

ЗАКОН

О КОРИШЋЕЊУ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређује се коришћење енергије из обновљивих извора, циљеви коришћења енергије из обновљивих извора, начин одређивања удела обновљивих извора енергије Републике Србије у бруто финалној потрошњи енергије, интеграција енергије из обновљивих извора на тржиште, системи подстицаја производње електричне енергије из обновљивих извора, гаранције порекла електричне енергије, производња електричне енергије из обновљивих извора за сопствену потрошњу, коришћење обновљивих извора енергије у области топлотне енергије и области саобраћаја, посебни поступци који се односе на изградњу и прикључење енергетских објеката који користе обновљиве изворе енергије, основе механизма сарадње са другим државама у области обновљивих извора енергије, надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања од значаја за обновљиве изворе енергије.

На сва питања из области енергетике у вези са обновљивим изворима енергије која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређује област енергетике.

Јавни интерес

Члан 2.

Коришћење енергије из обновљивих извора је у јавном интересу Републике Србије и од посебног је значаја за Републику Србију.

Изузетно од става 1. овог члана, у случају да се енергија користи из обновљивих извора енергије у, односно из заштићеног подручја и подручја еколошке мреже, јавни интерес и значај утврђују се у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

У циљу остваривања јавног интереса из става 1. овог члана, Република Србија, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе могу да донесу стратешке и друге документе, програме и планове за остваривање циљева утврђених овим законом и обезбеђују средства у својим буџетима за испуњење обавеза утврђених овим законом и стратешким документима.

Циљеви уређивања

Члан 3.

Уређење коришћења енергије из обновљивих извора обухвата мере и активности које се предузимају ради остваривања дугорочних циљева, и то:

- 1) смањења употребе фосилних горива и повећања коришћења обновљивих извора енергије у циљу заштите животне средине;
- 2) дугорочног смањења зависности од увоза енергената;
- 3) отварања нових радних места и развој предузетништва у области обновљивих извора енергије;

4) подстицања истраживања, иновација и конкурентности у области коришћења обновљивих извора енергије;

5) дигитализације, једноставности, економичности и ефикасности поступака у области обновљивих извора енергије;

6) интеграције електричне енергије из обновљивих извора на тржиште електричне енергије, која укључује изложеност произвођача електричне енергије променама тржишних цена електричне енергије у циљу максимизације њихових тржишних прихода;

7) обезбеђивања стабилности тржишта електричне енергије уз узимање у обзир трошкова интеграције обновљивих извора енергије у систем и стабилност мреже;

8) регионалног развоја коришћења обновљивих извора енергије;

9) стабилности система подстицаја и примена оперативне државне помоћи у форми тржишне премије, изузев за мала постројења и демонстрационе пројекте;

10) додељивања подстицаја путем аукција на јаван, транспарентан, конкурентан и економичан начин, без дискриминације којим се обезбеђује висок степен реализације пројеката, осим у случају малих постројења и демонстрационих пројеката када се подстицаји не морају доделити путем аукције;

11) одрживог и самосталног развоја кроз максимално коришћење националних научно-истраживачких, технолошко-развојних и људских капацитета у процесу планирања повећања коришћења обновљивих извора енергије.

Значење израза

Члан 4.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) аукција је поступак у коме се учесници на конкурентан начин надмећу да понудом најниже фид-ин тарифе, односно тржишне премије, попуне квоту и стекну право на подстицајне мере;

2) биогорива су течна горива за саобраћај, произведена из биомасе;

3) биогас је гасовито гориво из биомасе;

4) биомаса је биоразградиви део производа, отпада и остатака биолошког порекла из пољопривреде (укључујући биљне и животињске материје), шумарства и повезаних индустрија, као и биоразградиви део индустријског и комуналног отпада у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом;

5) биометан је гасовито гориво које се користи у саобраћају, добијено прерадом, односно пречишћавањем биогаса;

6) биотечност је течна горива произведена из биомасе, које се користи у енергетске сврхе, осим за саобраћај, укључујући производњу електричне енергије и топлотне енергије;

7) бруто финална потрошња енергије је укупна финална енергија потрошена за енергетске сврхе у индустрији, саобраћају, домаћинствима, јавним и комерцијалним делатностима, пољопривреди, шумарству и рибарству, укључујући сопствену потрошњу електричне и топлотне енергије у сектору

производње електричне и топлотне енергије и губитке у преносу и дистрибуцији електричне и топлотне енергије;

8) виша сила је непредвидив и неизбежан догађај као што је: ванредно стање, пандемија, елементарна непогода или други непредвиђени догађај, односно околност којом се угрожава безбедност и здравље људи и/или животне средине;

9) гаранција порекла је електронски документ који има искључиву функцију да крајњем купцу докаже да је одређена количина енергије произведена из обновљивих извора енергије;

10) гориво из биомасе је гасовито, односно чврсто гориво произведено из биомасе;

11) горива из рециклираног угљеника представљају течна и гасовита горива произведена из течног или чврстог отпада необновљивог порекла, који није погодан за рециклажу материјала или од гаса из процеса прераде отпада и издувног/отпадног гаса необновљивог порекла, који су настали као незаобилазне и ненамерне последице производног процеса у индустријским постројењима, у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом;

12) демонстрациони пројекат је некомерцијални пројекат из обновљивих извора енергије којим се нека технологија демонстрира као прва те врсте и представља значајну иновацију која увелико премашује највиши ниво постојеће технологије коришћења обновљивих извора и има статус иновационог пројекта у смислу закона којим се уређује иновациона делатност;

13) део капацитета електране је део одобрене снаге електране;

14) дозвољени проценат балансног одступања је максимални проценат одступања између стварно произведене количине електричне енергије у односу на планирану количину електричне енергије, коју произвођач електричне енергије из обновљивих извора може да проузрокује без дужности да надокнади трошкове балансног одступања;

15) домаћинство је заједница лица чији чланови заједно станују, заједно се хране и троше остварене приходе, односно самац који самостално живи, самостално се храни и троши остварене приходе;

16) електрана у изградњи је електрана за коју је извршена пријава радова, а није прибављена употребна дозвола у складу са законом којим се уређује изградња објеката;

17) заједнички пројекат је врста механизма сарадње између држава који могу да уговоре две или више држава у циљу производње електричне, односно топлотне енергије и који може да укључи приватне произвођаче;

18) заједничка шема подршке је врста механизма сарадње коју две или више држава могу да уговоре у циљу омогућавања њиховог узајамног учешћа у њиховим националним системима подстицаја;

19) ликвидно организовано унутардневно тржиште је организовано унутардневно тржиште електричне енергије на коме произвођачи електричне енергије, а посебно произвођачи електричне енергије из обновљивих извора, имају могућност да по конкурентној цени купују или продају потребне количине електричне енергије како би ефикасно регулисали балансна одступања;

20) обновљиви водоник је водоник који се користи у енергетске сврхе, произведен поступком електролизе коришћењем електричне енергије која је произведена из обновљивих извора енергије;

21) капацитет електране је одобрена снага електране утврђена од стране надлежног оператора система;

22) квоте представљају укупну одобрену снагу електрана у MW или електричну енергију у MWh за које се могу стећи тржишне премије, односно фид-ин тарифе;

23) купац-произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије, при чему се произведена електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије испоручује у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;

24) мало постројење је електрана одобрене снаге мање од 500 kW, односно електрана на ветар чија је одобрена снага мања од 3 MW;

25) напредна биогорива су биогорива произведена из посебних сировина која су прописана подзаконским актом из члана 78. овог закона;

26) нето електрична енергија представља разлику укупне преузете и укупне испоручене електричне енергије купца-произвођача у преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем у току једног месеца, утврђене у kWh на основу читавања бројила електричне енергије која испуњавају прописане метролошке захтеве;

27) нето мерење је начин обрачуна нето електричне енергије, при коме се вишком испоручене електричне енергије, у току једног месеца, умањује нето количина електричне енергије у току наредног месеца;

28) нето обрачун је начин обрачуна нето електричне енергије, при коме се вредност вишка предате електричне енергије, у току једног месеца обрачунава и наплаћује на основу уговора између купца-произвођача и снабдевача;

29) обновљиви извори енергије су нефосилни извори енергије као што су: водотокови, биомаса, ветар, сунце, обновљиви водоник, биогас, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода, извори геотермалне енергије и други обновљиви извори енергије;

30) обновљива течна и гасовита горива небиолошког порекла су течна или гасовита горива из обновљивих извора енергије која се користе у саобраћају, али под условом да нису добијена из биомасе и да нису биогорива;

31) овлашћена уговорна страна је правно лице које закључује уговор о тржишној премији са корисницима тржишне премије, при чему то лице врши само исплату тржишне премије, али не и откуп електричне енергије од корисника тржишне премије;

32) остаци из пољопривреде, рибарства, шумарства и аквакултуре су остаци који су непосредно произведени у оквиру делатности пољопривреде, аквакултуре, рибарства и шумарства и не укључују остатке из повезаних индустрија и остатке прераде;

33) остаци прераде су материје које нису финални производи и не представљају примарни циљ производног поступка, а настали су у поступку који није намерно измењен у циљу њихове производње;

34) отпад је свака материја или предмет који држалац одбацује, намерава да га одбаци или је неопходно да га одбаци, при чему се не сматрају

отпадом материје или предмети који се намерно промене или контаминирају да би били обухваћени овом дефиницијом;

35) отпадна топлотна енергија је топлотна енергија која нужно настаје као нуспроизвод у индустријским постројењима, постројењима за производњу енергије, сектору услуга, која би без приступа систему за даљинско грејање и хлађење била неискоришћено расута у ваздух или воду;

36) повлашћени произвођач електричне енергије из обновљивих извора енергије (у даљем тексту: повлашћени произвођач) је правно лице или предузетник који производи електричну енергију из обновљивих извора и остварује право на фид-ин тарифу или тржишну премију у складу са овим законом;

37) подстицајне мере су инструменти или механизми подршке производњи енергије из обновљивих извора енергије;

38) пољопривредна биомаса је биомаса произведена у пољопривреди;

39) привремени повлашћени произвођач електричне енергије из обновљивих извора енергије (у даљем тексту: привремени повлашћени произвођач) је правно лице или предузетник који је у поступку аукције стекао право на тржишну премију, односно право на фид-ин тарифу и има друга права и обавезе предвиђене овим законом;

40) произвођач из обновљивих извора енергије је правно лице или предузетник који производи електричну енергију из обновљивих извора и има право на гаранције порекла;

41) референтна тржишна цена је цена електричне енергије на дан-унапред организованом тржишту електричне енергије у Републици Србији;

42) систем подстицаја је скуп подстицајних мера који се односи на одређену технологију производње енергије из обновљивих извора и који се примењује ради достизања националних циљева у погледу коришћења обновљивих извора енергије;

43) складиштење електричне енергије је чување произведене електричне енергије у складишту до тренутка у коме ће бити коришћена;

44) снабдевачи горивом су енергетски субјекти који на тржиште стављају деривате нафте из сопствене производње и увоза;

45) статистички трансфер је врста механизма сарадње између држава којим се количина енергије из обновљивих извора уговорена између две или више држава, статистички преноси из једне државе у другу;

46) топлотна енергија је унутрашња (термичка) енергија вреле воде, топле воде или паре или расхладног флуида, која се користи за загревање или хлађење простора, загревање потрошне топле воде или за потребе технолошких процеса;

47) трошкови интеграције у систем су трошкови интегрисања производње из обновљивих извора енергије и друге дистрибуиране производње електричне енергије у систем за пренос, дистрибутивни и затворени дистрибутивни систем електричне енергије;

48) уговор о откупу електричне енергије из обновљивих извора енергије је уговор на основу кога физичко или правно лице непосредно купује електричну енергију из обновљивих извора од произвођача електричне енергије из обновљивих извора;

49) шумска биомаса је биомаса произведена у шумарству.

Други изрази који се употребљавају у овом закону, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано законом којим се уређује енергетика.

Сви термини у овом закону употребљени у мушком роду подразумевају се и у женском роду и обрнуто.

Врсте електрана које користе обновљиве изворе енергије

Члан 5.

Електранама које користе обновљиве изворе енергије сматрају се:

- 1) хидроелектрана;
- 2) електрана на биомасу;
- 3) електрана на биогаз;
- 4) ветроелектрана;
- 5) соларна електрана;
- 6) геотермална електрана;
- 7) електрана на биоразградиви отпад;
- 8) електрана на депонијски гас;
- 9) електрана на гас из постројења за третман комуналних отпадних вода и
- 10) електрана која користи друге обновљиве изворе енергије.

Реверзибилна хидроелектрана не сматра се електраном која користи обновљиве изворе енергије.

Забрањује се изградња хидроелектрана у заштићеним подручјима.

Изузетно од става 3. овог члана, Влада може, на предлог министарства надлежног за рударство и енергетику (у даљем тексту: Министарство), уз претходно прибављено мишљење министарства надлежног за заштиту животне средине, дозволити радове и активности, односно пројекте на изградњи хидроелектране на заштићеном подручју, уколико се ради о пројектима од јавног и општег интереса, односно о пројектима од посебног или националног значаја за Републику Србију.

Сматра се да су услови из става 4. овог члана испуњени нарочито у случају ако се изградњом хидроелектране доприноси сигурности рада електроенергетског система, односно обезбеђују нови производни капацитети за производњу електричне енергије из обновљивих извора који су неопходни за остваривање планиране динамике раста производње електричне енергије из обновљивих извора енергије, за достизање националних циљева дефинисаних Интегрисаним националним енергетским и климатским планом или када су нови производни капацитети за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије потребни за остваривање циљева енергетске транзиције или испуњавање међународних обавеза.

Удео енергије из обновљивих извора Републике Србије у бруто финалној потрошњи енергије и саобраћају

Члан 6.

Удео енергије из обновљивих извора енергије у бруто финалној потрошњи енергије и финалној потрошњи енергије у саобраћају, као и удео обновљивих извора енергије у сектору електричне енергије и сектору топлотне

енергије, утврђује се у Интегрисаном националном енергетском и климатском плану, у складу са законом којим се уређује енергетика.

Прорачун удела обновљивих извора енергије и извештавање

Члан 7.

За потребе праћења и извештавања о остваривању удела енергије из обновљивих извора енергије у бруто финалној потрошњи енергије и саобраћају примењују се посебна правила за прорачун удела из обновљивих извора енергије.

Министарство доноси акт из става 1. овог члана који садржи следећа правила:

- 1) начин израчунавања удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије;
- 2) прорачун бруто финалне потрошње електричне енергије из обновљивих извора;
- 3) прорачун бруто финалне потрошње енергије из обновљивих извора у сектору топлотне енергије;
- 4) прорачун финалне потрошње енергије из обновљивих извора у саобраћају;
- 5) начин израчунавања електричне енергије произведене из хидроелектрана и ветроелектрана;
- 6) енергетски садржај горива у саобраћају;
- 7) начин израчунавања утицаја биогорива, биотечности и њихових упоредивих фосилних горива на емисију гасова са ефектом стаклене баште;
- 8) начин израчунавања енергије из топлотних пумпи.

Праћење остваривања удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије и саобраћају, као и начин извештавања из става 1. овог члана у погледу форме, садржине и рокова извештавања остварује се у складу са законом којим се уређује енергетика.

Стабилност подстицајних мера у области обновљивих извора енергије

Члан 8.

Енергетски субјекти користе подстицајне мере по прописима који су важили у тренутку стицања права на подстицајне мере.

Услови под којима су енергетски субјекти стекли право на подстицајне мере не могу се накнадно мењати на начин којим се умањују или ограничавају њихова стечена права и угрожава економска корист њихових постројења која су предмет подстицаја.

Изузетно од става 2. овог члана, подстицајне мере могу се мењати у складу са објективним критеријумима, под условом да су такви критеријуми утврђени у системима подстицаја који су важили у тренутку стицања права на подстицајне мере.

II. СИСТЕМИ ПОДСТИЦАЈА ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА

Врсте система подстицаја

Члан 9.

Подстицаји за производњу електричне енергије из обновљивих извора спроводе се у одређеном подстицајном периоду кроз систем тржишних премија и систем фид-ин тарифа и односе се на цену електричне енергије, преузимање балансне одговорности, право на приоритетан приступ систему и друге подстицаје прописане законом.

Изузетно од става 1. овог члана, произвођачи електричне енергије из обновљивих извора који су ван система подстицаја имају право на преузимање балансне одговорности и право на приоритетан приступ систему у складу са овим законом.

Повлашћени произвођачи имају право само на један систем подстицаја за исту електрану.

Преузимање балансне одговорности

Члан 10.

Гарантовани снабдевач преузима балансну одговорност за произвођаче из обновљивих извора енергије који су у систему тржишне премије или су ван система подстицаја, до успостављања ликвидног организованог унутардневног тржишта електричне енергије.

Произвођач електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана има право да пренесе балансну одговорност на другу балансно одговорну страну у складу са законом којим се уређује област енергетике и правилима о раду тржишта.

Гарантовани снабдевач преузима балансну одговорност и сноси трошкове балансирања за произвођаче електричне енергије из обновљивих извора који су у систему фид-ин тарифе, до истека подстицајног периода.

У случају да остварена производња произвођача електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана, одступа више од дозвољеног процента балансног одступања у обрачунском периоду, произвођачи сnose трошкове балансирања плаћањем фиксне накнаде за сваки kWh одступања њихове остварене производње од плана који пријаве гарантованом снабдевачу.

Гарантовани снабдевач и произвођач електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана, закључују уговор о преузимању балансне одговорности у складу са законом којим се уређује области енергетике, овим законом и подзаконским актом из става 11. овог члана.

Агенција за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција), дужна је да прати развој организованог унутардневног тржишта електричне енергије и да објави до краја фебруара текуће године извештај да ли је успостављено ликвидно организовано унутардневно тржиште.

Агенција утврђује ликвидност организованог унутардневног тржишта на основу испуњености критеријума који се односе на:

- 1) релативни однос обима трговања на организованом унутардневног тржишту и укупне потрошње електричне енергије у Републици Србији;
- 2) обим трговања на организованом унутардневног тржишту;

3) разлику између највише цене које су купци били спремни да плате и најниже цене коју су продавци били спремни да прихвате у одређеном периоду трговања на организованом унутардневном тржишту;

4) концентрацију организованог унутардневног тржишта;

5) друге критеријуме утврђене подзаконским актима донетим на основу става 11. овог члана.

Ако Агенција утврди да су испуњени критеријуми из става 7. овог члана, Агенција врши процену одрживости услова који су довели до испуњености критеријума:

1) процењујући развој ликвидности организованог унутардневног тржишта током одговарајућег претходног периода;

2) утврђујући да ли је ниво ликвидности био стабилан или се повећавао током одговарајућег претходног периода и

3) процењујући да ли је ликвидност организованог унутардневног тржишта довољно отпорна на промене или неуобичајене тржишне околности који могу битно утицати на ликвидност, и то путем анализе да ли су упоредиве промене или сличне тржишне околности утицале на ликвидност организованог унутардневног тржишта током одговарајућег претходног периода или на неки други одговарајући начин дефинисан у подзаконским актима донетим на основу овог закона.

Оператор организованог тржишта електричне енергије је дужан да Агенцији доставља податке који су неопходни за израду извештаја из става 6. овог члана.

Од дана објављивања извештаја Агенције из става 6. овог члана, да је успостављено ликвидно организовано унутардневно тржиште електричне енергије, произвођачи електричне енергије из обновљивих извора су дужни да уреде своју балансну одговорност у складу са законом којим се уређује енергетика и правила о раду тржишта електричне енергије у року од пет месеци од дана успостављања организованог унутардневног тржишта у Републици Србији.

Влада ближе уређује дозвољени проценат балансног одступања, начин одређивања и исплате фиксне накнаде балансно одговорној страни за балансно одступање ван дозвољеног процента балансног одступања, модел уговора о преузимању балансне одговорности, права и обавезе произвођача електричне енергије из обновљивих извора и балансно одговорне стране, обрачунски период, као и критеријуме за утврђивање ликвидности унутардневног тржишта.

Право на приоритетан приступ преносном, дистрибутивном односно затвореном дистрибутивном систему

Члан 11.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да приоритетно преузима електричну енергију произведену из обновљивих извора, без обзира да ли је у систему подстицаја, осим у случају када је угрожена сигурност рада преносног, односно дистрибутивног система.

Ако оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система, услед угрожене сигурности рада преносног, дистрибутивног односно затвореног дистрибутивног система у знатној мери

ограничи приступ систему произвођачима из обновљивих извора, дужан је да обавести Агенцију о предузетим мерама, као и о мерама које је потребно предузети да би се спречила евентуална будућа ограничења.

Електране које су предмет подстицаја

Члан 12.

Подстицајне мере могу да се стекну за следеће врсте електрана које користе обновљиве изворе енергије:

- 1) хидроелектрану одобрене снаге до 30 MW;
- 2) хидроелектрану на постојећој инфраструктури одобрене снаге до 30 MW;
- 3) електрану на биомасу;
- 4) електрану на биогаз;
- 5) ветроелектрану;
- 6) соларну електрану;
- 7) геотермалну електрану;
- 8) електрану на биоразградиви отпад;
- 9) електрану на депонијски гас;
- 10) електрану на гас из постројења за третман комуналних отпадних вода и
- 11) електрану која користи друге обновљиве изворе енергије.

Електрана из става 1. овог члана мора бити новоизграђена или реконструисана.

Подстицајне мере могу да се стекну за цео капацитет или део капацитета електране из става 1. овог члана.

Реконструисана електрана из става 2. овог члана је електрана, која производи електричну енергију из обновљивих извора, у којој је извршена потпуна или делимична замена инсталација или опреме у сврху обнове постојећег капацитета или повећања ефикасности капацитета или повећања капацитета постројења, при чему реконструкција може да буде са или без промене врсте електране у складу са законом којим се уређује изградња објеката.

Електрана у изградњи не може бити предмет подстицаја.

Обавештавање јавности о систему подстицаја и процена ефикасности система

Члан 13.

Министарство објављује за период од три године план система подстицаја који се примењује, оквирни временски план одржавања аукција, учесталост аукција, очекиване нове капацитете из обновљивих извора енергије који ће бити у систему подстицаја, укупна подстицајна средства која ће се расподелити повлашћеним произвођачима који остваре право на подстицаје у наредном периоду од три године, као и врсте технологије које ће бити подржане у систему подстицаја, уколико су познате.

План система подстицаја из става 1. овог члана, Министарство објављује до краја фебруара једном у три године, и ажурира план система

подстицаја, сваке године до краја фебруара у случају промене података из става 1. овог члана.

Агенција једном у пет година доноси процену ефекта система подстицаја на тржиште електричне енергије, крајње купце, као и на инвестиције у сектору електроенергетике, уколико су познате, узимајући у обзир и утицај могућих измена система подстицаја.

III. СИСТЕМ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ

Појам

Члан 14.

Тржишна премија је врста оперативне државне помоћи која представља додатак на тржишну цену електричне енергије коју корисници тржишне премије испоруче на тржиште и која се одређује у евроцентима по kWh у поступку аукција.

Корисници тржишне премије продају електричну енергију из става 1. овог члана на тржишту електричне енергије.

Тржишна премија може да се стекне за цео или део капацитета електране.

Тржишна премија се исплаћује на месечном нивоу за електричну енергију коју електрана испоручи у електроенергетски систем.

У случају да се право на тржишну премију стекне за део капацитета електране, електрична енергија за коју се исплаћује тржишна премија добија се тако што се проценат капацитета електране који је ушао у квоту, множи са електричном енергијом испорученом у електроенергетски систем у току обрачунског периода.

Ако се тржишна премија одређује у зависности од референтне тржишне цене, а тржишна цена електричне енергије која је основ за израчунавање референтне тржишне цене је негативна, тржишна премија се не исплаћује за период негативне тржишне цене електричне енергије.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује врсту, начин и услове стицања, остваривања и престанак права на тржишну премију, као и начин одређивања референтне тржишне цене.

Методологија за одређивање тржишне премије

Члан 15.

За потребе аукција, Агенција одређује максималну тржишну премију или максималну откупну цену за електричну енергију по kWh.

За реконструисане електране, Агенција одређује посебну максималну тржишну премију или максималну откупну цену за електричну енергију по kWh.

Методологију за одређивање максималне тржишне премије или висине максималне откупне цене прописује Агенција.

На основу методологије из става 3. овог члана, Агенција најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину у којој су планиране аукције, објављује на својој интернет страници максималне тржишне премије, односно максималне откупне цене за сваку врсту и подврсту електране за коју су прописане квоте, а за потребе спровођења аукција.

Методологија из става 3. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Аукције

Члан 16.

Право на тржишну премију стиче се у поступку аукција.

Аукција се може организовати јединствено за две или више врста електрана из члана 12. овог закона или одвојено по посебним врстама електрана.

Спровођење аукција према посебним врстама електрана сматра се да је у складу са правилима државне помоћи ако је испуњен један или више услова у погледу:

- 1) дугорочног потенцијала одређене нове и иновативне технологије;
- 2) остваривања потребе за диверсификацијом обновљивих извора енергије;
- 3) ограничења мреже и стабилности система и
- 4) трошкова интегрисања у систем.

Због ограничења мреже и стабилности система, аукције се могу спровести за посебна географска подручја за једну или више врста електрана.

Давалац државне помоћи која се додељује у складу са овим законом дужан је да образложи надлежном органу за контролу државне помоћи да ли су испуњени услови из става 3. овог члана у случају спровођење аукција по посебним врстама електрана.

Министарство спроводи аукције на основу расположивих квота које прописује Влада.

У складу са законом, важећим планским документима у области енергетике, преузетим међународним обавезама, односно расположивим подацима о постојећим капацитетима, планираним потребама и другим подацима значајним за одређивање квота, Влада прописује квоте, при чему може да се подели свака врста електране из члана 12. овог закона на подврсте према величини електране или другом критеријуму и да за сваку подврсту пропише посебне квоте, као и посебне квоте за реконструисане електране.

Покретање поступка аукција

Члан 17.

Министарство објављује на својој веб платформи, односно интернет страници почетак планиране аукције најмање 45 дана унапред.

Поступак се покреће и спроводи на основу јавног позива.

Јавни позив нарочито садржи следеће:

- 1) ко има право да поднесе пријаву за учествовање на аукцији;
- 2) расположиве квоте по врсти и одобреној снази електране;
- 3) максималну висину тржишне премије, односно висину максималне откупне цене;
- 4) начин и форму пријављивања на аукције;
- 5) списак докумената која се достављају уз пријаву за учествовање на аукцији;
- 6) услове за квалификацију и надметање на аукцији у складу са овим законом и подзаконским актом донетим на основу овог закона;

- 7) рокове у поступку аукције;
- 8) податак о финансијском инструменту обезбеђења за озбиљност понуде који се доставља у поступку аукција;
- 9) рок за реализацију пројекта и
- 10) податке о правним лековима у поступку аукције.

Министарство расписује јавни позив на основу овог закона и подзаконских аката донетих на основу овог закона.

Министарство је дужно да на веб платформи, односно интернет страници објави обрасце које учесници аукције достављају у вези са јавним позивом у поступку аукција, као и информације о одржаним аукцијама, укључујући и степен реализације пројекта из аукција.

До доношења одлуке о најбољим понудама, поступак спроводи комисија коју решењем образује министар надлежан за послове енергетике (у даљем тексту: Комисија).

О предузетим радњама у спровођењу поступка, Комисија сачињава извештај.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује друге елементе које мора да садржи јавни позив, услове, рок и начин пријављивања на аукције, доказе о испуњености услова из јавног позива, као и услове за образовање Комисије.

Поступак аукција

Члан 18.

Покретање поступка аукције, достављање и размена докумената, обавештавање, објављивање и форма одлука, спроводи се у складу са подзаконским актом донетим у складу са овим законом, у електронској или у папирној форми која се одређује јавним позивом.

Достављање управних аката у поступку аукција врши се јавним достављањем кроз објављивање писмена на интернет страници и огласној табли Министарства.

Поступак аукција састоји се од три фазе: квалификација, надметања и одабира најбољих понуда.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује покретање поступка аукције, достављање и размену докумената, обавештавање, садржину и форму понуде, начин заштите садржине понуде до њеног отварања, време отварања понуда, објављивање и форму одлука.

Квалификације

Члан 19.

Квалификација је елиминациона фаза поступка аукције у којој се врши одабир пријављених учесника на основу испуњености следећих услова:

- 1) врсте и одобрене снаге електране;
- 2) планског основа за изградњу прикључка електране на електроенергетски систем;
- 3) ако је учесник на аукцији прибавио:
 - (1) правноснажну енергетску дозволу за електрану,

- (2) локацијске услове,
- (3) финансијски инструмент обезбеђења за озбиљност понуде.

Влада може прописати и друге услове за квалификације актом из става 4. овог члана.

Финансијски инструмент обезбеђења из става 1. тачка 3) подтачка (3) овог члана доставља се у форми новчаног депозита у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, који се уплаћује на подрачун посебних депозита Министарства, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем или у форми банкарске гаранције која је безусловна, неопозива, платива на први позив и без права на приговор, у износу који одређује Министарство у јавном позиву.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује услове за пријаву у фази квалификације, садржину и висину финансијског инструмента обезбеђења за озбиљност понуде, модел банкарске гаранције, услове и начин наплате финансијског инструмента обезбеђења за озбиљност понуде.

Надметање

Члан 20.

Надметање је фаза поступка аукције у којој се учесници коју су одабрани у фази квалификације својим понудама надмећу према критеријуму која понуда нуди нижу тржишну премију у односу на максималну тржишну премију, односно нижу висину откупне цене у односу на максималну откупну цену.

Понуде које премашују максималну тржишну премију, односно максималну откупну цену не разматрају се.

Ранг листа и попуњавање квоте

Члан 21.

Учесници се после фазе квалификација и надметања, у зависности од понуде које су дали, рангирају од најнижег до највишег износа тржишне премије, односно откупне цене и по том редоследу попуњавају квоту.

Понуда из става 1. овог члана може да се односи на цео капацитет или део капацитета електране.

Када збир капацитета свих електрана за рангиране понуде из става 1. овог члана достигне ниво прописане квоте, квота је попуњена.

У случају да за расположиву квоту конкуришу два или више учесника у поступку аукције са истом тржишном премијом, односно истом откупном ценом, преостала квота се расподељује на те учеснике пропорционално понуђеном капацитету електране.

На основу правила прописаних у ст. 1 - 4. овог члана, Комисија саставља ранг листу коју заједно са извештајем о спроведеном поступку доставља Министарству.

Одабир најбољих понуда и правна заштита

Члан 22.

На основу ранг листе и извештаја о спроведеном поступку које сачињава Комисија, Министарство доноси решење о додељивању права на тржишну премију, односно решење о одбијању права на тржишну премију учесницима у поступку аукције.

Решење из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Учесник аукције може да покрене управни спор само против решења којим је одлучено о његовом праву.

Право учесника аукције којима је додељено право на тржишну премију у поступку аукције остаће непромењено и на снази без обзира на исход управног спора који покрене други учесник аукције против свог решења.

Министарство ће доделити право на одговарајућу тржишну премију изван квоте аукције, уколико исход правноснажног решеног управног спора буде такав да учеснику на аукцији припада право на тржишну премију.

Статус привременог повлашћеног произвођача електричне енергије

Члан 23.

Учесници у поступку аукције чије су понуде на аукцијама обухваћене решењем из члана 22. овог закона, стичу статус привременог повлашћеног произвођача електричне енергије даном коначности тог решења.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да у року од 30 дана од дана стицања тог статуса Министарству достави финансијски инструмент обезбеђења.

Финансијски инструмент обезбеђења из става 2. овог члана доставља се у форми новчаног депозита у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, који се уплаћује на подрачун посебних депозита Министарства, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем или у форми банкарске гаранције која је безусловна, неопозива, платива на први позив и без права на приговор, којом се обезбеђује да ће, у року који је прописан овим законом, прибавити грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину и да ће стећи статус повлашћеног произвођача електричне енергије у року трајања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Ако привремени повлашћени произвођач у року из става 2. овог члана не достави финансијски инструмент обезбеђења, Министарство доноси решење о укидању права на тржишну премију, а привремени повлашћени произвођач губи тај статус, при чему део квоте коју је резервисао остаје нерасподељен.

У случају из става 4. овог члана, нерасподељена квота се може расподелити на следећој аукцији.

Решење из става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује услове за пријаву у фази квалификације, садржину и висину финансијског инструмента обезбеђења из става 3. овог члана, модел банкарске гаранције, услове и начин наплате финансијског инструмента обезбеђења из става 3. овог члана, поступак преноса и престанка статуса привременог повлашћеног произвођача.

Уговор о тржишној премији

Члан 24.

Привремени повлашћени произвођач који је доставио финансијски инструмент обезбеђења из члана 23. овог закона закључује уговор о тржишној премији са овлашћеном уговорном страном.

Гарантовани снабдевач обављаће права и дужности овлашћене уговорне стране.

Влада може да именује и друго лице да обавља права и дужности овлашћене уговорне стране, а које има одговарајућу економску снагу и финансијске капацитете, као и неопходну стручност и ресурсе за обављање ове улоге.

Уговор о тржишној премији нарочито садржи податке о уговорним странама и њихова права и обавезе, предмет уговора, висину и податке о тржишној премији, врсту и капацитет електране, подстицајни период и рок закључења уговора, разлоге за раскид уговора, начин решавања спорова и друге елементе битне за садржину и сврху уговора у складу са овим законом.

Тржишна премија се у уговору о тржишној премији одређује у складу са понудом привременог повлашћеног произвођача за капацитет, односно део капацитета електране који је ушао у квоту у поступку аукција у складу са подзаконским актом из члана 14. овог закона.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује модел уговора о тржишној премији.

Обавезе овлашћене уговорне стране

Члан 25.

Овлашћена уговорна страна је дужна да:

- 1) на захтев привременог повлашћеног произвођача закључи уговор о премији и у року од 30 дана од дана подношења захтева;
- 2) води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере у складу са овим законом;
- 3) води регистар уговора о премији и објављује их на својој интернет страници и испуњава друге обавезе утврђене овим законом и прописима донетим на основу њега.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује обавезе овлашћене уговорне стране.

Трајање и продужење статуса привременог повлашћеног произвођача

Члан 26.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да прибави грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину у року од две године од дана стицања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Ако привремени повлашћени произвођач не прибави грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја у року из става 1. овог члана, Министарство укида статус привременом повлашћеном произвођачу.

Ако привремени повлашћени произвођач прибави грађевинску дозволу у року од две године од дана стицања тог статуса, статус привременог повлашћеног произвођача продужава се за три године на захтев привременог повлашћеног произвођача.

Изузетно од става 3. овог члана, ако је привремени повлашћени произвођач пре стицања тог статуса прибавио грађевинску дозволу, статус привременог повлашћеног произвођача траје три године.

У случају из ст. 3. и 4. овог члана, статус привременог повлашћеног произвођача може се продужити, на захтев привременог повлашћеног произвођача за годину дана, под условом да је електрана изграђена у конструктивном смислу.

У случају више силе, статус привременог повлашћеног произвођача може се продужити за годину дана, ради спречавања или ублажавања штетног дејства, односно отклањања штетних последица више силе.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да поднесе образложени захтев за продужење статуса привременог повлашћеног произвођача најкасније 30 дана пре истека статуса привременог повлашћеног произвођача, а у случају више силе из става 1. овог члана, најкасније 30 дана од дана наступања више силе.

Министарство у року од десет дана од дана подношења захтева из става 7. овог члана, решењем одлучује о том захтеву.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује услове и начин продужења статуса привременог повлашћеног произвођача и решавање по захтеву за продужење статуса привременог произвођача у случају више силе.

Обавезе привременог повлашћеног произвођача

Члан 27.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да:

1) у року две године од дана стицања тог статуса прибави правноснажну грађевинску дозволу за електрану и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину, осим уколико пре стицања тог статуса није прибавио грађевинску дозволу за електрану и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину;

2) не повећа одобрену снагу електране за коју је стечен статус привременог повлашћеног произвођача у току трајања статуса привременог повлашћеног произвођача;

3) одржава финансијски инструмент обезбеђења;

4) закључи уговор о премији и

5) обавести Министарство, ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је стечен статус привременог повлашћеног произвођача, о насталим променама у року од 15 дана од дана настанка промене.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да поред обавеза из става 1. овог члана испуњава и обавезе из члана 30. овог закона у току пробног рада прописаног законом којим се уређује изградња објеката.

У случају из става 1. тачка 5) овог става, ако настале промене не утичу на испуњеност услова на основу којих је решење издато, Министарство врши измену решења у складу са новим подацима.

После измене решења из става 3. овог члана, привремени повлашћени произвођач и овлашћена уговорна страна, су дужни да усагласе уговор о тржишној премији са извршеном изменом решења.

У случају ако привремени повлашћени произвођач у складу са ставом 1. тачка 2) овог члана смањи одобрену снагу електране не мења се финансијски инструмент обезбеђења из члана 23. став 3. овог закона.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује обавезе привременог повлашћеног произвођача.

Укидање статуса привременог повлашћеног произвођача

Члан 28.

Статус привременог повлашћеног произвођача се укида ако:

- 1) је решење о стицању статуса привременог повлашћеног произвођача из обновљивих извора донето на основу неистинитих података;
- 2) престане да испуњава услове за стицање статуса привременог повлашћеног произвођача утврђене овим законом или условима које Министарство одреди за сваки појединачни поступак аукције;
- 3) не испуњава обавезе утврђене законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;
- 4) су акти на основу којих је стекао статус привременог повлашћеног произвођача правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге;
- 5) не одржава финансијско средство обезбеђења за време трајања статуса привременог повлашћеног произвођача и
- 6) не испуњава обавезе из члана 30. овог закона у току пробног рада.

Министарство, по сазнању за околности које указују на чињенице на основу којих се укида статус привременог повлашћеног произвођача, без одлагања о томе обавештава надлежног инспектора.

По добијању акта надлежног инспектора којим се утврђују чињенице из става 1. овог члана, Министарство доноси решење о укидању статуса привременог повлашћеног произвођача у року од пет дана.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

У случају укидања решења из става 3. овог члана, привременом повлашћеном произвођачу од дана коначности тог решења престаје статус привременог повлашћеног произвођача и право на подстицајне мере.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин укидања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Статус повлашћеног произвођача

Члан 29.

Привремени повлашћени произвођач стиче статус повлашћеног произвођача електричне енергије за цео капацитет или део капацитета електране ако је:

- 1) стекао лиценцу за обављање енергетске делатности производње електричне енергије у складу са законом којим се уређује енергетика, а која обухвата електрану за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача, осим уколико у складу са законом којим се уређује енергетика није дужан да има лиценцу;
- 2) електрана из тачке 1. овог става трајно прикључена на преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем, електричне енергије са одобреном снагом за коју је електрана стекла статус привременог повлашћеног произвођача у складу са законом којим се уређује енергетика;

3) за електрану из тачке 1. овог става обезбеђено посебно мерење одвојено од мерења у другим технолошким процесима:

- (1) предате електричне енергије у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем електричне енергије,
- (2) преузете електричне енергије из преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система, за потребе технолошког процеса рада електране,
- (3) предате топлотне енергије у систем,
- (4) преузете, односно произведене топлотне енергије за потребе технолошког процеса електране и припрему енергента,

4) електрана из тачке 1. овог члана новоизграђена, односно реконструисана;

5) добио употребну дозволу у складу са законом којим се уређује изградња објеката за електрану за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача;

6) закључен уговор о тржишној премији у складу са овим законом и подзаконским актима донетим на основу њега;

7) за електрану из тачке 1. овог члана издата водна дозвола у складу са законом којим је уређена област водопривреде, у случају да је предмет захтева хидроелектрана;

8) прибавио интегрисану дозволу, односно дозволу за управљањем отпадом или други акт у складу прописима којима се уређује област управљања отпадом и употреба отпада за производњу енергије, у случају да је предмет захтева електрана на биоразградиви отпад;

9) за електрану из тачке 1. овог члана издат акт инспектора за заштиту животне средине да су испуњени услови заштите природе, услови и мере заштите животне средине који су прописани студијом о процени утицаја, као и услови из дозволе за управљање отпадом и интегрисане дозволе за рад електране и обављање активности, у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

Министарство решењем одлучује о захтеву за стицање статуса повлашћеног произвођача у управном поступку у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин стицања, преноса и престанка статуса повлашћеног произвођача.

Обавезе повлашћеног произвођача

Члан 30.

Повлашћени произвођач дужан је да:

- 1) у процесу производње електричне енергије користи обновљиве изворе;
- 2) поштује све прописе у области животне средине;
- 3) поштује све прописе у области водопривреде у случају хидроелектране;

4) користи реактивну енергију у складу са законом којим се уређује област енергетике, правилима о раду преносног, дистрибутивног односно затвореног дистрибутивног система;

5) електрана у току рада не прелази вредност одобрене снаге коју је утврдио надлежни оператор система;

6) оператору преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система ставља на располагање податке потребне за рад система у складу са правилима о раду преносног система, правилима о раду дистрибутивног система, односно затвореног дистрибутивног система односно правилима о раду тржишта електричне енергије;

7) води евиденцију о утрошеним енергентима, осим у случају хидроелектрана, ветроелектрана и соларних електрана;

8) доставља планове рада балансно одговорној страни у складу са законом;

9) уклони електрану након истека животног века електране и спроведе санацију земљишта у прописаном року;

10) уплаћује на месечном нивоу износе депозита који се уплаћује на подрачун посебних депозита Министарства, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем, на име трошкова уклањања електране након истека животног века електране и санације земљишта на којој се налазила електрана за коју је прибављен статус повлашћеног произвођача;

11) не мења одобрену снагу електране;

12) да обавести Министарство ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је стечен статус повлашћеног произвођача о насталим променама у року од 15 дана од дана настанка промене;

13) испуњава и друге обавезе прописане законом којим се уређује област енергетике, овим законом и актима донетим на основу овог закона.

У случају из става 1. тачке 12) овог члана, ако настале промене не утичу на испуњеност услова на основу којих је решење издато, Министарство врши измену решења у складу са новим подацима.

У случају става 1. тачка 9) овог члана, Министарство враћа повлашћеном произвођачу преостали износ депозита након спроведеног уклањања електране и санације земљишта на којој се налазила електрана за коју је прибављен статус повлашћеног произвођача.

Уколико повлашћени произвођач не изврши уклањање електране и санацију земљишта на којој се налази електрана у прописаном року, Министарство уклања електрану и спроводи санацију земљишта преко другог лица, о трошку повлашћеног произвођача, а користећи средства из новчаног депозита из става 1. тачка 10) овог члана.

После измене решења из става 2. овог члана, повлашћени произвођач и овлашћена уговора страна, су дужни да усагласе уговор о тржишној премији са извршеном изменом решења.

Ако повлашћени произвођач у одређеном периоду производи супротно условима из става 1. тач. 4) и 5) овог члана, нема право на тржишну премију за тај период.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује обавезе повлашћеног произвођача, висину новчаног депозита на име трошкова уклањања електране након истека животног века електране и санације земљишта на којој се

налазила електрана, рок и поступак за уклањање електране и санацију земљишта.

Укидање статуса повлашћеног произвођача

Члан 31.

Статус повлашћеног произвођача се укида ако:

1) је решење о стицању статуса повлашћеног произвођача електричне енергије донето на основу неистинитих података;

2) престане да испуњава услове за стицање статуса повлашћеног произвођача утврђене овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;

3) не испуњава обавезе утврђене овим законом и и подзаконским актима донетим на основу овог закона;

4) производи електричну енергију супротно прописима којим се уређује област енергетике;

5) су акти на основу којих је стекао статус повлашћеног произвођача правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге.

Министарство, по сазнању за околности које указују на чињенице на основу којих се укида статус повлашћеног произвођача, без одлагања о томе обавештава надлежног инспектора.

По добијању акта надлежног инспектора којим се утврђују чињенице из става 1. овог члана, Министарство доноси решење о укидању статуса повлашћеног произвођача у року од пет дана.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

У случају доношења решења из става 3. овог члана, повлашћеном произвођачу од дана коначности тог решења престаје статус повлашћеног произвођача и право на подстицајне мере.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин укидања статуса повлашћеног произвођача.

Подстицајни период

Члан 32.

Подстицајни период је одређени временски период у коме се повлашћеном произвођачу исплаћује тржишна премија.

Подстицајни период траје 15 година од дана прве исплате тржишне премије.

IV. СИСТЕМ ФИД-ИН ТАРИФА

Појам

Члан 33.

Фид-ин тарифа је врста оперативне државне помоћи која се додељује у облику подстицајне откупне цене која се гарантује по kWh за испоручену електричну енергију у електроенергетски систем у току подстицајног периода.

Фид-ин тарифа може се стећи само за мала постројења и демонстрационе пројекте, у складу са овим законом и подзаконским актом донетим у складу са овим законом.

Фид-ин тарифа обрачунава се и исплаћује на месечном нивоу.

Фид-ин тарифа може да се стекне за цео или део капацитета електране.

Министарство врши доделу права на фид-ин тарифу у поступку аукција на основу расположивих квота које прописује Влада.

У случају да се право на фид-ин тарифу стекне за део капацитета електране, електрична енергија за коју се исплаћује фид-ин тарифа добија се тако што се проценат капацитета електране који је ушао у квоту, множи са електричном енергијом испорученом у електроенергетски систем у току обрачунског периода.

Када прописује квоте, Влада може да подели сваку врсту електране из члана 12. овог закона, као и демонстрационе пројекте на подврсте према величини електране или другом критеријуму и да за сваку подврсту електрана пропише посебне квоте, као и посебне квоте за реконструисане електране.

Влада доноси акт из става 5. овог члана у складу са законом, важећим планским документима у области енергетике, преузетим међународним обавезама, односно и расположивим подацима о постојећим капацитетима, планираним потребама и другим подацима значајним за одређивање квота.

Влада, на предлог Министарства, ближе одређује услове под којим мала постројења и демонстрациони пројекти могу стећи фид-ин тарифу, као и начин стицања статуса повлашћеног произвођача за мала постројења и демонстрационе пројекте.

Методологија за одређивање фид-ин тарифа

Члан 34.

У случају доделе фид-ин тарифа у поступку аукција, унапред се одређује максимална фид-ин тарифа, чију висину учесници аукција не могу својим понудама да премаше на аукцији.

За реконструисане електране, Агенција одређује посебну максималну фид-ин тарифу за електричну енергију по kWh.

Методологију за одређивање максималне фид-ин тарифе из става 1. овог члана, прописује Агенција.

На основу методологије из става 3. овог члана, Агенција најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину у којој су планиране аукције, објављује на интернет страници максималне фид-ин тарифе за сваку врсту и подврсту електране за коју су прописане квоте, а за потребе спровођења аукција.

Методологија из става 3. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Начин доделе фид-ин тарифа

Члан 35.

Фид-ин тарифа додељује се сходно применом правила поступка аукција из чл. 16 - 22. овог закона.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин, услове и поступак стицања, остваривање и престанак права на фид-ин тарифу.

Статус привременог повлашћеног произвођача

Члан 36.

Учесници у поступку аукције чије су понуде на аукцијама обухваћене решењем о додељивању права на фид-ин тарифе, стичу статус привременог повлашћеног произвођача електричне енергије даном доношења тог решења.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да у року од 30 дана од дана стицања тог статуса Министарству достави финансијски инструмент обезбеђења.

Финансијски инструмент обезбеђења из става 2. овог члана доставља се у форми новчаног депозита у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, који се уплаћује на подрачун посебних депозита Министарства, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем или у форми банкарске гаранције која је безусловна, неопозива, платива на први позив и без права на приговор, којом се обезбеђује да ће, у року који је прописан овим законом, прибавити грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину, да ће стећи статус повлашћеног произвођача електричне енергије у року трајања статуса привременог повлашћеног произвођача.

У случају демонстрационог пројекта или малог постројења одобрене снаге мање од 100 kW, не доставља се финансијски инструмент обезбеђења из става 2. овог члана.

Ако привремени повлашћени произвођач у року из става 2. овог члана не достави финансијски инструмент обезбеђења, Министарство доноси решење о укидању права на тржишну премију, а привремени повлашћени произвођач губи тај статус, при чему део квоте коју је резервисао остаје нерасподељен.

У случају из става 5. овог члана, нерасподељена квота се може расподелити на следећој аукцији.

Министарство у случају из става 5. овог члана доноси решење о укидању права на фид-ин тарифу, а привремени повлашћени произвођач губи тај статус.

Решење из става 5. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује уређује услове за пријаву у фази квалификације, садржину и висину финансијског инструмента обезбеђења из става 3. овог члана, модел банкарске гаранције, услове и начин наплате финансијског инструмента обезбеђења из става 3. овог члана, поступак преноса и престанка статуса привременог повлашћеног произвођача.

Уговор о фид-ин тарифи

Члан 37.

Привремени повлашћени произвођачи остварују право на фид-ин тарифе, подстицајни период и преузимање балансне одговорности закључењем уговора о фид-ин тарифи са гарантованим снабдевачем.

Уговор о фид-ин тарифи из става 1. овог члана нарочито садржи: податке о уговорним странама и њихова права и обавезе, предмет уговора, врсту и одобрену снагу електране повлашћеног произвођача, место примопредаје енергије у систем, место и начин мерења, цену електричне енергије и начин и услове промене цене, начин и динамику обрачунавања, фактурисања и плаћања, камату у случају неблагоприятног плаћања, инструменте обезбеђења плаћања, обавезе гарантованог снабдевача у погледу

преузимања балансне одговорности и повлашћеног произвођача у погледу планирања рада електране, услове у периоду пробног рада када уговор закључује привремени повлашћени произвођач, подстицајни период и рок закључења уговора, разлоге за раскид уговора, начин решавања спорова и друге елементе битне за садржину и сврху уговора у складу са овим законом.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује модел уговора о фид-ин тарифи.

Обавезе гарантованог снабдевача

Члан 38.

Гарантовани снабдевач је дужан да:

- 1) закључи уговор фид-ин тарифи у складу са овим законом;
- 2) преузима права и обавезе претходног гарантованог снабдевача у року, на начин и под условима утврђеним јавним тендером у складу са законом којим се уређује енергетика;
- 3) води регистар уговора о откупу електричне енергије, уговора о фид-ин тарифи и објављује их на својој интернет страници;
- 4) преузме балансну одговорност у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;
- 5) доставља Министарству податке потребне за утврђивање накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у складу са подзаконским актима донетим на основу овог закона;
- 6) води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере у складу са овим законом;
- 7) сваке године објави кориговане подстицајне откупне цене за уговоре о откупу електричне енергије и
- 8) испуњава друге обавезе утврђене овим законом.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује обавезе гарантованог снабдевача.

Трајање и продужење статуса привременог повлашћеног произвођача

Члан 39.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да прибави грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину, у року од две године од дана стицања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Ако привремени повлашћени произвођач не прибави грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину у року из става 1. овог члана, Министарство укида статус привременог повлашћеног произвођача.

Ако привремени повлашћени произвођач прибави грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину у року од две године од дана стицања тог статуса, статус привременог повлашћеног произвођача продужава се за три године на захтев привременог повлашћеног произвођача.

Изузетно од става 3. овог члана, ако је привремени повлашћени произвођач пре стицања тог статуса прибавио грађевинску дозволу, статус привременог повлашћеног произвођача траје три године.

У случају из ст. 3. и 4. овог члана, статус привременог повлашћеног произвођача може се продужити, на захтев привременог повлашћеног произвођача за једну годину, под условом да је електрана изграђена у конструктивном смислу.

У случају више силе, статус привременог повлашћеног произвођача може се продужити за једну годину, ради спречавања или ублажавања штетног дејства, односно отклањања штетних последица више силе.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да поднесе образложени захтев за продужење статуса привременог повлашћеног произвођача најкасније 30 дана пре истека статуса привременог повлашћеног произвођача, а у случају више силе из става 1. овог члана, најкасније 30 дана од дана наступања више силе.

Министарство у року од десет дана од дана подношења захтева из става 7. овог члана, решењем одлучује о том захтеву.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује услове и начин продужења статуса привременог повлашћеног произвођача и начин одлучивања по захтеву за продужење статуса привременог произвођача у случају више силе.

Обавезе привременог повлашћеног произвођача

Члан 40.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да:

1) у року две године од дана стицања тог статуса прибави правноснажну грађевинску дозволу за електрану и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину, осим уколико пре стицања тог статуса није прибавио грађевинску дозволу за електрану и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину;

2) не повећа одобрену снагу електране за коју је стечен статус привременог повлашћеног произвођача у току трајања статуса привременог повлашћеног произвођача;

3) одржава финансијски инструмент обезбеђења;

4) закључи уговор о фид-ин тарифи;

5) обавести Министарство ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је стечен статус привременог повлашћеног произвођача, о насталим променама у року од 15 дана од дана настанка промене.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да поред обавеза из става 1. овог члана испуњава и обавезе из члана 43. овог закона у току пробног рада прописаног законом којим је уређена изградња објеката.

У случају из става 1. тачка 5) овог члана, ако настале промене не утичу на испуњеност услова на основу којих је решење издато, Министарство врши измену решења у складу са новим подацима.

После измене решења из става 3. овог члана, привремени повлашћени произвођач и гарантовани снабдевач су дужни да измене уговор о фид-ин тарифи тако да га усагласе са извршеном изменом решења.

У случају ако привремени повлашћени произвођач у складу са ставом 1. тачка 2) овог члана смањи одобрену снагу електране не мења се финансијски инструмент обезбеђења из члана 36. став 3. овог закона.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује обавезе привременог повлашћеног произвођача.

Укидање статуса привременог повлашћеног произвођача

Члан 41.

Статус привременог повлашћеног произвођача се укида ако:

- 1) је решење о стицању привременог статуса повлашћеног произвођача из обновљивих извора донето на основу неистинитих података;
- 2) не испуњава обавезе утврђене законом и подзаконским актом којим се утврђују обавезе привремено повлашћеног произвођача;
- 3) су акти на основу којих је стекао статус привременог повлашћеног произвођача правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге;
- 4) не одржава финансијско средство обезбеђења за време трајања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Министарство, по сазнању за околности које указују на чињенице на основу којих се укида статус привременог повлашћеног произвођача, без одлагања о томе обавештава надлежног инспектора.

По добијању акта надлежног инспектора којим се утврђују чињенице из става 1. овог члана, Министарство доноси решење о укидању статуса привременог повлашћеног произвођача у року од пет дана.

Решење из става 3. овог закона је коначно и против њега се може покренути управни спор.

У случају доношења решења из става 3. овог члана, привременом повлашћеном произвођачу од дана коначности тог решења престаје статус привременог повлашћеног произвођача и право на подстицајне мере.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин укидања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Статус повлашћеног произвођача електричне енергије

Члан 42.

Привремени повлашћени произвођач стиче статус повлашћеног произвођача електричне енергије на основу захтева на прописаном обрасцу, ако је:

- 1) стекао лиценцу за обављање енергетске делатности производње електричне енергије у складу са законом којим се уређује енергетика, а која обухвата електрану за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача, осим уколико у складу са законом којим се уређује енергетике није дужан да има лиценцу;
- 2) електрана из тачке 1. овог става трајно прикључена на преносни, дистрибутивни, односно затворено дистрибутивни систем електричне енергије на одобрену снагу која одговара одобреној снази за коју је електрана стекла статус привременог повлашћеног произвођача, у складу са законом којим се уређује енергетика;

3) за електрану из тачке 1. овог става обезбеђено посебно мерење одвојено од мерења у другим технолошким процесима:

- (1) предате електричне енергије у преносни систем, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем електричне енергије,
- (2) преузете електричне енергије из преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система, за потребе технолошког процеса рада електране,
- (3) предате топлотне енергије у систем,
- (4) преузете, односно произведене топлотне енергије за потребе технолошког процеса електране и припрему енергента,

4) електрана из тачке 1. овог члана новоизграђена, односно реконструисана;

5) добио употребну дозволу у складу са законом којим се уређује изградња објекта за електрану за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача;

6) има закључен уговор о фид-ин тарифи у складу са овим законом и подзаконским актима донетим на основу њега;

7) за електрану из тачке 1. овог члана издата водна дозвола у складу са законом којим је уређена област водопривреде, у случају да је предмет захтева хидроелектрана;

8) прибавио интегрисану дозволу, односно дозволу за управљањем отпадом или други акт у складу прописима којима се уређује област управљања отпадом и употреба отпада за производњу енергије, у случају да је предмет захтева електрана на биоразградиви отпад;

9) за електрану из тачке 1. овог члана издат акт инспектора за заштиту животне средине да су испуњени услови за рад електране и обављање активности у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

Министарство решењем одлучује о захтеву за стицање статуса повлашћеног произвођача у управном поступку у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин стицања, преноса и престанка статуса повлашћеног произвођача.

Обавезе повлашћеног произвођача

Члан 43.

Повлашћени произвођач дужан је да:

- 1) у процесу производње електричне енергије користи обновљиве изворе;
- 2) поштује све прописе у области животне средине;
- 3) поштује све прописе у области водопривреде који се односе на хидроелектране;
- 4) води евиденцију о утрошеним енергентима, осим за хидроелектране, ветроелектране и соларне електране;
- 5) доставља планове рада балансно одговорној страни;

6) обавести Министарство о насталим променама у року од 15 дана од дана настанка промене, ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је стечен статус повлашћеног произвођача;

7) обезбеди да електрана у току рада не прелази вредност одобрене снаге коју је утврдио надлежни оператор система;

8) користи реактивну енергију у складу са законом којим се уређује област енергетике, правилима о раду преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система;

9) оператору преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система ставља на располагање податке потребне за рад система у складу са правилима о раду преносног система, правилима о раду дистрибутивног система, односно затвореног дистрибутивног система, односно правилима о раду тржишта електричне енергије;

10) не мења одобрену снагу електране;

11) уклони електрану након истека животног века електране и спроведе санацију земљишта у прописаном року;

12) уплаћује на месечном нивоу износе депозита који се уплаћује на подрачун посебних депозита Министарства, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем, на име трошкова уклањања електране након истека животног века електране и санације земљишта на којој се налазила електрана за коју је прибављен статус повлашћеног произвођача;

13) испуњава и друге обавезе прописане законом којим се уређује област енергетике, овим законом и актима донетим на основу овог закона.

У случају из става 1. тачка 6) овог члана, ако настале промене не утичу на испуњеност услова на основу којих је решење издато, Министарство врши измену решења у складу са новим подацима.

После измене решења из става 2. овог члана, повлашћени произвођач и гарантовани снабдевач, су дужни да усагласе уговор о фид-ин премији са извршеном изменом решења.

Ако повлашћени произвођач у одређеном периоду производи супротно условима из става 1. тач. 7) и 8) овог члана, нема право на фид-ин тарифу за тај период.

У случају из става 1. тачка 11) овог члана, Министарство враћа повлашћеном произвођачу преостали износ депозита након спроведеног уклањања електране и санације земљишта на којој се налазила електрана за коју је прибављен статус повлашћеног произвођача.

Уколико повлашћени произвођач не изврши уклањање електране и санацију земљишта на којој се налази електрана у прописаном року, Министарство уклања електрану и спроводи санацију земљишта преко другог лица, о трошку повлашћеног произвођача, а користећи средства из новчаног депозита из става 1. тачка 12) овог члана.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује обавезе повлашћеног произвођача, висину новчаног депозита на име трошкова уклањања електране након истека животног века електране и санације земљишта на којој се налазила електрана, рок и начин за уклањање електране и санацију земљишта.

Укидање статуса повлашћеног произвођача

Члан 44.

Статус повлашћеног произвођача се укида ако:

- 1) је решење о стицању статуса повлашћеног произвођача електричне енергије донето на основу неистинитих података;
- 2) престане да испуњава услове за стицање статуса повлашћеног произвођача утврђене овим законом и подзаконским актом којим се уређују обавезе повлашћеног произвођача;
- 3) не испуњава обавезе утврђене овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;
- 4) производи електричну енергију супротно прописима којим се уређује област енергетике;
- 5) су акти на основу којих је стекао статус повлашћеног произвођача правноснажно укинати, поништени или стављени ван снаге.

Министарство, по сазнању за околности које указују на чињенице на основу којих се укида статус повлашћеног произвођача, без одлагања о томе обавештава надлежног инспектора.

По добијању акта надлежног инспектора којим се утврђују чињенице из става 1. овог члана, Министарство доноси решење о укидању статуса повлашћеног произвођача у року од пет дана.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

У случају доношења решења из става 3. овог члана, повлашћеном произвођачу од дана коначности тог решења престаје статус повлашћеног произвођача и право на подстицајне мере.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин укидања статуса повлашћеног произвођача.

Подстицајни период за фид-ин тарифу

Члан 45.

Подстицајни период је одређени временски период у коме се повлашћеном произвођачу исплаћује фид-ин премија.

Подстицајни период траје 15 година од дана прве исплате фид-ин премије.

V. УГОВОР О ОТКУПУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА

Члан 46.

Произвођачи електричне енергије из обновљивих извора могу да закључе уговор о откупу електричне енергије из обновљивих извора енергије са крајњим купцем на тржишном принципу.

Произвођач електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана су дужни да имају лиценцу са снабдевање електричном енергијом у складу са законом којим се уређује област енергетике.

VI. ГАРАНЦИЈА ПОРЕКЛА

Произвођач из обновљивих извора енергије

Члан 47.

Произвођач електричне енергије из обновљивих извора је енергетски субјект који производи електричну енергију из обновљивих извора и који нема статус привременог повлашћеног произвођача, односно статус повлашћеног произвођача (у даљем тексту: произвођач из обновљивих извора).

Произвођач из обновљивих извора има право на гаранције порекла.

Изузетно од става 1. овог члана, ако је привремени повлашћени произвођач, односно повлашћени произвођач стекао тај статус само за део капацитета електране, може за преостали део капацитета електране који је ван система подстицаја, да стекне статус произвођача из обновљивих извора.

Произвођач електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана може да стекне статус произвођача из обновљивих извора ако:

- 1) у процесу производње електричне енергије користи обновљиве изворе енергије;
- 2) је за електрану добијена употребна дозвола у складу са законом којим се уређује изградња објеката;
- 3) има обезбеђено посебно мерење, одвојено од мерења у другим технолошким процесима, којим се мери преузета и предата електрична, односно топлотна енергија у систем;
- 4) има лиценцу за обављање делатности у складу са законом којим је уређена област енергетике;
- 5) је прикључен на преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем електричне енергије.

Министарство решењем одлучује о захтеву за стицање статуса произвођача из обновљивих извора у управном поступку у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Решење из става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Обавезе произвођача из обновљивих извора енергије

Члан 48.

Произвођач из обновљивих извора енергије је дужан да:

- 1) у процесу производње електричне енергије користи једино обновљиве изворе;
- 2) поштује све прописе у области животне средине;
- 3) поштује све прописе у области водопривреде који се односе на хидроелектране;
- 4) води евиденцију о утрошеним енергентима, осим у случају хидроелектрана, ветроелектрана и соларних електрана;
- 5) доставља планове рада гарантованом снабдевачу, односно балансној одговорној страни у складу законом;
- 6) обезбеди да електрана у току рада не прелази вредност одобрене снаге коју је утврдио надлежни оператор система;

7) користи реактивну енергију у складу са законом којим се уређује енергетика, правилима о раду преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система;

8) оператору преносног, дистрибутивног система, односно оператору затвореног дистрибутивног система ставља на располагање податке потребне за рад система у складу са правилима о раду преносног система, правилима о раду дистрибутивног система, односно правилима о раду затвореног дистрибутивног система, односно правилима о раду тржишта електричне енергије;

9) испуњава и друге обавезе прописане овим законом и актима донетим на основу овог закона, односно законом којим се уређује енергетика;

10) обавести Министарство о насталим променама у року од 15 дана од дана настанка промене, ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је стечен статус произвођача из обновљивих извора;

11) испуњава и друге обавезе прописане овим законом и актима донетим на основу овог закона.

У случају из става 1. тачка 10) овог члана, ако настале промене не утичу на испуњеност услова на основу којих је решење издато, Министарство врши измену решења у складу са новим подацима.

После измене решења из става 2. овог члана, произвођач из обновљивих извора енергије је дужан да обавести о томе оператора преносног ради ажурирања података у Регистру гаранција порекла.

Укидање статуса произвођача из обновљивих извора енергије

Члан 49.

Статус произвођача из обновљивих извора се укида ако:

1) је решење о стицању статуса произвођача електричне енергије донето на основу неистинитих података;

2) престане да испуњава услове за стицање статуса произвођача утврђене овим законом и подзаконским актима донетим на основу њега;

3) не испуњава обавезе утврђене овим законом и подзаконским актима донетим на основу њега;

4) производи електричну енергију супротно прописима којим се уређује област енергетике;

5) су акти на основу којих је стекао статус произвођача из обновљивих извора правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге.

Министарство, по сазнању за околности које указују на чињенице на основу којих се укида статус произвођача из обновљивих извора, без одлагања о томе обавештава надлежног инспектора.

По добијању акта надлежног инспектора којим се утврђују чињенице из става 1. овог члана, Министарство доноси решење о укидању статуса произвођача из обновљивих извора енергије у року од пет дана.

У случају доношења решења из става 3. овог члана, произвођачу из обновљивих извора од дана коначности тог решења престаје статус произвођача из обновљивих извора и право на подстицајне мере.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Издавање, преношење и престанак гаранције порекла

Члан 50.

Оператор преносног система издаје произвођачу из обновљивих извора енергије гаранцију порекла на његов захтев и одговоран је за њену тачност, поузданост и заштићеност од злоупотребе.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да доставља оператору преносног система податке о произведеној електричној енергији произвођача из обновљивих извора прикључених на дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем за које се издаје гаранција порекла.

Гаранција порекла не може се издати за електричну енергију произведену у реверзибилној хидроелектрани у случају када је таква производња последица пумпног рада.

Ако је статус произвођача из обновљивих извора стечен за део капацитета електране, електрична енергија за коју се издају гаранције порекла се добија тако што се проценат капацитета електране који је ван система подстицаја множи са електричном енергијом која испоручене у обрачунском периоду у електроенергетски систем.

Захтев за издавање гаранције порекла из става 1. овог члана може се поднети у року не дужем од шест месеци од последњег дана периода производње електричне енергије за коју се захтева издавање гаранције порекла, а најкасније до 15. марта текуће године за производњу из претходне године.

Гаранција порекла се издаје само једном за јединичну нето количину од 1 MWh произведене електричне енергије измерене на месту предаје у преносни, дистрибутивни или затворени дистрибутивни систем.

Период производње електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла не може бити дужи од једне године.

Гаранција порекла важи једну годину почев од последњег дана периода производње за коју се издаје.

Гаранција порекла престаје да важи након њеног искоришћења, повлачења или истеком рока од једне године од последњег дана периода производње електричне енергије за коју је издата.

Гаранција порекла је преносива.

Поступак издавања, преношења и престанка важења гаранције порекла заснива се на принципима објективности, транспарентности и недискриминације.

Гаранције порекла издате у другим државама

Члан 51.

Гаранција порекла издата у другим државама, важи и у Републици Србији под условима реципроцитета у складу са потврђеним међународним уговором.

Оператор преносног система одлучује о признању гаранција порекла из става 1. овог члана.

Ако је оператор преносног система члан европске асоцијације тела за издавање гаранција порекла, гаранција порекла издата у другим државама важиће у складу са правилима те асоцијације.

Преносивост гаранције порекла

Члан 52.

Гаранције порекла могу се преносити независно од произведене електричне енергије на коју се односе.

Да би се осигурало да се електрична енергија произведена из обновљивих извора само једном прикаже купцу као потрошена, мора се избећи дупло рачунање и дупло приказивање.

Електрична енергија произведена из обновљивих извора, а за коју је произвођач из обновљивих извора, припадајуће гаранције порекла продао одвојено од те електричне енергије, не може се приказати или продати крајњем купцу као електрична енергија произведена из обновљивих извора.

Садржина гаранције порекла

Члан 53.

Гаранција порекла за електричну енергију произведену из обновљивих извора садржи нарочито:

- 1) назив, локацију, врсту и снагу производног капацитета;
- 2) датум пуштања објекта у рад;
- 3) податак да се гаранција порекла односи на електричну енергију;
- 4) датум почетка и окончања производње електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла;
- 5) податак да ли је за изградњу производног капацитета била коришћена инвестициона подршка и врста те подршке;
- 6) податак да ли су коришћене мере подстицаја и врста подстицаја;
- 7) датум и државу издавања и јединствени идентификациони број.

Количина електричне енергије произведене из обновљивих извора која одговара количини гаранција порекла пренесених са снабдевача на трећу страну, одузима се из удела електричне енергије из обновљивих извора у миксу тог снабдевача, када снабдевач, у складу са законом којим се уређује област енергетике, у или уз рачун за продату електричну енергију или на други начин купцу обезбеди увид у податке о уделу свих врста извора енергије у укупно продатој електричној енергији тог снабдевача у претходној години.

Регистар гаранција порекла

Члан 54.

Оператор преносног система дужан је да води регистар гаранција порекла у електронском облику и објављује податке из регистра на својој интернет страници.

Влада ближе прописује начин вођења регистра гаранција порекла из става 1. овог члана.

Регистар садржи и гаранције порекла издате у складу са чланом 53. овог закона и уз назнаку да су издате у стројној држави.

Оператор преносног система има право на накнаду трошкова за издавање, преношење и престанак гаранције порекла у складу са актом којим се утврђује висина накнаде на који сагласност даје Агенција.

Акт из става 4. овог члана објављује се на интернет страници оператора преносног система и Агенције.

Прорачун удела свих врста извора енергије у продатој електричној енергији

Члан 55.

Оператор преносног система прорачунава и јавно објављује уделе свих врста обновљивих извора енергије у продатој електричној енергији крајњим купцима у Републици Србији.

Приликом прорачуна из става 1. овог члана, оператор преносног система нарочито узима у обзир искоришћене и истекле гаранције порекла.

Снабдевач прорачунава и приказује крајњем купцу податке о уделу сваког извора енергије у укупно продатој електричној енергији у складу са законом којим се уређује енергетика, на основу јавно објављених података оператора преносног система из става 1. овог члана и искоришћених гаранција порекла.

Агенција надзире оператора преносног система, оператора дистрибутивног система, оператора затвореног дистрибутивног система, снабдеваче и друге субјекте у извршавању обавеза утврђених овим законом и прописима донетим на основу њега, а којима се уређују гаранције порекла.

Министарство ближе прописује начин на који се крајњем купцу прорачунава и приказује удео свих врста извора енергије у продатој електричној енергији, као и начин контроле прорачуна.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује услове и начин стицања, преноса и престанка статуса произвођача из обновљивих извора енергије, садржину гаранције порекла, издавање, преношење и престанак важења гаранције порекла, начин вођења регистра гаранција порекла, начин достављања података о произведеној електричној енергији измереној на месту предаје у преносни, дистрибутивни и затворени дистрибутивни систем, као и друга питања у складу са законом.

VII. РЕГИСТАР СТАТУСА

Садржина регистра

Члан 56.

Министарство води јавни и електронски регистар који садржи податке о:

- 1) произвођачима који имају статус повлашћеног произвођача;
- 2) произвођачима који имају статус привременог повлашћеног произвођача;
- 3) произвођачима који имају статус произвођача из обновљивих извора
и
- 4) произвођачима којима је статус из тач. 1), 2) и 3) овог става престао да важи.

VIII. ПОДСТИЦАЈНА СРЕДСТВА

Члан 57.

Сви крајњи купци електричне енергије дужни су да плаћају накнаду за подстицаје повлашћених произвођача у складу са овим законом, осим у случајевима утврђеним овим законом.

За електричну енергију утрошену у реверзибилним хидроелектранама за пумпни режим рада не плаћа се накнада из става 1. овог члана.

Приликом одређивања накнаде за подстицаје повлашћених произвођача узимају се у обзир сви трошкови које овлашћена уговорна страна, односно гарантовани снабдевач има у вези са подстицајним мерама.

Влада прописује начин обрачуна, плаћања и расподеле средстава по основу накнаде за подстицај повлашћених произвођача и начин обрачуна, плаћања прикупљања и расподеле додатних подстицајних средстава, као и праћење и извештавање у вези са подстицајним средствима.

Влада, на предлог Министарства, најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину, утврђује висину накнаде из става 3. овог члана, која се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IX. ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЗА СОПСТВЕНУ ПОТРОШЊУ

Купац-произвођач

Члан 58.

Купац-произвођач има право да самостално или посредством агрегатора:

- 1) да производи електричну енергију за сопствену потрошњу;
- 2) да складишти електричну енергију за сопствене потребе;
- 3) да вишак произведене електричне енергије испоручи у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;
- 4) и друга права и обавезе у складу са овим законом и законом којим се уређује област енергетике.

Купац-произвођач из става 1. овог члана не може користити подстицајне мере у виду тржишне премије и фид-ин тарифе, нити може имати право на гаранције порекла.

Инсталисана снага производног објекта купца-произвођача из става 1. овог члана не може бити већа од одобрене снаге прикључка крајњег купца.

Стамбена заједница може имати права и обавезе купца-произвођача у складу са овим законом, прикључењем електране из члана 5. став 1. тач. 1) - 10) овог закона која је у власништву стамбене заједнице ако је изграђена на заједничким деловима стамбене зграде.

Објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије може бити прикључен преко новог или посебног мерног места у саставу постојећег прикључка.

Однос купца-произвођача и снабдевача

Члан 59.

Купац-произвођач закључује уговор о потпуном снабдевању, односно уговор о откупу електричне енергије са снабдевачем у складу са законом којима се уређује енергетика.

Снабдевач има обавезу да купцу-произвођачу који је домаћинство или мали купац, понуди уговор о потпуном снабдевању са нето мерењем или нето обрачуном у складу са критеријумима и условима прописаним подзаконским актом из става 5. овог члана.

Период за поравнање потраживања и обавеза између купца-произвођача и снабдевача је једна година и завршава се 1. априла.

Купац-произвођач нема право на потраживања за количину испоручене електричне енергије која је већа од количине преузете електричне енергије у периоду из става 3. овог члана.

Влада, на предлог Министарства, прописује критеријуме, услове и начин обрачуна потраживања и обавеза између купца-произвођача и снабдевача.

Право на приоритетан приступ купца-произвођача

Члан 60.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да приоритетно преузима електричну енергију од стране купца-произвођача, осим у случају када је угрожена сигурност рада система.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да на месту примопредаје електричне енергије купца-произвођача угради бројило које омогућава одвојено мерење количине предате и преузете електричне енергије, у складу са законом којим се уређује енергетика и овим законом.

Регистар купца-произвођача и процена њихове производње

Члан 61.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да успостави регистар купаца-произвођача прикључених на преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни система који садржи нарочито следеће податке:

- 1) лично име и пребивалиште, односно назив, правну форму и седиште купца-произвођача;
- 2) врсту купца-произвођача;
- 3) врсту објекта за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије;
- 4) локацији објекта за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије;
- 5) одобреној снази објекта из тачке 3) овог става;
- 6) одобреној снази прикључка објекта крајњег купца.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је у обавези да по истеку текуће године изврши

процену произведене електричне енергије у објекту купца-произвођача и да податке достави Министарству до 1. марта наредне године.

Министарство ближе прописује начин вођења регистра из става 1. овог члана и методологију процене из става 2. овог члана.

Х. ЗАЈЕДНИЦЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ

Појам

Члан 62.

Заједница обновљивих извора енергије (у даљем тексту: Заједница), је правно лице основано на принципу отвореног и добровољног учешћа својих чланова у складу са овим законом и над којим контролу врше чланови чије је пребивалиште или седиште у близини места постројења на обновљиве изворе енергије чији је власник то правно лице или које то правно лице развија.

Чланови Заједнице

Члан 63.

Члан Заједнице може бити физичко или правно лице, као и јединице локалне самоуправе и други видови месне самоуправе.

Привредно друштво, односно предузетник може бити члан Заједнице, под условом да производња електричне енергије из обновљивих извора, не представља његову претежну комерцијалну или професионалну делатност.

Члан Заједнице задржава статус крајњег купца, са правима и обавезама која има у складу са овим законом и не подлеже неоправданим или дискриминаторним условима или поступцима који би спречили његово учешће у Заједници.

Циљеви оснивања Заједнице

Члан 64.

Примарни циљ оснивања Заједнице је коришћење обновљивих извора енергије за задовољење енергетских потреба чланова заједнице на одржив начин који обухвата еколошке, економске или социјалне користи за чланове, као и за локалну заједницу и друштво.

Ради остваривања примарног циља, Заједница развија, инвестира и реализује пројекте обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности.

Статус

Члан 65.

Заједница може да стекне статус привременог повлашћеног произвођача, односно статус повлашћеног произвођача и статус произвођача електричне енергије из обновљивих извора и подстицајне мере из члана 71. овог закона, у складу са овим законом.

Права и обавезе Заједнице

Члан 66.

Заједница има:

1) право на производњу, потрошњу, складиштење и продају обновљиве енергије;

2) право на приступ свим тржиштима енергије, директно или преко агрегатора, на недискриминаторан начин и

3) друга права и обавезе повлашћеног произвођача у складу са овим законом.

XI. ДУЖНОСТИ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ, ДИСТРИБУТИВНОГ И ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА

Оператор преносног система

Члан 67.

Оператор преносног система је дужан да води електронски, централизован и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије.

Оператор преносног система је дужан да објави списак свих поднетих захтева у поступку прикључења, затраженој одобреној снази електране, фази поступка прикључења, датум пробног рада прикључка и датум трајног прикључења.

Сви поднесци и документа која се достављају, као и акта која издају оператори преносног система у поступцима прикључења морају да имају форму електронског документа, односно морају бити дигитализовани и потписани у складу са законом којим се уређују електронски документ, електронска идентификација и услуге од поверења.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система

Члан 68.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да води електронски, централизован и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да објави списак свих поднетих захтева у поступку прикључења, затраженој одобреној снази електране, фази поступка прикључења, датум пробног рада прикључка и датум трајног прикључења.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система електричне енергије је дужан да успостави поједностављену процедуру прикључења за електрану крајњег купца који производи електричну енергију за сопствене потребе и за електрану која је део демонстрационог пројекта, инсталисане снаге 10,8 kW или мање, или еквивалентној снази прикључка који није трофазни.

Оператор дистрибутивног, затвореног дистрибутивног система дужан је да донесе и објави на својој интернет страници општи акт о поступку поједностављене процедуре прикључења којим се ближе уређује начин подношења захтева за поједностављено прикључење, услове за усвајање захтева, документацију која се подноси, рокове за поступање који не могу бити дужи од 30 дана од дана подношења захтева, рокове за прикључење на систем и друга питања од значаја за овај поступак.

У случају да оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система не одлучи о поднетом захтеву у року из става 4. овог члана, сматра се да је захтев усвојен.

Предузимање мера у циљу поједностављења прикључења и обавештавање јавности

Члан 69.

Оператор преносног система, односно оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система предузима мере у циљу поједностављења поступка прикључења електрана које производе електричну енергију из обновљивих извора.

Оператор преносног система, односно оператор дистрибутивног система, односно затвореног дистрибутивног система, информисе јавност о предузетим мерама из става 1. овог члана преко своје интернет странице.

Оператор из ст. 1. и 2. овог члана је дужан да објави процедуру прикључења и да је једнообразно примењује.

XI. КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ У ОБЛАСТИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Доступност информација о уделу обновљивих извора енергије у топлотној енергији

Члан 70.

Јединице локалне самоуправе су дужне да обезбеде да снабдевачи топлотном енергијом учине доступним информације о уделу обновљивих извора енергије крајњим потрошачима на интернет страници снабдевача топлотном енергијом, уз рачун, на захтев крајњих потрошача или на други погодан начин.

Подстицајне мере

Члан 71.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње, дистрибуције и снабдевања купаца топлотном енергијом на енергетски ефикасан начин у складу са законом којим се уређује енергетска ефикасност, могу да стекну подстицајне мере ако користе високоефикасну когенерацију, отпадну топлоту или обновљиве изворе енергије:

- 1) топлотне пумпе;
- 2) соларну енергију;
- 3) геотермалну енергију;
- 4) енергију биоразградивог отпада;
- 5) биомасу;
- 6) друге обновљиве изворе енергије.

Подстицајне мере се могу стећи за топлотну енергију произведену у новоизграђеним или реконструисаним постројењима са уграђеном некоришћеном опремом.

Поред енергетских субјеката из става 1. овог члана, подстицајне мере могу да стекну домаћинства и Заједница.

Јединица локалне самоуправе дужна је да води регистар енергетских субјеката из става 1. овог члана и домаћинстава и Заједница из става 3. овог члана који су стекли подстицајне мере.

Регистар из става 4. овог члана нарочито садржи податке о:

- 1) пословном имену, седишту и матичном броју енергетског субјекта;
- 2) енергетским објектима за производњу и дистрибуцију топлотне енергије;
- 3) локацији на којој се налазе енергетски објекти;
- 4) инсталисаној снази енергетског објекта;
- 5) времену предвиђеном за експлоатацију енергетског објекта;
- 6) условима изградње и експлоатације енергетског објекта;
- 7) врсти енергента и технологији који се користи за производњу топлотне енергије;
- 8) домаћинствима и Заједницама који су стекли подстицајне мере;
- 9) додељеним подстицајним мерама.

Јединица локалне самоуправе прописује подстицајне мере, услове и поступак за стицање права на подстицајне мере и додељује подстицајне мере.

Јединица локалне самоуправе додељује подстицајне мере на транспарентан и недискриминаторан начин, уз поштовање правила државне помоћи.

У поступку доделе подстицајних мера жалба се изјављује надлежној јединици локалне самоуправе.

Јединица локалне самоуправе, на захтев Министарства, а најмање једанпут годишње обавештава Министарство о подацима садржаним у регистру из става 4. овог члана и доставља извештај о предвиђеним, планираним и извршеним подстицајним мерама из става 5. овог члана, као и постигнутим ефектима тих мера.

Прикључење енергетског субјекта који производи топлотну енергију из обновљивих извора енергије, високоефикасне когенерације или отпадне топлоте на дистрибутивни систем топлотне енергије

Члан 72.

Јединица локалне самоуправе прописује услове под којима је дистрибутер топлотне енергије дужан да енергетског субјекта који производи топлотну енергију из обновљивих извора енергије, високоефикасне когенерације или отпадне топлоте прикључи на своју дистрибутивну мрежу или да понуди прикључење и откуп топлотне енергије, у случају када се:

- 1) испуњавају захтеви нових корисника,
- 2) врши замена постојећих капацитета за производњу топлотне енергије,
- 3) проширује постојећи капацитет за производњу топлотне енергије.

Дистрибутер топлотне енергије може одбити прикључење енергетског субјекта из става 1. овог члана ако:

- 1) систем нема потребан капацитет због постојећег снабдевања топлотном енергијом из обновљивих извора енергије, високоефикасне когенерације или отпадне топлоте,

2) нису задовољени технички параметри за прикључење и осигурање поузданог и сигурног снабдевања,

3) докаже да би прикључење енергетског субјекта из става 1. довело до прекомерног повећања цене топлотне енергије у поређењу са постојећом ценом топлотне енергије за крајње купце.

Јединица локалне самоуправе утврђује у процентима износ прекомерног повећања цене топлотне енергије из става 2. тачка 3) овог члана.

У случају из става 2. овог члана, дистрибутер топлотне енергије је дужан да без одлагања обавести енергетског субјекта из става 1. овог члана и надлежни орган јединице локалне самоуправе о разлозима одбијања прикључења, као и условима које треба испунити и мерама које треба предузети да би се прикључење омогућило.

**Поступак и услови прикључења енергетског субјекта који
производи топлотну енергију из обновљивих извора
енергије, високоефикасне когенерације или отпадне топлоте
на дистрибутивни систем топлотне енергије**

Члан 73.

Јединица локалне самоуправе прописује услове под којима енергетски субјект који производи топлотну енергију из обновљивих извора енергије, високоефикасне когенерације или отпадне топлоте мора осигурати да топлотна енергија коју испоручује одговара захтевима за квалитет, поузданост снабдевања и заштиту животне средине утврђених законским актима и прописаног степена ефикасности производног капацитета.

Поступак и услове прикључења на постојећи дистрибутивни систем енергетских субјеката који производе топлотну енергију из обновљивих извора енергије, високоефикасне когенерације или отпадне топлоте утврђује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Право на субвенције

Члан 74.

Произвођач топлотне енергије из обновљивих извора енергије може стећи право на коришћење субвенција за набавку опреме која се користи за производњу топлотне енергије из обновљивих извора енергије, у складу са овим законом.

Влада на предлог Министарства ближе прописује поступак и услове доделе субвенција за опрему која се користи за производњу топлотне енергије из обновљивих извора енергије, садржину захтева и доказе о испуњености услова за стицање субвенција, као и степен корисности опреме која је предмет субвенције у зависности од врсте обновљивог извора енергије који се користи.

**XIII. КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ У
САОБРАЋАЈУ**

**Удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи
енергије у саобраћају**

Члан 75.

Снабдевачи горивом дужни су да обезбеде да удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају до 2030. године буде у складу са националним циљем коришћења обновљивих извора у саобраћају утврђеног Интегрисаним националним енергетским и климатским планом у

складу са законом којим се уређује енергетика и одредбама акта Владе из члана 78. став 1. овог закона.

Приликом утврђивања националног циља из става 1. овог члана узимају се у обзир биогорива, биометан, електрична енергија, обновљива течна и гасовита горива небиолошког порекла намењена употреби у саобраћају када се употребљавају као међупроизвод за производњу конвенционалних горива, а могу се узети у обзир и горива из рециклираног угљеника.

Подстицаји за производњу биогорива

Члан 76.

У циљу достизања планираног удела обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају до 2030. године, могу се доделити подстицаји произвођачима биогорива.

Подстицаји за производњу биогорива могу се доделити само за постројења која производе напредна биогорива у случају када се подстицаји за биогорива додељују у форми инвестиционе државне помоћи.

Подстицајне мере не могу се доделити за производњу биогорива која су предмет обавезе снабдевача горивом да их стави на тржиште, изузев уколико таква горива испуњавају критеријуме одрживости и уколико давалац државне помоћи образложи надлежном органу за контролу државне помоћи да би њихово стављање на тржиште само кроз обавезе снабдевача довело до значајног повећања трошкова за потрошаче.

Средства која се користе као подстицај за достизање удела обновљивих извора енергије у саобраћају обезбеђују се у буџету Републике Србије, у висини која се за сваку годину одређује законом којим се уређује буџет Републике Србије у оквиру раздела Министарства у складу са утврђеним лимитима у фискалној стратегији за текућу годину, са пројекцијама за наредне две године.

Стављање биогорива, биотечности и биометана на тржиште

Члан 77.

Биогорива, биотечности и биометан која се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о квалитету биогорива, као и техничким и другим прописима који се односе на њихов промет.

Подзаконски акт

Члан 78.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује подстицаје из члана 76. овог закона и мере за достизање удела обновљивих извора енергије у саобраћају, обавезе снабдевача горивом у вези са остварењем удела обновљивих извора енергије у саобраћају, начин и критеријуме доделе подстицаја, начин испуњења те обавезе, начин вођења регистра обвезника, начин стављања биогорива, и биометана на тржиште и електричне енергије из обновљивих извора за погон моторних возила, извештавање у вези са остварењем удела обновљивих извора енергије у саобраћају, као и друге елементе у вези са остварењем удела обновљивих извора енергије у саобраћају.

Приликом доношења акта из става 1. овог члана Влада:

1) може да изузме или да утврди различите обавезе за различите снабдеваче горивом или за различита горива, узимајући у обзир степен развоја и трошкове различитих технологија производње горива;

2) утврђује снабдевачима горивом посебну обавезу стављања напредних биогорива на тржиште;

3) омогућава снабдевачима горивом који испоручују електричну енергију, односно обновљива течна и гасовита горива небиолошког порекла на тржиште за потребе саобраћаја, да буду изузета од обавезе стављања удела напредних биогорива на тржиште из тачке 2) овог става.

Министарство води регистар обвезника из става 1. овог закона који садржи нарочито следеће податке:

1) регистарски број, назив, матични број, порески идентификациони број, седиште и делатност са шифром делатности обвезника система;

2) о обавезном уделу енергије из обновљивих извора на тржишту обвезника система за текућу календарску годину;

3) о оствареном уделу биогорива енергије из обновљивих извора на тржишту обвезника система за претходну календарску годину.

XIV. КРИТЕРИЈУМИ ОДРЖИВОСТИ И УШТЕДЕ ЕМИСИЈА ГАСОВА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ ЗА БИОГОРИВА, БИОТЕЧНОСТИ И ГОРИВА ИЗ БИОМАСЕ

Критеријуми одрживости

Члан 79.

Биогорива, биотечности и горива из биомасе која се стављају на тржиште морају да испуњавају критеријуме одрживости и да остварују уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Енергија из биогорива, биотечности и горива из биомасе из става 1. овог члана биће:

1) узета у обзир за потребе прорачуна оствареног удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије и финалној потрошњи енергије у свим облицима саобраћаја;

2) предмет финансијских подстицаја у циљу веће потрошње биогорива, биотечности и горива из биомасе и

3) урачуната у испуњености обавезе снабдевача горивом да оствари удео обновљивих извора енергије које стављају на тржиште у саобраћају.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, биогорива, биотечности и горива из биомасе која су произведена из отпада и остатака, осим из остатака и отпада из пољопривреде, рибарства, шумарства и аквакултуре, не морају да испуне критеријуме одрживости, већ само да остваре уштеде емисије гасова са ефектом стаклене баште.

Горива из биомасе, ако се користе у производњи електричне енергије, односно производњи топлотне енергије, морају да испуне критеријуме одрживости и уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште у следећим случајевима:

1) ако је улазна топлотна снага постројења која користи чврсту биомасу једнака или виша од 20 MW,

2) ако је улазна топлотна снага постројења која користи биогас једнака или више од 2 MW.

У случају да се електрична енергија, односно топлотна енергија производи из чврстог комуналног отпада, не постоји обавеза да се оствари уштеда емисије гасова са ефектом стаклене баште.

Критеријуми одрживости и уштеде емисије гасова са ефектом стаклене баште примењују се на биогорива, биотечности и горива из биомасе, без обзира на географско порекло биомасе.

Пољопривредна и шумска биомаса

Члан 80.

Критеријуми одрживости се посебно прописују за биогорива, биотечности и горива из биомасе која се добијају из пољопривредне биомасе, а посебно за биогорива, биотечности и горива из биомасе која се добијају из шумске биомасе.

Верификација критеријума

Члан 81.

Биогорива, биотечности и горива из биомасе подлежу верификацији критеријума одрживости и уштеди емисија гасова са ефектом стаклене баште (у даљем тексту: верификација).

Верификацијом се утврђује да биогорива, биотечности и горива из биомасе испуњавају критеријуме одрживости и остварују уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Подзаконски акт и регистар субјеката верификације и верификатора

Члан 82.

Влада ближе прописује критеријуме одрживости, уштеде емисије гасова стаклене баште и начин њиховог рачунања, начин верификације и субјекте верификације, извештавање о испуњености критеријума одрживости уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште, независну ревизију информација које доставе у поступку извештавања, начин вођења регистра субјеката верификације и верификатора и друге елементе везане за критеријуме одрживости и уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Министарство води регистар субјеката верификације и верификатора који садржи нарочито:

- 1) регистарски број, назив, матични број, порески идентификациони број, седиште и делатност са шифром делатности субјеката верификације;
- 2) податке о верификатору;
- 3) извештаје који се достављају у поступку верификације;
- 4) и друге податке.

XV. ИНОВАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Коришћење иновационих технологија и нових обновљивих извора енергије

Члан 83.

У циљу повећања коришћења енергије из обновљивих извора, могу се подстицати технологије у раном развоју које користе нове обновљиве изворе, као што је обновљиви водоник и други енергенти.

Обновљиви водоник може се користити у области топлотне енергије, саобраћаја и природног гаса у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређује енергетика.

Влада, на предлог Министарства, утврђује подстицајне мере за производњу, саобраћај, складиштење и коришћење обновљивог водоника који се користи у складу са ставом 2. овог члана.

XVI. МЕРЕ И АКТИВНОСТИ ЗА ОСТВАРЕЊЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА

Мере и активности

Члан 84.

У циљу остваривања јавног интереса из члана 2. овог закона, Република Србија, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе кроз стратешке и друге документе, програме и планове предвиђају мере и активности које се предузимају ради испуњења циљева утврђених овим законом.

Приликом планирања мера и активности из става 1. овог члана Република Србија, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе нарочито воде рачуна да планиране мере допринесу повећању коришћења обновљивих извора енергије, енергетској безбедности Републике Србије, одрживом и равномерном регионалном и локалном економском развоју, обезбеђивању и унапређењу енергетских потреба становништва и очувања и заштите животне средине.

Погодности за инвеститоре који у изградњи објеката уводе енергију из обновљивих извора

Члан 85.

Јединица локалне самоуправе може одлуком утврдити критеријуме, износ и поступак умањивања доприноса за уређивање грађевинског земљишта, посебна умањења износа доприноса за недостајућу инфраструктуру, као и друге погодности за инвеститоре који приликом изградње нове зграде, као и реконструкције, адаптације, санације или енергетске санације постојеће зграде предвиде алтернативно обезбеђење електричне или топлотне енергије из области обновљивих извора енергије.

Јединица локалне самоуправе може донети одлуку којом предвиђа бесповратно суфинансирање активности на унапређењу својстава зграде из става 1. овог закона, у ком случају јединица локалне самоуправе обезбеђује средства у буџету за учешће у пројектима финансирања ових активности и доноси одлуку којом прописује поступак доделе средстава, проценат учешћа и услове под којима јединица локалне самоуправе учествује у финансирању ових активности.

Стратешки партнер

Члан 86.

Стратешки партнер може бити привредни субјект који ће бити изабран у складу са овим законом да изгради електрану која користи обновљиве изворе енергије коју ће користити за производњу или да изгради електрану која користи обновљиве изворе енергије, а који је обавезан да спроведе следеће радње:

1) припреми и/или делом или у целини финансира релевантне студије уколико су потребне за реализацију електране која користи обновљиве изворе енергије и

2) припреми и/или делом или у целини финансира релевантну техничку документацију потребну за реализацију електране која користи обновљиве изворе енергије и

3) изгради електрану која користи обновљиве изворе ако:

(1) делом и/или у целини финансира пројекат изградње електране која користи обновљиве изворе енергије или

(2) посредује у обезбеђивању или обезбеди средства од међународних финансијских институција, банака и других извора финансирања за реализацију пројекта.

Поред услова из става 1. овог члана стратешки партнер мора да спроведе и једну или више следећих радњи:

1) обезбеди иновационе технологије и/или опрему и/или сировине за електрану која користи обновљиве изворе енергије и/или

2) пружи услуге управљања и/или одржавања у погледу електране која користи обновљиве изворе енергије и/или

3) развија и/или управља електраном која користи обновљиве изворе енергије и/или

4) предузима и друге радње усмерене ка остваривању циљева овог закона, а који ће бити утврђују у одлуци Владе о спровођењу поступка.

Стратешки партнер из става 1. овог члана у случају суфинансирања не може самостално да користи електрану или да њоме управља, већ то може да чини сразмерно учешћу у финансирању изградње електране која користи обновљиве изворе енергије што се уређује посебним уговором на основу сагласности Владе.

Процент учешћа финансирања пројекта из става 1. тачка 3) подтачка (2) овог члана биће одређен посебним актом Владе.

Као стратешки партнер сматра се и конзорцијум, као и свако повезано лице, односно лица стратешког партнера односно било које привредно друштво или друштва које стратешки партнер и/или његово повезано лице или лица оснују за потребе реализације пројекта који су предмет јавног позива у складу са прописима којима се уређују привредна друштва.

Одлука о спровођењу поступка за избор

Члан 87.

На предлог министра надлежног за послове енергетике, Влада може да одлучи да за реализацију пројекта изградње са или без управљања и одржавања електране која користи обновљиве изворе енергије спроведе избор стратешког партнера у следећим случајевима:

1) да се применом система подстицаја производње електричне енергије утврђеним овим законом нису у довољној мери обезбедили нови производни капацитети за производњу електричне енергије из обновљивих извора који су неопходни за остваривање планиране динамике раста производње електричне енергије из обновљивих извора енергије за достизање националних циљева дефинисаних Интегрисаним националним енергетским и климатским планом или

2) када су нови производни капацитети за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије потребни за остваривање циљева енергетске транзиције или испуњавање међународних обавеза.

Одлука из става 1. овог члана садржи нарочито:

- 1) садржину и опис пројектног захтева и потреба;
- 2) одређивање лица које ће бити власник и инвеститор, односно које ће вршити инвеститорска права на изградњи електране из става 1. овог члана;
- 3) локацију на којој ће се градити објекат и начин коришћења локације;
- 4) врсту обновљивог извора енергије;
- 5) начин производње и услове преузимања електричне енергије;
- 6) услове који се односе на заштиту животне средине;
- 7) услове који се односе на заштиту споменика културе ако постоје на локацији на којој ће се градити објекат;
- 8) услове који се односе на енергетску ефикасност;
- 9) услове који се односе на престанак рада објекта, рок за реализацију пројекта и период на који се уговор може закључити;
- 10) систем вредновања понуда;
- 11) именоване радне групе за спровођење избора стратешког партнера;
- 12) друге елементе од значаја за спровођење поступка избора стратешког партнера.

Систем вредновања понуда из става 2. тачка 10) овог члана нарочито подразумева директну корист коју држава и/или лице из става 2. тачка 2) овог члана има кроз реализацију пројекта, финансијску способност и техничку опремљеност понуђача за избор стратешког партнера и друге критеријуме који обезбеђују сигурност и одрживост пројекта у складу са циљевима прописаним чланом 3. овог закона.

Приликом избора и спровођења јавног позива за избор стратешког партнера и закључења уговора о реализацији пројекта са стратешким партнером, не примењују се прописи којима се уређује поступак јавне набавке и прописи којима се уређује јавно-приватно партнерство.

Поступак и начин избора стратешког партнера

Члан 88.

Поступак избора стратешког партнера обухвата:

- 1) припрему јавног позива за подношење пријава (у даљем тексту: Јавни позив);
- 2) објављивање Јавног позива;
- 3) пријем, отварање и оцену пријава;
- 4) достављање предлога Влади о избору стратешког партнера од стране радне групе;
- 5) доношење одлуке о избору стратешког партнера од стране Владе.

Јавни позив за избор стратешког партнера

Члан 89.

Садржина и елементи јавног позива, спровођење јавног позива, начин достављања понуда, рок за достављање понуда, критеријуми који дефинишу право учешћа, критеријуми који представљају основу за вредновање понуда,

пријем, отварање и вредновање пријава и начин одабира стратешког партнера утврђују се посебним подзаконским актом.

Подзаконски акт из става 1. овог члана доноси се у вези са одлуком из члана 87. овог закона за конкретни пројекат.

Јавни позив се спроводи на основу начела јавног надметања на основу прикупљених понуда, начела транспарентности и забране дискриминације, начела заштите животне средине и начела ефикасности.

Јавни позив се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”, као и на интернет страници Министарства на српском језику и на страном језику који се уобичајено користи у међународној трговини.

Избор стратешког партнера и спровођење поступка спроводи радна група кроз поступак јавног прикупљања понуда.

Радна група је обавезна да чува поверљивост и тајност техничких, економских и других података из понуде.

У циљу пружања стручне помоћи, припреми одређених анализа и студија у циљу сачињавања предлога за избор стратешког партнера радна група може тражити стручну помоћ одговарајућих лица.

На основу одлуке из члана 87. овог закона и подзаконског акта из става 1. овог члана радна група сачињава јавни позив, прима, прегледа достављену документацију, спроводи поступак вредновања понуда, сачињава предлог уговора и доставља Влади на усвајање предлог одлуке о избору стратешког партнера.

По усвајању одлуке о избору стратешког партнера, лице из члана 87. став 2. тачка 2) овог закона, као инвеститор, односно лице које врши инвеститорска права са изабраним стратешким партнером закључује уговор о реализацији пројекта.

Уколико ће Република Србија бити финансијер радова на електрани у смислу закона којим се уређује просторно планирање и изградња објеката, поред лица из члана 87. став 2. тачка 2) овог закона и стратешког партнера, уговор о реализацији пројекта потписује и Влада у име Републике Србије као финансијера.

Уговор о реализацији пројекта садржи нарочито: вредност услуга и радова које ће стратешки партнер извршити, односно добара које ће испоручити, међусобна права и обавезе уговорних страна, начин плаћања, динамику извођења радова и плаћања, последице непоштовања утврђене динамике, као и друга питања од значаја за реализацију пројекта.

Пројекат од значаја

Члан 90.

На предлог министра надлежног за послове енергетике, Влада може да утврди да електрана из члана 87. став 1. овог закона представља пројекат од значаја за Републику Србију у смислу закона којим се уређује изградња објеката, осим за електране које обухватају заштићено подручје или подручју еколошке мреже по посебним законима.

Утврђивање јавног интереса

Члан 91.

Влада може утврдити јавни интерес за експропријацију, административни пренос и/или непотпуну експропријацију непокретности ради

изградње електране из члана 87. став 1. овог закона, као и објеката у њеној функцији и прикључака на електроенергетски систем, у складу са важећим планским документима.

XVII. СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА АУКЦИЈА И ПОСТУПАКА У ВЕЗИ СА СТАТУСОМ ПРИВРЕМЕНОГ ПОВЛАШЋЕНОГ ПРОИЗВОЂАЧА, СТАТУСОМ ПОВЛАШЋЕНОГ ПРОИЗВОЂАЧА И СТАТУСОМ ПРОИЗВОЂАЧА ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА

Поступање Министарства

Члан 92.

Током спровођења поступка аукција и поступака у вези са статусом привременог повлашћеног произвођача, статусом повлашћеног произвођача и статусом произвођача из обновљивих извора енергије, надлежни орган искључиво врши проверу испуњености формалних услова и не упушта се у оцену техничке документације, нити испитује веродостојност докумената које прибавља у тим поступцима.

Министарство у складу са ставом 1. овог члана проверава испуњеност следећих услова:

- 1) надлежност за поступање по захтеву,
- 2) да ли је подносилац захтева лице које, у складу са овим законом, може бити подносилац захтева,
- 3) да ли захтев садржи све прописане податке,
- 4) да ли је уз захтев приложена сва документација прописана овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона,
- 5) да ли је уз захтев приложен доказ о уплати прописане таксе,
- 6) да ли су испуњени услови прописани овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона за усвајање захтева.

Податке из службених евиденција, који су неопходни за спровођење поступака из става 1. овог члана, надлежни орган обезбеђује по службеној дужности, односно преко сервисне магистрале органа, у складу са прописима којима се уређује електронска управа, без плаћања таксе.

Подаци прибављени на начин из става 3. овог члана сматрају се поузданим и имају исту доказну снагу као оверени изводи из тих евиденција.

Органи државне управе, посебне организације и имаоци јавних овлашћења дужни су да Министарству на захтев, у року од три дана од дана подношења захтева, доставе све податке о којима воде службене евиденције које су од значаја за спровођење поступака из става 1. овог члана.

Поступци из става 1. овог члана спроводе се у поступку непосредног одлучивања у смислу закона којим је уређен општи управни поступак.

Поступање по захтеву

Члан 93.

По захтеву за издавање, односно измену управног акта Министарство у роковима прописаном овим законом доноси решење у форми електронског документа.

Ако Министарство утврди да нису испуњени формални услови из члана 92. став 2. овог закона, решењем одбацује захтев у коме таксативно наводи све недостатке, односно разлоге за одбацивање, након чијег ће отклањања моћи да поступи у складу са захтевом.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 2. овог члана, поднесе нови захтев и поступи у складу са решењем из става 2. овог члана, сматра се да је одбачен захтев из става 2. овог члана од почетка био уредан.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 2. овог члана, поднесе нови захтев са позивањем на број решења којим је ранији захтев одбачен и отклони све утврђене недостатке, не доставља поново документацију која није имала недостатке и плаћа половину прописаног износа административне таксе.

Начин доставе

Члан 94.

Поднесци и документа достављају се електронским путем, у складу са законом којим се уређује електронска управа.

Изузетно од става 1. овог члана, жалбу и друге правне лекове, доказе који се уз прилажу, као и документа и поднеске који садрже тајне податке и који су означени степеном тајности у складу са прописима којима се уређује тајност података, странка доставља у форми папирног документа.

Министарство ближе уређује начин размене поднесака и докумената из става 1. овог члана.

Форма докумената који се достављају

Члан 95.

Документи који се достављају електронским путем у складу са чланом 97. овог закона, достављају се у форми електронског документа састављеног у складу са законом којим се уређује електронски документ.

Изузетно од става 1. овог члана, ако плаћање таксе није извршено електронским путем, доказ о плаћању таксе може се доставити и у електронском формату, који није потписан квалификованим електронским потписом.

Достављавање решења

Члан 96.

Решење Министарства доставља се подносиоцу захтева у форми електронског документа, преко јединственог електронског сандучића, у складу са законом којим се уређује електронска управа, ако се достава врши преко портала е-управа.

Изузетно од става 1. овог члана, лицу које нема јединствени електронски сандучић, решење се доставља у форми одштампаног примерка електронског документа, овереног у складу са законом којим се уређује електронско пословање, препорученом пошиљком преко поштанског оператора.

Даном експедовања решења у складу са ст. 1. и 2. овог члана, Министарство решење објављује и на својој интернет страници.

Ако достава препорученом пошиљком из става 2. овог члана није могла да буде извршена јер је странка у моменту доставе била недоступна на назначеној адреси, достављач о томе сачињава белешку и оставља

обавештење странци на месту на коме је писмено требало да буде уручено, у коме назначава лично име примаоца, податке којим се писмено идентификује, као и датум када је обавештење остављено, са позивом странци да на тачно одређеној адреси достављача, односно поштанског оператора преузме пошиљку, у року од 15 дана од дана покушаја доставе.

Обавештење странци из става 4. овог члана садржи и информацију о дану објављивања решења на интернет страници Министарства, правну поуку странци да ће се у случају не преузимања пошиљке у остављеном року решење сматрати достављеним истеком рока од 30 дана од објављивања решења на интернет страници Министарства.

У случају из става 4. овог члана, ако у остављеном року странка не подигне пошиљку, достављач ће је вратити заједно са белешком о разлозима неуручења.

Достава странци сматраће се извршеном:

1) даном пријема решења на начин прописан ставом 1. или ставом 2. овог члана,

2) истеком рока од 30 дана од дана оглашавања решења на интернет презентацији Министарства ако достава није извршена у складу са одредбама ст. 1, 2. и 4. овог члана.

Ако је адреса пребивалишта, односно боравишта, односно седишта странке непозната, достава тој странци сматраће се извршеном на дан истека рока од 30 дана од дана објављивања решења на интернет страници Министарства.

Министарство ће на захтев странке, у просторијама Министарства, тој странци издати копију решења без одлагања, с тим што то уручење нема дејство на рачунање рокова у вези са доставом.

Потврда доставе

Члан 97.

Када се решење доставља електронским путем, уредна достава се доказује електронском потврдом о пријему документа (доставница).

Електронска огласна табла Министарства

Члан 98.

Министарство је дужно да на својој интернет страници успостави и одржава огласну таблу, која служи за потребе јавног саопштавања, односно објављивања решења у складу са чланом 96. овог закона, као и других аката које донесе Министарство.

Сходна примена прописа

Члан 99.

На питања која се односе на поступак аукција и поступке у вези са статусом привременог повлашћеног произвођача, статусом повлашћеног произвођача и статусом произвођача из обновљивих извора енергије, а која овим законом нису посебно уређена, примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

XVIII. МЕХАНИЗМИ САРАДЊЕ

Члан 100.

Република Србија може са другим државама уговорити механизме сарадње, ради достизања удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије, у складу са потврђеним међународним споразумима.

Механизми сарадње су облици сарадње између држава који обухватају: заједничке пројекте, статистичке трансфере из енергетских биланса држава, заједничке шеме подршке и друге облике сарадње којима се омогућава смањење трошкова држава за постизање њиховог укупног удела обновљивих извора енергије у бруто финалној потрошњи енергије.

Механизми сарадње из става 1. овог члана могу се уговорити на једну или више година.

Министарство је дужно, да најкасније у року од три месеца по завршетку године у којој су механизми сарадње реализовани, надлежном телу у складу са међународним споразумима достави обавештење које нарочито садржи информацију о количинама и ценама енергије које су предмет сарадње.

XIX. НАДЗОР

Члан 101.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство, ако овим законом није другачије прописано.

Енергетски субјекти, аутономна покрајина, јединице локалне самоуправе и друга правна лица и предузетници којима су прописана права и обавезе овим законом, дужни су да на захтев Министарства, доставе све податке неопходне за обављање послова из делокруга рада Министарства.

Инспекцијски надзор

Члан 102.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко енергетског инспектора (у даљем тексту: инспектор), у оквиру делокруга утврђеног овим законом.

Аутономној покрајини поверава се вршење инспекцијског надзора из става 1. овог члана на територији аутономне покрајине.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона, које се односе на квалитет биогорива која се стављају на тржиште, врши министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора у складу са законом којим се уређује трговина.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и других прописа, које се односе на захтеве које морају да испуњавају електране у погледу издавања интегрисаних дозвола, дозвола за управљање отпадом и употребу отпада и других захтева који су прописани законом, у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине, врши министарство надлежно за послове заштите животне средине преко инспектора за заштиту животне средине у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и других прописа, која се односе на захтеве које морају да испуњавају хидроелектране у погледу издавања водне дозволе врши министарство надлежно за послове

водопривреде преко водних инспектора у складу са прописима којима се уређује издавање водних дозвола.

На садржину, врсту, облик, поступак и спровођење инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору и друга питања од значаја за инспекцијски надзор која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона и прописа којима се уређује инспекцијски надзор.

Права и дужности инспектора

Члан 103.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да проверава:

1) да ли енергетски субјекти користе подстицајне мере по прописима по којима су стекли право на коришћење подстицајних мера;

2) да ли привремени повлашћени произвођач, повлашћени произвођач и произвођач из обновљивих извора енергије испуњавају обавезе прописане овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

3) да ли је привремени повлашћени произвођач променио одобрену снагу електране за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача у току трајања статуса привременог повлашћеног произвођача;

4) да ли привремени повлашћени произвођач има закључен уговор о тржишној премији;

5) да ли оператор преносног, односно дистрибутивног односно затвореног дистрибутивног система приоритетно преузима електричну енергију произведену из обновљивих извора који су у систему подстицаја, изузев у случају када је угрожена сигурност рада система у складу са чланом 10. овог закона;

6) да ли повлашћени произвођач електричне енергије поседује лиценцу за енергетску делатности производње електричне енергије у складу са законом којим се уређује енергетика, а која обухвата електрану за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача;

7) да ли је електрана за коју је произвођач стекао статус привременог повлашћеног произвођача трајно прикључена на преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем, електричне енергије на одобрену снагу која одговара одобреној снази за коју је електрана стекла статус привременог повлашћеног произвођача;

8) да ли су за електрану за коју је произвођач стекао статус привременог повлашћеног произвођача обезбеђена сва мерења која су прописана овим законом;

9) да ли је у употребној дозволи за електрану за коју је произвођач стекао статус привременог повлашћеног произвођача, односно извештају техничке комисије за преглед објекта као саставном делу употребне дозволе наведено да је у новоизграђену или реконструисану електрану уграђена неискоришћена опрема;

10) да ли повлашћени произвођач електричне енергије има закључен уговор о тржишној премији, односно закључен уговор о фид-ин тарифи;

11) да ли произвођач из обновљивих извора енергије поседује лиценцу за обављање делатности у складу са законом којим је уређена област енергетике;

12) да ли произвођач из обновљивих извора енергије има обезбеђено посебно мерење, одвојено од мерења у другим технолошким процесима, којим се мери преузета и предата електрична, односно топлотна енергија у систем;

13) да ли оператор преносног система води електронски, централизован и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије;

14) да ли оператор преносног система јавно објављује списак свих поднетих захтева у поступку прикључења, затраженој одобреној снази електране, податке о статусу захтева, фази поступка прикључења, у којој је фази пуштања у погон електрана, датум пробног рада и датум трајног прикључења;

15) да ли гарантовани снабдевач закључује уговоре о откупу електричне енергије у складу са овим законом и води регистар уговора о откупу електричне енергије и објављује их на својој интернет страници;

16) да ли јединица локалне самоуправе води регистар енергетских субјеката и да ли је донела акт којим прописује подстицајне мере, услове и поступак за стицање за стицање права на подстицајне мере за те субјекте;

17) да ли јединица локалне самоуправе донела акт којим прописује услове под којима независни произвођач мора осигурати да топлотна енергија коју испоручује одговара захтевима за квалитет, поузданост снабдевања и прописаног степена ефикасности производног капацитета;

18) да ли је дистрибутер топлотне енергије у случају када одбија прикључење независног произвођача у акту о одбијању навео разлоге о одбијању прикључења.

У вршењу инспекцијског надзора, инспектор има право и дужност да обавља и друге послове утврђене овим законом или прописом донетим на основу овог закона.

Овлашћења инспектора

Члан 104.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор је овлашћен да:

- 1) наложи да се утврђене незаконитости отклоне у року који одреди;
- 2) донесе решење и изрекне управну меру ако надзирани субјекат не отклони незаконитост у остављеном року, осим када због неопходности предузимања хитних мера решење доноси без одлагања;
- 3) доставља акт којим се утврђују чињенице из члана 28. став 1. и члана 42. став 1. овог закона, Министарству ради доношења решења о укидању статуса привременог повлашћеног произвођача;
- 4) доставља акт којим се утврђују чињенице из члана 31. став 1. и члана 44. став 1. овог закона, Министарству ради доношења решења о укидању статуса повлашћеног произвођача;
- 5) доставља акт којим се утврђују чињенице из члана 51. став 1. овог закона, Министарству ради доношења решења о укидању статуса произвођача из обновљивих извора енергије;
- 6) надлежном правосудном органу поднесе кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, односно предузме и друге радње и мере на које је законом или другим прописом овлашћен;

7) нареди извршавање прописаних обавеза у одређеном року и да привремено забрани рад ако се налог у остављеном року не изврши.

Жалба на решење инспектора

Члан 105.

На решење инспектора може се изјавити жалба Министру, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба одлаже извршење решења, осим у случају када је неопходно предузимање хитних мера прописаним одредбама закона којима се уређује инспекцијски надзор.

У случају да је првостепена одлука инспектора већ једанпут била поништена, другостепени орган не може је опет поништити и упутити предмет инспекцији на поновни поступак, него ће сам решити ову управну ствар.

XX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступи

Члан 106.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ оператор преносног, односно дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система – правно лице ако приоритетно не преузима електричну енергију произведену из обновљивих извора, осим у случају када је угрожена сигурност рада система (члан 11. став 1).

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ повлашћени произвођач – правно лице ако у процесу производње не користи обновљиве изворе енергије (члан 30. став 1. тачка 1) и члан 43. став 1. тачка 1).

Новчаном казном 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ гарантовани снабдевач - правно лице ако не преузме балансну одговорност у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега (члан 38. став 1. тачка 4).

Новчаном казном 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ снабдевач горивом - правно лице ако не обезбеди да удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају до 2030. године буде у складу са националним циљем коришћења обновљивих извора из Интегрисаног националног енергетског и климатског плана и одредбама акта Владе из члана 78. став 1. овог закона (члан 75. став 1. и члан 78. став 1).

За привредни преступ из ст. 1 - 3. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

Прекршаји

Члан 107.

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако приступи изградњи хидроелектране у заштићеном подручју без одлуке Владе (члан 5. став 3).

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система - правно лице ако:

1) не води електронски и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије (члан 67. став 1. и члана 68. став 1),

2) не објави јавно списак свих поднетих захтева у поступку прикључења, затраженој одобреној снази електране, фази поступка прикључења, датум пробног рада и датум трајног прикључења (члан 67. став 2. и члана 68. став 2).

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај гарантовани снабдевач – правно лице уколико:

1) не закључи уговор о фид-ин тарифи у складу са овим законом (члан 38. став 1. тачка 1),

2) не преузима права и обавезе претходног гарантованог снабдевача у року, на начин и под условима утврђеним јавним тендером у складу са законом којим се уређује енергетика (члан 38. став 1. тачка 2),

3) не води регистар уговора откупу електричне енергије и објављује их на својој интернет страници (члан 38. став 1. тачка 3),

4) не доставља Министарству податке потребне за утврђивање накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у складу са подзаконским актом (члан 38. став 1. тачка 5),

5) не води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере у складу са овим законом (члан 38. став 1. тачка 6).

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система – правно лице уколико не достави оператору преносног система податке о произведеној електричној енергији произвођача из обновљивих извора прикључених на дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем за које се издаје гаранција порекла (члан 50. став 2).

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај оператор дистрибутивног система, односно затвореног дистрибутивног система – правно лице ако не успостави поједностављену процедуру за електрану крајњег купца који производи електричну енергију са сопствене потребе и за електрану која је део демонстрационог пројекта, инсталисане снаге 10,8 kW или мање, или еквивалентној снази прикључка који није трофазни (члан 68. став 3).

Одговорно лице у јединици локалне самоуправе казниће се новчаном казном од 50.000 - 150.000 динара уколико:

1) не пропише услове под којима је дистрибутер топлотном енергијом дужан да енергетског субјекта који топлотну енергију производи из обновљивих извора прикључи на своју дистрибутивну мрежу (члан 72. став 1),

2) не пропише услове по којима независни произвођач мора осигурати да топлотна енергија коју испоручује одговора захтевима за квалитет поузданог снабдевања и заштиту животне средине утврђених законским актима, прописаног степена ефикасности производног капацитета (члан 73. став 1).

Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се предузетник ако приступи изградњи хидроелектране у заштићеном подручју без одлуке Владе (члан 5. став 3).

Новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај снабдевач горивом – предузетник ако не обезбеди да удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају до 2030. године буде у

складу са националним циљем коришћења обновљивих извора из Интегрисаног националног енергетског и климатског плана и одредбама акта Владе из члана 78. став 1. овог закона (члан 75. став 1. и члан 78. став 1).

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се физичко лице ако приступи изградњи хидроелектране у заштићеном подручју без одлуке Владе (члан 5. став 3).

XXI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 108.

Привремени повлашћени произвођачи који су стекли тај статус на основу захтева који је поднет пре ступања на снагу овог закона, стичу статус повлашћеног произвођача и подстицајне мере под условима и на начин прописан у складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 - др. закон) и прописима донетим на основу тог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, привремени повлашћени произвођач који је стекао тај статус за хидроелектрану која се у смислу овог закона сматра хидроелектраном у заштићеном подручју може да стекне статус повлашћеног произвођача ако испуњава услове који су прописани актом из става 1. овог члана и услове заштите природе који су утврђени решењем о условима заштите природе које издаје Завод за заштиту природе Србије и да су записником надлежног инспектора за заштиту животне средине потврђени.

Привремени повлашћени произвођачи, односно повлашћени произвођачи који су стекли тај статус на основу захтева који је поднет пре ступања на снагу овог закона, а после 31. децембра 2019. године, имају право на следеће подстицајне мере:

1) подстицајни период који траје 12 година, почевши од дана првог читавања електричне енергије у електрани, односно делу електране, после дана стицања статуса повлашћеног произвођача електричне енергије, осим ако је трајање подстицајног периода другачије одређено уговором о откупу електричне енергије;

2) подстицајна откупна цена по којој повлашћени и привремени повлашћени произвођачи продају гарантованом снабдевачу одговарајући износ произведене електричне енергије током или пре подстицајног периода,

3) преузимање балансне одговорности за места примопредаје електричне енергије повлашћеног произвођача електричне енергије током подстицајног периода, а од стране гарантованог снабдевача;

4) преузимање трошкова балансирања повлашћеног произвођача електричне енергије током подстицајног периода од стране гарантованог снабдевача;

5) бесплатан приступ преносном, односно дистрибутивном систему електричне енергије.

Подстицајна откупна цена из става 3. тачка 2) овог члана одређује се у зависности од врсте електране која одговара коригованој подстицајној откупној цени коју је гарантовани снабдевач објавио на својој интернет страници и која се примењује од 1. марта 2020. године на закључене уговоре о откупу електричне енергије.

Статус привременог повлашћеног произвођача који је стечен основу захтева поднетог пре ступања на снагу овог закона наставља да важи и продужава се у складу са прописима по којима је тај статус стечен.

Изузетно од става 5. овог члана, статус привременог повлашћеног произвођача из става 5. овог члана, може се продужити највише до три године на основу овог закона у случају:

1) спречености привременог повлашћеног произвођача због пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 да у року стекне статус повлашћеног произвођача или

2) увођења нове технологије производње електричне енергије у односу на технолошко решење у грађевинској дозволи на основу које стекао статус привременог повлашћеног произвођача.

У случају из става 6. овог члана, захтев за продужење статуса привременог повлашћеног произвођача подноси се најкасније 30 дана пре његовог истека.

У случају да се статус привременог повлашћеног произвођача продужи у складу са ставом 6. овог члана, подстицајни период траје осам година.

Одредба члана 5. став 3. овог закона не примењује се на привремене повлашћене произвођаче из става 1. овог члана.

Члан 109.

Повлашћени произвођачи који су стекли тај статус на основу захтева поднетог пре ступања на снагу овог закона, могу да измене одобрену снагу електране за коју су стекли статус повлашћеног произвођача ако електрана са новом одобреном снагом и даље испуњава услове за стицања статуса повлашћеног произвођача у складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 - др. закон) и прописима донетим на основу тог закона.

Ако измени одобрену снагу електране из става 1. овог члана, повлашћени произвођач је дужан да поднесе захтев за измену решење о стицању статуса повлашћеног произвођача.

У случају измене решења из става 2. овог члана, повлашћени произвођач и гарантовани снабдевач су дужни да измене уговор о откупу електричне енергије у складу са извршеном променом одобрене снаге и да коригују висину подстицајне откупне цене у складу са уредбом на основу које је утврђена подстицајна откупна цена у уговору о откупу електричне енергије.

Повлашћени произвођачи из става 1. овог члана који су стекли тај статус за соларне електране и електране на ветар, не могу да измене одобрену снагу електране.

Члан 110.

Повлашћени произвођачи који су стекли тај статус на основу захтева поднетог пре ступања на снагу овог закона, дужни су да испуњавају обавезе утврђене Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 - др. закон), прописима донетим на основу тог закона, као и следеће обавезе утврђене овим законом:

1) да електрана у току рада не прелази вредност одобрене снаге коју је утврдио надлежни оператор система;

2) користи реактивну енергију у складу са законом којим се уређује област енергетике, правилима о раду преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система;

3) поштује све прописе у области животне средине;

4) поштује све прописе у области водопривреде у случају хидроелектране.

Члан 111.

Агенција за енергетику Републике Србије објављује на интернет страници максималну висину тржишне премије, односно максималне откупне цене и максималне фид-ин тарифе за потребе спровођења аукције најкасније 30 дана од дана доношења методологије из члана 15. став 2. и члана 34. став 2. овог закона.

Министарство може да објави јавни позив за прву аукцију 30 дана од дана објављивања максималне висине тржишне премије, односно максималне откупне цене и максималне фид-ин тарифе из става 1. овог члана.

Члан 112.

Агенција за енергетику Републике Србије први извештај из члана 10. став 6. овог закона доноси у року од једне године од дана успостављања организованог унутардневног тржишта.

Члан 113.

Доносиоци планских докумената у смислу закона којим се уређује планирање су дужни да планска документа из своје надлежности ускладе са одредбама члана 5. ст. 3 - 5. овог закона у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 114.

Послове енергетског инспектора из чл. 103. и 104. овог закона обављаће електроенергетски инспектор док се не обезбеде услови за рад енергетског инспектора.

Члан 115.

Одредбе овог закона које се односе на електронску процедуру примењиваће се од дана израде софтверског решења који подржава овај систем.

Члан 116.

Подзаконски акти из члана 14. став 7, члана 17. став 8, члана 18. став 4, члана 19. став 4, члана 23. став 7, члана 24. став 6, члана 25. став 2, члана 26. став 9, члана 27. став 6, члана 28. став 6, члана 29. став 4, члана 30. став 7. и члана 31. став 6. овог закона, могу се донети као јединствен акт.

Подзаконски акти из члана 33. став 9, члана 35. став 2, члана 36. став 9, члана 37. став 3, члана 38. став 2, члана 39. став 9, члана 40. став 6, члана 41. став 6, члана 42. став 4, члана 43. став 7. и члана 44. став 6. овог закона, могу се донети као јединствен акт.

Подзаконске акте из ст. 1 и 2. овог члана донеће Влада у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 117.

Подзаконске акте из члана 16. став 6. и члана 33. став 5. овог закона донеће Влада у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконске акте из члана 10. став 11, члана 54. став 2, члана 55. став 6, члана 57. став 4, члана 59. став 5, члана 78. став 1, члана 82. и члана 83. став 3. овог закона донеће Влада у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 118.

Подзаконски акт из члана 7. овог закона донеће Министарство у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Први план система подстицаја из члана 13. став 1. овог закона донеће Министарство најкасније до краја фебруара 2022. године.

Подзаконски акт из члана 55. став 5. и члана 61. став 5. овог закона донеће Министарство у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 119.

Подзаконски акт из члана 95. став 3. овог закона донеће Министарство у року шест месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акт из члана 96. став 3. овог закона донеће Министарство у року шест месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 120.

Агенција за енергетику Републике Србије донеће Методологију из члана 15. став 2. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција за енергетику Републике Србије донеће Методологију из члана 34. став 2. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 121.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се прописи којима се уређује област обновљивих извора енергије донети на основу Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 - др. закон), ако нису у супротности са овим законом.

Члан 122.

Поступци започети по одредбама Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 - др. закон), а који до дана ступања на снагу овог закона нису нису окончани, окончаће се по одредбама тог закона.

Члан 123.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношења овог закона садржан је у одредби члана 97. Устава Републике Србије.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

1. Проблеми за које закона треба реши

Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије (у даљем тексту: Предлог закона) треба да реши проблем недовољног повећања удела обновљивих извора енергије (у даљем тексту: ОИЕ) уклањајући главне узроке који спречавају њихов раст, али и да постигне друге циљеве у овој области.

Идентификовано је неколико главних узрока који су довели до одступања од планираног повећања удела обновљивих извора енергије:

- очекивана изградња хидроелектрана укупне инсталисане снаге 250 MW без подстицајних мера није остварена. Исто се односи на електране на биомасу за које је прогнозирано да ће се 100 MW електрана те врсте изградити. Дефицит изградње електрана на биомасу биће делимично компензован изградњом електрана на биогаз чији се капацитети граде у износу од 70 MW, уместо очекиваних 30 MW;

- регулатива из 2011. и 2013. године којима су дефинисане фид- ин тарифе и правни механизми за њихово остваривање нису међународним финансијским институцијама пружили довољно поверења да подрже финансирање великих пројеката у области ОИЕ. Регулацивом из 2014. и 2016. године отклоњене су препреке за улагање, али је динамика раста обновљивих извора уместо 2013. године почела да расте од 2016. године, што ће утицати да се потпуни ефекти фид- ин тарифа на раст удела ОИЕ виде 2023. године, уместо 2020. године;

- због комплексности примене критеријума одрживости биогорива и њихове верификације у пракси, а што представља законски услов за њихово стављање на тржиште, биогорива су изостала на тржишту до 2019. године. Удео обновљивих извора енергије у саобраћају је у 2019. години износио 1,14% у односу на планираних 8,4% удела. Постојећи удео од 1,14% ОИЕ у саобраћају потиче из електричне енергије. Регулацива којом су створени услови за стављање биогорива на тржиште донета је 2019. године са одложеном применом од 1. јануара 2021. године;

- удео ОИЕ у БФПЕ веома зависи од дешавања у привредном сектору, на такав начин да БФПЕ мења тренд у зависности од рада великих енергетских потрошача. Сходно овој чињеници, удео ОИЕ у БФПЕ не пружа праву слику о стварном напредовању коришћења ОИЕ и изградњи нових капацитета који користе ОИЕ.

Осим ових узрока треба навести и следеће околности који су утицали на раст ОИЕ:

- фид- ин тарифе, као модел подстицаја заснива се на административно одређеној цени која се гарантује повлашћеним произвођачима. Трошкови изградње електрана које користе ОИЕ били су високи када су уведене фид- ин тарифе 2009. године, па су била потребна значајна средства за њихово субвенционисање од стране грађана који су плаћали накнаду за повлашћене произвођаче уз рачун за електричну енергију. То је био један од разлога због чега су уведена ограничења од 500 MW за електране на ветар и 10 MW за соларне електране, да би се спречила неконтролисана изградња ових

капацитета која би могла да изазове велико финансијско оптерећење за грађане и привреду због висине накнаде за подстицање повлашћених произвођача. Са друге стране, поред тога што је модел подстицања фид- ин тарифама изузетно ефикасан за изградњу нових капацитета на ОИЕ, тај модел није довољно флексибилан да се прилагоди променама на тржишту и паду трошкова цена технологије коришћења ОИЕ, због чега је у Европској унији од 2014. године почело постепено напуштање тог модел подстицаја;

- комплексност процедуре за изградњу и прикључења ОИЕ такође утиче на брзину поступка изградње нових капацитета. Успостављањем обједињене процедуре у области добијања грађевинских дозвола, постигнут је огроман напредак у брзини спровођења поступака издавања грађевинских дозвола на нивоу читаве државе у свим областима. Ипак, због формалне раздвојености поступка изградње и прикључења енергетских објеката, као и сложености процедуре прикључења, уочено је, на основу искуства у досадашњој пракси, да се може још значајније убрзати добијање свих неопходних дозвола за изградњу енергетских објеката на ОИЕ.

- удео ОИЕ у БРФПЕ доста зависи од прецизно утврђеног податка о потрошњи биомасе у домаћинствима у сектору грејања и хлађења. До сада нису извршена статистичка истраживања која би у потпуности отклонила недоумице у погледу потрошње тог ресурса у домаћинствима. Стога је у циљу добијања прецизнијих података о потрошњи биомасе, планирано да се током 2021. године у сарадњи са Републичким заводом за статистику и Секретаријатом Енергетске заједнице, спроведе ново истраживање о потрошњи биомасе у енергетске сврхе у 2020. години у Републици Србији, након чега ће се знати колико је реалан удео ОИЕ из овог ресурса у БФПЕ. Тај податак може значајно утицати на укупан удео ОИЕ у БФПЕ.

2. Циљеви који се законом постижу

Предлогом закона се постижу нарочито следећи циљеви: заштита животне средине, борба против климатских промена, смањење трошкова за грађане, енергетска транзиција, као и поједностављење и убрзање процедура.

Циљ овог закона је и да се створи правни оквир који ће створити подстицајан пословни амбијент за динамичније инвестирање у области ОИЕ ради постизања циљева у области ОИЕ које се дефинишу документима јавне политике. Због тога је креирање правног оквира који ће обезбедити већа правна сигурност за реализацију пројеката у области ОИЕ и подстицајан пословни амбијент кључни предуслов за интензивнија улагања у области коришћења ОИЕ. Предлог закона са подзаконским актима треба да створи правну сигурност за инвестирање у три кључна сектора енергетике која су од значаја за област ОИЕ: сектору електроенергетике, сектору грејања и хлађења и сектору транспорта.

У новембру 2016. године, Комисија ЕУ је предложила пакет мера од осам аката у области климе и енергетике под називом Чиста енергија за све Европљане (*Clean Energy For All European Package*), а у 2019. години овај регулаторни оквир усвојили су ЕУ Парламент и Савет. Нова политика ЕУ заснива се на пет димензија: енергетска сигурност; 2) унутрашње тржиште енергије; 3) енергетска ефикасност; 4) декарбонизација привреде; и 5) истраживање, иновације и конкурентност. Циљеви и мере у области ОИЕ уређују се у оквиру димензије „декарбонизација привреде”. У оквиру овог пакета следећи прописи односе се најдиректније на област ОИЕ: *Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources (RED II)* која је ступила на снагу у децембру 2018. године, с почетком примене у ЕУ од 1. јула 2021. године. У оквиру ове директиве утврђени су циљеви чланицама ЕУ за

2030. годину. Затим, други документ ЕУ од значаја за ОИЕ је *Regulation (EU) 2018/1999 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action* (Уредба о управљању Енергетском унијом и климатским деловањем). Овом уредбом планирано је да се мере и циљеви у области ОИЕ убудуће уређују у оквиру Интегрисаног националног плана за климу и енергетику (Integrated National Energy Climate Plans – NECPs)

Иако још увек није донета одлука на нивоу Енергетске заједнице којом се прецизира рок транспоновања нове директиве у области ОИЕ за земље чланице, из опште обавезе које проистичу из процеса приступања ЕУ, да се правни систем Републике Србије усклади са правним поретком ЕУ, нема препреке да се транспонује нова директива (RED II). Доношењем овог закона, извршиће се транспоновање ове политике у законски оквир Републике Србије.

3. Разматране могућности да се проблем реши без доношења закона и зашто је доношење закона најбољи начин решавања проблема

Најефикаснији начин да се наведени циљеви постигну, а постојећи проблеми у пракси реше је доношење Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије. Без овог закона није могуће убрзати енергетску транзицију, покренути динамичнији раст коришћења обновљивих извора енергије и имплементирати модерне системе подстицаја у овој области.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Члан 1. Предлога закона прописује предмет уређивања закона.

Члан 2. Предлога закона прописује да је коришћење енергије из обновљивих извора у јавном интересу Републике Србије и од посебног значаја за Републику Србију.

Члан 3. Предлога закона прописује циљеве уређивања закона.

Члан 4. Предлога закона прописује значење израза у закону.

Члан 5. Предлога закона прописује које врсте електрана се сматрају електранама из обновљивих извора енергије, утврђује забрану изградње хидроелектрана у заштићеним подручјима.

Члан 6. Предлога закона прописује обавезујући удео енергије из обновљивих извора Републике Србије у бруто финалној потрошњи енергије и саобраћају

Члан 7. Предлога закона прописује прорачун удела обновљивих извора енергије и извештавање.

Члан 8. Предлога закона прописује стабилност подстицајних мера у области обновљивих извора енергије.

Чл. 9-13. Предлога закона прописују се врсте система подстицаја, регулишу се права и обавезе у вези преузимања балансне одговорности у вези са производњом електричне енергије из обновљивих извора енергије који су ван или у оквиру система подстицаја, право на приоритетан приступ систему за произвођаче електричне енергије из обновљивих извора енергије који су ван или у оквиру система подстицаја и право на ограничење таквог приступа у случају угрожене сигурности рада система, дефинишу се електране које могу

бити предмет подстицаја, дефинише се појам реконструисаног постројења, и начин, рокове и елементе обавештавања јавности о систему подстицаја и процени ефикасности система подстицаја.

Члан 14. Предлога закона прописује појам тржишне премије и основ и елементе подзаконског акта који уређује тржишну премију .

Члан 15. Предлога закона прописује методологију за одређивање тржишне премије.

Члан 16. Предлога закона прописује и уређује поступак аукције за доделу тржишне премије, услове за спровођење аукција према посебним врстама електрана, услове за спровођење аукције за посебна географска подручја, услове и основ за доношење подзаконског акта који ближе одређује расположиве квоте за спровођење аукција.

Чл. 17–22. Предлога закона прописују се услови за покретање аукција, начин покретања поступка аукција, квалификације, надметање, доношење ранг листе и начин попуњавања квоте, као и начин одабира најбољих понуда и остваривање права на правну заштиту у поступцима аукција.

Чл. 23-32. Предлога закона прописују се статус привременог повлашћеног произвођача у систему аукција, основ за доношење подзаконског акта који ближе уређује услове за пријаву у фази квалификације и све услове у вези са финансијским инструментом обезбеђења који достављају учесници аукције којима је додељено право на тржишну премију, уговор о тржишној премији и основ за доношење подзаконског акта који ће прописати модел уговора о тржишној премији, обавезе овлашћене уговорне стране, трајање и продужење статуса привременог повлашћеног произвођача у систему аукција, обавезе привременог повлашћеног произвођача, услове за укидање статуса привременог повлашћеног, статус повлашћеног произвођача, обавезе повлашћеног произвођача, услове за укидање статуса повлашћеног произвођача и трајање подстицајног периода.

Члан 33. Предлога закона прописује појам фид-ин тарифа.

Члан 34. Предлога закона прописује методологију за одређивање фид-ин тарифа.

Чл. 35-46. Предлога закона прописује се систем фид-ин тарифа аукције за фид-ин тарифе, статус привременог повлашћеног произвођача, уговор о фид-ин тарифи, обавезе гарантованог снабдевача, трајање и продужење статуса привременог повлашћеног произвођача, обавезе привременог повлашћеног произвођача, услове за укидање статуса привременог повлашћеног произвођача, услове за стицање статуса повлашћеног произвођача, прописује обавезе повлашћеног произвођача, услове за одузимање статуса повлашћеног произвођача, трајање подстицајног периода.

Члан 46. Предлога закона прописује уговор о откупу електричне енергије из обновљивих извора.

Чл. 47-55. Предлога закона прописује произвођаче из обновљивих извора енергије, обавезе произвођача из обновљивих извора енергије, услове за укидање статуса произвођача из обновљивих извора енергије, гаранције порекла, признање гаранције порекла које су издате у другим државама, пренос

гаранције порекла, садржину гаранције порекла, регистар гаранције порекла, као и прорачун удела свих врста извора енергије у продатој електричној енергије.

Члан 56. Предлога закона прописује регистар статуса статус повлашћеног произвођача, привременог повлашћеног произвођача и произвођача из обновљивих извора.

Чланом 57. Предлога закона прописују се подстицајна средства.

Чл. 58-61. Предлога закона прописује се правни положај купац-произвођач из обновљивих извора енергије.

Чл. 62-66. Предлога закона прописују се правни положај заједнице обновљивих извора енергије, њени циљеви, као и њена права и обавезе.

Чл. 67-69. Предлога закона прописују се дужности оператора преносног и дистрибутивног система.

Чл. 70-74. Предлога закона прописују се доступност информација о уделу обновљивих извора енергије у топлотној енергији, подстицајне мере, прикључење независног произвођача на дистрибутивни систем топлотне енергије, поступак и услови прикључења независног произвођача, право на субвенције.

Чл. 75-78. Предлога закона прописују се коришћење обновљивих извора енергије у саобраћају, удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају, подстицаји за производњу биогорива, стављање биогорива на тржиште, као и основ за доношење подзаконског акта у сектору саобраћају.

Чл. 79-82. Предлога закона прописују се критеријуми одрживости и уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште за биогорива, биотечности и горива из биомасе, верификација критеријума одрживости и подзаконски акт којим се ближе уређују критеријуми одрживости.

Члан 83. Предлога закона прописује иновационе технологије и нове обновљиве изворе енергије.

Чл. 84-92. Предлога закона прописују се мере и активности за остварење јавног интереса, погодности за инвеститоре који у изградњи објеката уводе енергију из обновљивих извора енергије, услови за именовање стратешког партнера, начин одлучивања и елементи одлуке за избор стратешког партнера, поступак и начин избора стратешког партнера, јавни позив за избор стратешког партнера, могућност утврђивања пројекта стратешког партнера као пројекта од значаја за Републику Србију, могућност утврђивања јавног интереса за потребе експропријације за изградњу електране у оквиру пројекта који се развија са стратешким партнером, као и мере јединице локалне самоуправе.

Чл. 92-99. Предлога закона прописују се поступак аукције и поступци у вези са статусом привременог повлашћеног произвођача, статусом повлашћеног произвођача и статусом произвођача из обновљивих извора, поступање по захтеву, начин доставе, форма докумената који се достављају, достава решења, потврда доставе и електронска огласна табла.

Члан 100. Предлога закона прописује механизме сарадње.

Чл. 101-105. Предлога закона прописује се надзор над применом одредаба овог закона, инспекцијски надзор, енергетски инспектор, права и дужности енергетског инспектора, његова овлашћења, као и жалбу на решење инспектора.

Чл. 106-107. Предлога закона прописују се казнене одредбе, привредни преступи и прекршаји.

Чл. 108-122. Предлога закона прописују се прелазне и завршне одредбе.

Чланом 123. Предлога закона прописује се ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођења овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије за 2021. годину.

Од 2022. године средства ће се обезбеђивати у складу са билансним могућностима буџета Републике Србије, у оквиру утврђених лимита на разделу министарства надлежног за послове енергетике која ће се користити као подстицај за достизање удела обновљивих извора енергије у саобраћају, а у вези са чланом 78. овог закона.

V. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

ПРИЛОГ 2: Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

У Републици Србији, коришћење обновљивих извора енергије (у даљем тексту: ОИЕ) има дугу традицију у виду производње електричне енергије из хидроелектрана и коришћењу биомасе највећим делом за потребе грејања у домаћинствима.

Усвајањем Закона о ратификацији уговора о оснивању Енергетске заједнице („Службени гласник РС”, број 62/06) Република Србија постала је чланица Енергетске заједнице, а самим тим прихватила је обавезу да примени европске Директиве у области ОИЕ.

У складу са Директивом 2009/28/ЕЗ којом се промовише коришћење ОИЕ и Одлуком Министарског савета Енергетске заједнице од 18. октобра 2012. године (Д/2012/04/МС – ЕнЗ) одређен је веома амбициозан обавезујући циљ за Републику Србију који износи 27% ОИЕ у њеној бруто финалној потрошњи енергије (у даљем тексту: БФПЕ) у 2020. години, од чега 10% ОИЕ мора бити у сектору транспорта.

Да би се мерио напредак остваривања циља од 27% прате се показатељи у три сектора (појединачни циљеви):

- учешће ОИЕ у сектору електричне енергије,
- учешће ОИЕ у сектору топлотне енергије,
- учешће ОИЕ у сектору саобраћаја.

Вредности и динамика раста наведених показатеља до 2020. године били су дефинисани у оквиру Националног акционог плана за ОИЕ. Достицањем појединачних циљева омогућава се постизање укупног циља од 27% у БФПЕ 2020. Услед потребе да се поред коришћења хидроенергије и биомасе повећа коришћења свих ОИЕ у енергетици, Република Србија је почела да подстиче производњу електричне енергије из ОИЕ од 2009. године.

Пресек стања коришћења удела ОИЕ по секторима у БФПЕ у 2018. години и 2019. години у односу на планирани удео у 2019. години приказан је у Табели 1.

Табела 1. Удео ОИЕ по секторима у БФПЕ у 2018. и 2019. години у односу на планирани удео ОИЕ у 2019. години

	2018.	2019.	Планиран удео ОИЕ у 2019 (НАПОИЕ)
ОИЕ – грејање и хлађење (%)	24,29	26,64	28,6%
ОИЕ – електрична енергија (%)	28,66	30,11	35,1%
ОИЕ – саобраћај (%)	1,18	1,14	8,4%
ОИЕ – укупно учешће у БФПЕ (%)	20,32	21,44	25,6%

2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа

јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима.

У предметној области се спроводи више документа јавне политике, и то:

1. Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године (у даљем тексту: Стратегија);

2. Уредба о утврђивању Програма остваривања Стратегије развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године за период од 2017. године до 2023. године (у даљем тексту: Програм).

Влада подноси Народној скупштини годишњи извештај о спровођењу Стратегије и Програма најкасније до 30. јуна текуће године за протеклу годину, који обухвата:

1) постигнуте резултате у односу на циљеве постављене Стратегијом, односно Програмом за годину у којој се подноси годишњи извештај о спровођењу Стратегије и Програма;

2) оцену ефеката постигнутих резултата и утицај на Програм у следећој години;

3) предлог мера за ефикасније спровођење Стратегије и Програма;

4) процену потребе за усклађивањем Програма и евентуалним усклађивањем Стратегије са реалним потребама.

Резултати спровођења Стратегије и Програма приказани су у оквиру првог Годишњег извештај за Стратегију развоја енергетике и Програм остваривања стратегије за период 2017 – 2018. године. Наведени извештај је један од излазних резултата ИПА пројекта „Пројекат развоја капацитета енергетског планирања”, који није достављен на усвајање Влади РС. Годишњи извештаји за 2019. и 2020. годину тек ће бити припремљени.

У оквиру првог Годишњег извештаја за Стратегију и Програм приказан је ниво реализације енергетске политике за сваку област енергетике, укључујући и ОИЕ, за које је наведено следеће:

Стратешки циљеви (општи циљеви)

Напредак остварен током 2017. и 2018. године у погледу реализације стратешких циљева за област ОИЕ, дефинисаних Енергетском стратегијом, односно повећање производње енергије из ОИЕ због смањења увоза и подизања нивоа енергетске сигурности, је био просечан, као што је укратко описано у наставку:

У 2017. години, укупан капацитет ОИЕ је износио:

- капацитет ветроелектрана од 25,32 MW од којих је 17 MW (3 постројења) стекло статус повлашћених произвођача електричне енергије;

- капацитет малих хидроелектрана од 84,356 MW од којих је 53,58 MW (86 постројења) стекло статус повлашћених произвођача електричне енергије;

- капацитет електроана на биогаз од 12,98 MW од којих су све (11 постројења) стекле статус повлашћених произвођача електричне енергије;

- капацитет соларних електроана од 10,41 MW од којих је 8,78 MW (105 постројења) стекло статус повлашћених произвођача електричне енергије.

У 2018. години, укупан капацитет ОИЕ је износио:

- капацитет ветроелектрана од 264,28 MW од којих је 25 MW (4 постројења) стекло статус повлашћених произвођача електричне енергије;

- капацитет малих хидроелектрана од 97,08 MW од којих је 64,45 MW (101 постројење) стекло статус повлашћених произвођача електричне енергије;

- капацитет електроана на биогаз од 16,45 MW од којих је 16,45 MW (16 постројења) стекло статус повлашћених произвођача електричне енергије;

- капацитет соларних електрана од 10,71 MW од којих је 8,78 MW (105 постројења) стекло статус повлашћених произвођача електричне енергије;

Укратко, национални циљеви за коришћење ОИЕ дати кроз такозвану индикативну путању од 25% удела ОИЕ у БФПЕ у Србији у 2018. години нису остварени.

Стратешке активности (посебни циљеви)

У наставку се даје кратак преглед оствареног напретка стратешких активности дефинисаних у Енергетској стратегији за област ОИЕ:

У погледу усвајања и спровођења националних акционих планова за ОИЕ (НАПОИЕ), почетком 2019. године је усвојен Извештај о напретку у спровођењу НАПОИЕ (са подацима из 2016. и 2017. године).

Према релевантним подацима који потичу из алата Еуростат-а SHARES, током 2017. године коришћење ОИЕ у производњи електричне енергије износило је 920,5 kтп, коришћење ОИЕ за грејање и хлађење износило је 1.055,2 kтп, коришћење ОИЕ у транспорту 23,3 kтп, док је коришћење ОИЕ у БФПЕ износило 1.976 kтп.

Кад је реч о преласку са фосилних горива (тешког ложивог уља, угља, уља за ложење, природног гаса) на коришћење биомасе у што већем броју система даљинског грејања у Србији, у 2018. години почела је реализација пројекта „Подстицање обновљиве енергије: Развој тржишта биомасе у Републици Србији (прва компонента)“.

Увођење ОИЕ у грађевински сектор (пре свега у јавни сектор) је у надлежности Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре.

Анализа оправданости и потенцијала увођења нето система за мерење у Србији је спроведена у „Студији о нето мерењу у Србији“ коју је финансирао USAID.

Праћење напретка у погледу производње и примене опреме и технологија које омогућавају ефикасније коришћење енергије из ОИЕ у домену котлова и пећи на биомасу спроведено је путем студије коју финансира GIZ.

У погледу информисања и едукације јавности, Министарство рударства и енергетике је током 2018. године пружало континуирану подршку образовним и научним организацијама, нарочито у сврху организовања стручних манифестација ради промоције ОИЕ.

3. Закон о енергетици

Област коришћења ОИЕ уређена је Законом о енергетици, који је усвојен 2014. године и пакетом уредби у области ОИЕ, који је Влада усвојила 2016. године. Крајем 2019. године усвојен је пакет подзаконских аката којим се по први пут уређује област коришћења биогорива и стварају услови да се биогорива ставе на тржиште Републике Србије. Усвајањем наведених подзаконских аката Република Србија је потпуно транспоновала Директиву 2009/28/ЕЗ о коришћењу обновљивих извора енергије. У марту 2020. године донет је Правилник о израчунавању удела ОИЕ којим се ближе прописује начин израчунавања удела ОИЕ у складу са правилима Директиве 2009/28/ЕЗ и SHARES методологије, коју је развио европски статистички завод EUROSTAT за потребе уједначеног праћења напредовања земаља ЕУ у достизању циљева у области ОИЕ. Иста методологија примењује се и за праћење чланица Енергетске заједнице у погледу достизања циљева у области ОИЕ.

Ови прописи су успели да покрену инвестиције у велике пројекте у области производње електричне енергије из ОИЕ, јер су њима отклоњени, односно, умањени до прихватљивог нивоа, сви ризици у вези са применом уговора о откупу електричне енергије који су били препрека финансирању

великих пројеката у области ОИЕ од стране међународних финансијских институција (ризик од непреузете електричне енергије од оператора система, инструменти обезбеђења плаћања, исплата услед раскида, дефинисање надлежне међународне арбитраже итд).

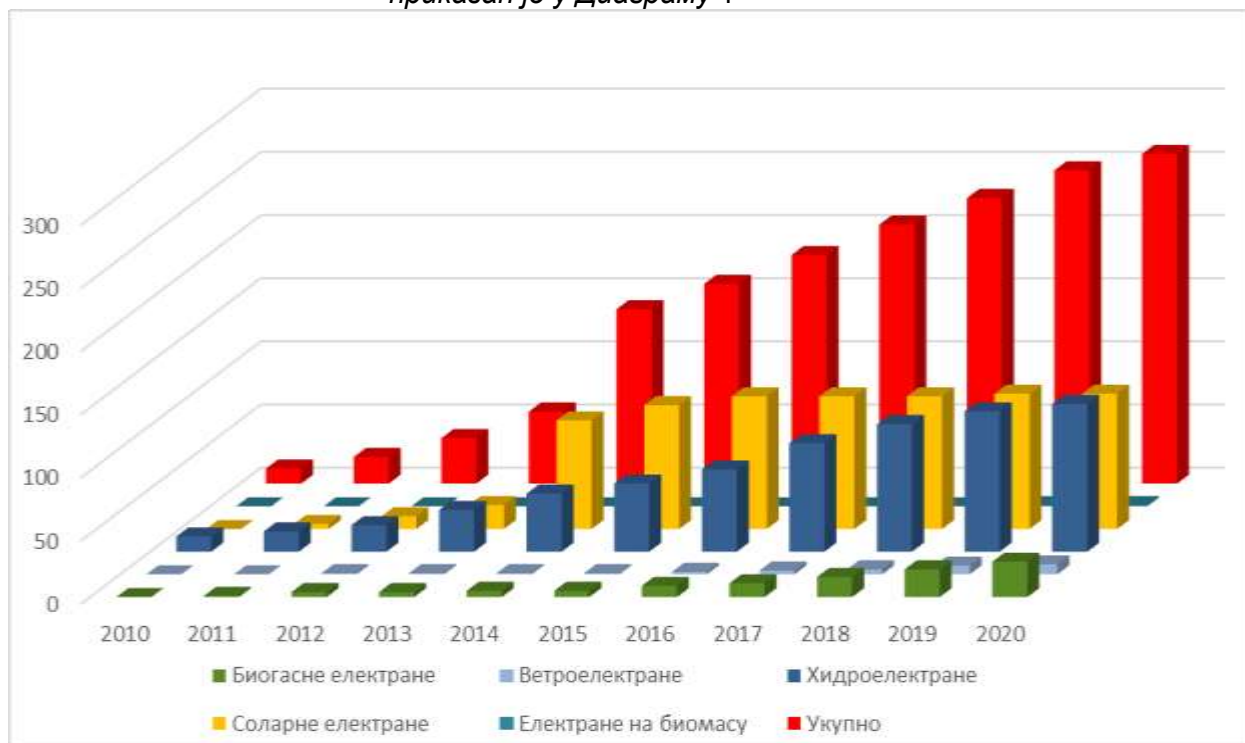
Први значајни капацитети из других ОИЕ почели су да се развијају од 2015. године, од када постоји динамичан раст изградње нових капацитета за производњу електричне енергије из ОИЕ.

До децембра 2020. године у оквиру система подстицајних мера заснованог на *feed-in* тарифама изграђено је 265 електрана које користе обновљиве изворе енергије укупне инсталисане снаге 514 MW. Преглед планираних електрана у складу са НАПОИЕ и изграђених електрана у области ОИЕ приказани су у Табели 2.

Табела 2. Преглед планираних (у складу са НАПОИЕ-м) и изграђених електрана у области ОИЕ

Врста електране	Планирано НАПОИЕ [MW]	Децембар 2020.			
		Привремени статус повлашћеног произвођача [број и MW]		Статус повлашћеног произвођача (изграђено) [број и MW]	
ХЕ веће од 10MW	250	0	0	0	0
ХЕ до 10MW	188	33	31,8	121	77,268
Биомаса	100	0	0	1	2,38
Биогас	30	73	70,557	28	27,838
Ветар	500	2	168	8	397,960
Соларне	10	0	0	107	8,816
Геотермалне	1	0	0	0	0
Отпад	3	1	30,240	0	0
Депонијски гас	10	1	3,09	0	0
УКУПНО	1092	110	303,687	265	514,261

Тренд раста изградње електране по годинама од 2009. до 2020. године приказан је у Диаграму 1

Међутим, без обзира на изграђене капацитете, удео ОИЕ у БФПЕ у 2019. години износио је 21,44% од планираних 25,6%. Вредност овог удела у 2019. години нижа је и од, до сада, највише забележене вредности у 2014. години, када је удео ОИЕ у БФПЕ износио 22,86%.

Висина удела ОИЕ у БФПЕ у 2014. години резултат је ниже БФПЕ у тој години због поплава које су утицале на електроенергетски сектор.

Идентификовано је неколико главних узрока који су довели до одступања од планираног повећања удела ОИЕ:

- очекивана изградња хидроелектрана укупне инсталисане снаге 250 MW без подстицајних мера није остварена. Исто се односи на електране на биомасу за које је прогнозирано да ће се 100 MW електрана те врсте изградити. Дефицит изградње електрана на биомасу биће делимично компензован изградњом електрана на биогас чији се капацитети граде у износу од 70 MW, уместо очекиваних 30 MW;

- регулатива из 2011. и 2013. године којима су дефинисане *feed-in* тарифе и правни механизми за њихово остваривање нису међународним финансијским институцијама пружили довољно поверења да подрже финансирање великих пројеката у области ОИЕ. Регулацијом из 2014. и 2016. године отклоњене су препреке за улагање, али је динамика коришћења обновљивих извора уместо 2013. године почела да расте од 2016. године, што ће утицати да се потпуни ефекти *feed-in* тарифа на раст удела ОИЕ виде 2023. године, уместо 2020. године;

- због комплексности примене критеријума одрживости биогорива и њихове верификације у пракси, а што представља законски услов за њихово стављање на тржиште, биогорива су изостала на тржишту до 2019. године. Удео ОИЕ у саобраћају је у 2019. години износио 1,14% у односу на планираних 8,4% удела. Постојећи удео од 1,14% ОИЕ у саобраћају потиче из електричне енергије. Регулацијом којом су створени услови за стављање биогорива на тржиште донета је 2019. године са одложеном применом од 01.01.2021. године;

- удео ОИЕ у БФПЕ веома зависи од дешавања у привредном сектору, на такав начин да БФПЕ мења тренд у зависности од рада великих енергетских потрошача. Сходно овој чињеници, удео ОИЕ у БФПЕ не пружа праву слику о стварном напредовању коришћења ОИЕ и изградњи нових капацитета који користе ОИЕ.

- комплексност процедуре за изградњу и прикључења ОИЕ такође утиче на брзину поступка изградње нових капацитета. Успостављањем обједињене процедуре у области добијања грађевинских дозвола, постигнут је огроман напредак у брзини спровођења поступка издавања грађевинских дозвола на нивоу читаве државе у свим областима. Ипак, због формалне раздвојености поступка изградње и прикључења енергетских објеката, као и сложености процедуре прикључења, уочено је, на основу искуства у досадашњој пракси, да се може још значајније убрзати добијање свих неопходних дозвола за изградњу енергетских објеката на ОИЕ;

- удео ОИЕ у БФПЕ доста зависи од прецизно утврђеног податка о потрошњи биомасе у домаћинствима у сектору грејања и хлађења. До сада нису извршена статистичка истраживања која би у потпуности отклонила недоумице у погледу потрошње тог ресурса у домаћинствима. Стога је у циљу добијања прецизнијих података о потрошњи биомасе, планирано да се током 2021. године у сарадњи са Републичким заводом за статистику и Секретаријатом Енергетске заједнице, спроведе ново истраживање о потрошњи биомасе у енергетске сврхе у 2020. години у Републици Србији, након чега ће се знати колико је реалан удео ОИЕ из овог ресурса у БФПЕ. Тај податак може значајно утицати на укупан удео ОИЕ у БФПЕ.

3) Који су важећи прописи и документи јавних политика од значаја за промену која се предлаже и у чему се тај значај огледа?

- Закон о енергетици, који би требало да створи кровни правни оквир у секторима електричне и топлотне енергије и саобраћаја, да би специфичности Предлога закона о коришћењу ОИЕ којим се уређује коришћење ОИЕ могле да се примене у наведеним секторима

- Закон о ефикасном коришћењу енергије, којим се утиче на висину БФПЕ која је кључна за одређивање висине учешћа ОИЕ.

4) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Уочен је проблем недовољно изграђених капацитета у области ОИЕ који за последицу има недостижање планираног циља од 27% ОИЕ у БФПЕ 2020. године.

Узроци се налазе у релативно касном усвајању легислативе прихватљиве за инвеститоре којом се уређује подстицајни правни оквир у односу на годину у којој је требало да ова легислатива произведе ефекте (већи број изграђених капацитета у области ОИЕ у 2020. години). Наиме, иако су подстицајне мере биле предвиђене Уредбом из 2009. године и 2013. године, због оцене међународних финансијских институција да оне не пружају довољну правну сигурност изостале су очекиване инвестиције и изградња нових капацитета у области ОИЕ, све до 2016. године када је донет пакет мера који је створио поверење за улагање у велике пројекте као што су ветроелектране.

Тakoђе, један од узрока проблема представља и дужина управних поступака који се спроводе у поступку изградње енергетских објеката и прикључења електране на електроенергетски систем.

5) Која промена се предлаже?

За динамичнију изградњу ОИЕ предлажу се следеће промене:

- доношење новог посебног закона о коришћењу ОИЕ у Републици Србији којим се прописује да је коришћење обновљивих извора енергије у јавном интересу и од посебног значаја за Републику Србију имајући у виду да важећи Закон о енергетици садржи око двадесетак чланова, док је у Предлогу закона о коришћењу ОИЕ прописано 123. члана;
- подстицање развоја нових технологија и допринос локалној заједници;
- дигитализација, једноставност, економичност и делотворност поступака у области ОИЕ чиме се постиже скраћивање рокова и смањују трошкови издавања аката;
- унапређење подстицајне политике и то:
- интеграција електричне енергије из ОИЕ на тржиште електричне енергије, која укључује изложеност произвођача електричне енергије променама тржишних цена електричне енергије са циљем да највећи број прихода остварују на тржишту уместо из оперативне државне помоћи;
- обезбеђивање стабилности система подстицаја и применом оперативне државне помоћи у форми тржишне премије, изузев за мала постројења електране испод 500 kW и 3 MW за електране на ветар) и демонстрационе пројекте (демонстрациони представља некомерцијални пројекат из ОИЕ којим се нека технологија демонстрира као прва те врсте и представља значајну иновацију која увелико премашује највиши ниво постојеће технологије коришћења ОИЕ) за које би се задржао систем фид-ин тарифа;
- додељивање подстицаја путем аукција на јаван, транспарентан, конкурентан и економичан начин, без дискриминације, којим се обезбеђује висок степен реализације пројеката, осим у случају малих постројења и демонстрационих пројеката када се подстицаји не морају доделити путем аукције;
- веће укључивање грађана у реализацију пројеката у области ОИЕ увођењем новог концепта („купац произвођач”, заједница обновљивих извора) у сектору електроенергетике;
- стварање услова за коришћење водоника из ОИЕ у области топлотне енергије, саобраћаја и природног гаса;
- увођење јавног тендера за избор стратешког партнера који омогућава Републици Србији да привуче нове и додатне инвестиције у области ОИЕ.

6) Да ли је промена заиста неопходна и у ком обиму?

Промене су потребне ради креирања правног оквира који ће створити подстицајан пословни амбијент за динамичније инвестирање у области ОИЕ ради постизања циљева у области ОИЕ које се дефинишу документима јавне политике.

Додатно, промене су неопходне и због статуса кандидата за чланство у ЕУ који је Европски савет Републици Србији 1. марта 2012. године, док је одлуку да се отворе приступни преговори са Србијом донео 28. јуна 2013. године. Из опште обавезе која проистиче из процеса приступања ЕУ, да се правни систем Републике Србије усклади са правним поретком ЕУ, промена је неопходна да би се извршило усклађивањем са новом политиком ЕУ у области ОИЕ.

Наиме, у новембру 2016. године, Комисија ЕУ је предложила пакет мера од осам аката у области климе и енергетике под називом Чиста енергија за све Европљане (*Clean Energy For All European Package*), а у 2019. години овај регулаторни оквир усвојили су ЕУ Парламент и Савет.

Нова политика ЕУ заснива се на пет димензија:

- 1) енергетска сигурност;
- 2) унутрашње тржиште енергије;
- 3) енергетска ефикасност;
- 4) декарбонизација привреде; и
- 5) истраживање, иновације и конкурентност.

Циљеви и мере у области ОИЕ уређују се у оквиру димензије „декарбонизација привреде“. У оквиру овог пакета следећи прописи односе се најдиректније на област ОИЕ: 1. *Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources (RED II)* која је ступила на снагу у децембру 2018. године, с почетком примене у ЕУ од 1. јула 2021. године. У оквиру ове директиве утврђени су циљеви чланицама ЕУ за 2030. годину. Иако још увек није донета одлука на нивоу Енергетске заједнице којом се прецизира рок транспонована нове директиве у области ОИЕ за њене чланице, нема препреке да се иста транспонује у обиму који одговара економској могућности земље да је примени.

2. *Regulation (EU) 2018/1999 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action* (Уредба о управљању Енергетском унијом и климатским деловањем). Овом уредбом планирано је да се мере и циљеви у области ОИЕ убудуће уређују у оквиру Интегрисаног националног плана за климу и енергетику (Integrated National Energy Climate Plans – NECPs) уместо у оквиру Националног акционог плана за ОИЕ.

7) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложена промена утицаће на потенцијалне произвођаче енергије који користе ОИЕ, Агенцију за енергетику Републике Србије којој се додељују нове надлежности, ЕПС Снабдевање (гарантовани снабдевач), АД ЕМС, ЈП ЕПС, потрошаче енергије - привредне субјекте и грађане.

8) Да ли постоје важећи документи јавних политика којима би се могла остварити жељена промена и о којим документима се ради?

Не постоје, јер је област коришћења ОИЕ јако комплексна област, којом се постављају многа нова решења и мора бити уређена посебним прописом.

9) Да ли је промену могуће остварити применом важећих прописа?

Промену није могуће извршити применом важећих прописа због комплексности и преплитања више сектора (електроенергетика, сектор грејања и хлађења, сектор саобраћаја, сектор нафте и гаса, сектор грађевинарства, сектор пољопривреде, шумарства и водопривреде и заштите животне средине, сектор науке којим се уређује иновациона област).

10) Квантитативно (нумерички, статистички) представити очекиване трендове у предметној области, уколико се одустане од интервенције (*status quo*).

Уколико се не би извршиле измене у наредне три године могло би да се очекује да буде изграђено максимално 191 MW нових електрана које су право

на подстицајне мере фид-ин тарифама стекле у претходном периоду и то на следећи начин:

<i>ПРОГНОЗА НОВИХ ЕЛЕКТРАНА</i>	<i>2021 (MW)</i>	<i>2022 (MW)</i>	<i>2023 (MW)</i>	<i>УКУПНО (MW)</i>
МХЕ	18	2,3	5,5	26
БИОГАС	3	15	40	58
СОЛАР	/	/	0	0
БИОМАСА	/	/	/	0
ВЕТАР	/	66	/	66
ОТПАД	/	/	30	30
ДЕПОНИЈСКИ ГАС	/	/	3	3
КОМБИНОВАНА ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ И ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ	/	/	9,9	9,9
УКУПНО	21	83	88	191

Табела 3. Прогноза нових електрана

11) Како је искуство у остваривању оваквих промена у поређењу са искуством других држава, односно локалних самоуправа (ако је реч о јавној политици или акту локалне самоуправе)?

Једна од кључних промена која се постиже Предлогом закона је увођење модела подстицања тржишне премије чија висина се утврђује у поступку надметања у оквиру аукција. Аукције су метод продаје или набавке производа или услуга путем унапред дефинисаних правила и механизма заснованог на цени. У пракси, поред назива аукције, користе се и називи тендер, лицитација и друго. Основни циљ увођења аукција за доделу мера подршке за коришћење ОИЕ у сектору електроенергетике представља повећање ефикасности и смањење трошкова финансирања производње електричне енергије из ОИЕ. Аукције одржане у Словенији и Хрватској представљају примере добре праксе за одржавање аукција за доделу права на мере подршке за коришћење ОИЕ и спроводе се на основу законских решења која су усклађена са захтевима ЕУ о додели државне помоћи у области заштите животне средине и енергетике. Словенија је прва земља која је у ширем региону увела аукције за доделу подршке за коришћење ОИЕ-ЕЕ 2016. године, док је Хрватска крајем јула 2020. године објавила јавни позив за прву аукцију за доделу фид-ин премија и фид-ин тарифа.

Након увођење модела подстицања тржишне премије до 2019. године, у Словенији је учешће ОИЕ у сектору електричне енергије повећано са 32,06% на

32,63%, док је у Србији учешће ОИЕ у сектору електричне енергије у 2019. години износило 30,11%.

Табела 4. Преглед спровођења аукција за ОИЕ у ширем региону Западног Балкана

Држава	Датум аукције	Предмет аукције	Технологије	Поднете понуде [MW]	Број поднетих понуда	Просечна цена успешних понуђача [сEUR/kWh]	Највиша цена успешних понуђача [сEUR/kWh]	Најнижа цена успешних понуђача [сEUR/kWh]	Додељене мере подршке [MW]	Напомена
СЛО	2017	додела ФиТ и ФиП	УКУПНО						33.3	
			Соларне			8.15	8.60	7.24	2.8	
			Ветроелектране			8.29	8.60	7.50	25.3	
			МХЕ			8.22	8.57	6.96	5.2	
СЛО	2017	додела ФиТ и ФиП	УКУПНО	194.7	238				88.0	
			Соларне	17.1	90	8.25	8.47	7.00	3.1	
			Ветроелектране	139.7	70	8.08	8.50	6.08	80.9	
			Биомаса	14.5	32	13.42	13.42	13.42	0.4	
			Биогас	13.6	21	6.08	6.08	6.08	0.2	
			МХЕ	9.8	25	7.76	8.45	8.43	3.3	
СЛО	2018	додела ФиТ и ФиП	УКУПНО	364.4	225				129.0	
			Соларне	29.0	78	6.63	6.74	6.62	11.4	
			Ветроелектране	297.7	76	6.50	6.75	5.79	108.7	
			Биомаса	30.0	49				4.8	
			МХЕ	7.8	22	6.28	6.55	6.02	4.1	

ЦГ	2018	Давање у закуп државног земљишта на период од 30 година, за изградњу у соларне електране инсталисане снаге од најмање 200 MW	соларна електрана (за продају електричне енергије на слободном тржишту)	250	3					Најбољи понуђача - конзорцијум ЕПЦГ, финске компаније Фортум, и индијске компаније Стерлинг&Вилсон; изградња електране још није започета
АЛБ	2018	Давање у закуп државног земљишта на период од 30 година, за изградњу у соларне електране инсталисане снаге од најмање 100 MW	соларна електрана	50 MW за обавезни откуп + 50 MW за продају на слободном тржишту	6			5.99		Уговор са најуспешнијим понуђачем није потписан
СЛО	2019	додела ФиТ и ФиП	УКУПНО	19.6	90				8.3	
			Соларне	12.3	68	7.40	8.19	6.49	4.9	
			Ветроелектране	0.0	1	6.71	6.71	6.71	0.0	

			Биомаса	4.6	4	17.01	17.01	17.01	1.0	
			МХЕ	2.7	17	8.22	10.01	6.79	2.3	
ЦГ	2019	Давање у закуп државног земљишта на период од 30 година, за изградњу у ветроелектране инсталисане снаге од најмање 70 MW	ветроелектрана (за продају електричне енергије на слободном тржишту)	100.0	1					Најбољи понуђач - конзорцијум немачке компаније ВПД и компаније Ветроелектране Будва
МАК	2019	додела ФиП за изградњу у соларних електрана инсталисане снаге 35 MW - на државном земљишту	соларне електране		82			0.4 (у просеку - висине понуда још нису објављене)		Изабрано 11 понуда као успешне и потписани уговори са произвођачима
МАК	2019	додела ФиП за изградњу у соларних електрана инсталисане снаге 35 MW - на државном земљишту	соларне електране		43			1.1 (у просеку - висине понуда још нису објављене)		Изабрано 24 понуде као успешне и потписани уговори са произвођачима

		ане снаге 35 MW - на земљиш ту у приватно ј својини								
АЛБ	2020	Давање у закуп државно г земљиш та на период од 30 година, за изградњ у соларне електран е инсталис ане снаге од најмање 140 MW	соларна електрана	70 MW за обавезн и откуп + 70 MW за продају на слободн ом тржишт у				2.50		Најбољи понуђач - француска компанија Волталиа
МАК	2020	Успостав љање јавно приватно г партнерс тва са државно м компаниј ом Електра не Северне Македон ије (ЕСМ), за изградњ	соларна електрана	100 MW, за продају на слободн ом тржишт у						Спровођење у току

		у соларне електран е инсталис аног капаците та 100 MW								
ХР	2020	додела ФиТ	соларне (50 MW)							Спровођење у току
			МХЕ<50 kW (4 MW)							
			МХЕ 50- 500 kW (5 MW)							
			Биомаса 50-500 kW (6 MW)							
			Биогас 50- 500 kW (7 MW)							
		додела ФиП	Биомаса 500 kW- 2MW (8 MW)							
			Биогаса 500 kW- 2MW (8 MW)							

Друга значајна промена је увођење новог концепта („купац произвођач”, заједница обновљивих извора) у сектору електроенергетике. Први пут домаћинства и индустрија могу да инсталирају на своје објекте ОИЕ (фотопанеле) и да их користе за снабдевање сопствене потрошње, а да вишак енергије испоруче у мрежу или ускладиште ради каснијег коришћења.

Примери добре праксе земаља чланица Енергетске заједнице дати су у Табели 5. која приказује повећање броја фотопанела по годинама:

Година	Јерменија	БиХ	Грузија	Грчка	Молдавија	Украјина
2017	/	4	28	746	/	3010
2018	779	5	67	1007	56	4469
2019	/	5	/	1104	/	/
Укупно изграђено	779	14	95	2.857	56	7479
у изградњи	110	/	/	/	/	/

Табела 5. Преглед фотопанела у земљама чланицама ЕнЗ

ПРИЛОГ 3: Кључна питања за утврђивање циљева

- 1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва?
(одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Стратегијом развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године предвиђено је повећање коришћења ОИЕ до 2030. године.

Чланом 65. Закона о енергетици прописано је да је коришћење ОИЕ у интересу Републике Србије.

Жељена промена је смањење употребе фосилних горива и повећање коришћења ОИЕ, које има велики друштвени значај, имајући у виду да ОИЕ обезбеђују заштиту животне средине, доносе велике здравствене користи, обезбеђујући чисту, безбедну енергију, без негативних ефеката.

- 2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Предлогом закона жели се постићи:

1. повећање правне сигурности односно повећање транспарентности поступака и уједначености у поступању и отклањање непотребних административних баријера (поједностављење поступака, дигитализација) и
2. повећање банкабилности пројеката, односно дугорочне исплативости улагања у производњу енергије из ОИЕ.

- 3) Да ли су општи и посебни циљеви усклађени са важећим документима јавних политика и постојећим правним оквиром, а пре свега са приоритетним циљевима Владе?

Циљеви у области ОИЕ до 2030. године биће одређени у оквиру израде Интегрисаног националног плана за климу и енергетику и биће познати до средине 2022. године.

У складу са Уредбом Европског парламента и Већа од 11. децембра 2018. године о управљању Енергетском унијом и климатским деловањем, мере и циљеви у области ОИЕ убудуће ће се уређивати у оквиру Интегрисаног националног плана за климу и енергетику (Integrated National Energy Climate Plans – NECPs) уместо у оквиру НАПОИЕ.

4) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Укупна снага нових енергетских објеката који користе ОИЕ као и енергија из ових постројења биће показатељи остваривања општег и посебних циљева. Прецизнија вредност показатеља биће утврђена у оквиру Интегрисаног националног енергетског и климатског плана.

ПРИЛОГ 4: Кључна питања за идентификовање опција јавних политика

1) Које релевантне опције (алтернативне мере, односно групе мера) за остварење циља су узете у разматрање? Да ли је разматрана „*status quo*” опција?

Разматране су различите опције за остварење циља повећаног коришћења ОИЕ. Једна од опција била је и измена важећег Закона о енергетици. Међутим, дошло се до закључка да није довољно изменити само један материјални закон, већ да је за измене неопходан посебан закон. С тим у вези, доношење једног новог закона којим би системски био решен вишедеценијски проблем, оцењено је као најбоља и најбржа опција, која свакако има и најмање негативних ефеката.

Разматрана је и „*status quo*” опција, али је закључено да је раст удела ОИЕ у БФПЕ сувише спор по постојећим решењима и да је потребно да се таква решења мењају. С обзиром на врсту промене решења и комплексност концепта њихове примене и у овом случају је закључено да је такве измене могуће извршити само изградом новог посебног закона.

2) Да ли су, поред регулаторних мера, идентификоване и друге опције за постизање жељене промене и анализирани њихови потенцијални ефекти?

Поред регулаторних мера, овим законом се предвиђају и следеће подстицајне мере за производњу електричне енергије из обновљивих извора:

1) тржишна премија - овај модел изражава тежњу да се произвођачи електричне енергије из ОИЕ више изложе тржишту, да преузму одговорност за своје балансирање и такмиче се између себе за подстицаје и да инвеститори сами понуде цену по јединици произведене енергије, на основу које су спремни да инвестирају,

2) фид-ин тарифа за мала постројења (електране испод 500 kW и 3 MW за електране на ветар). Предложене границе инсталисане снаге за мала постројења преузете су из правила државне помоћи ЕУ. Предвиђено је да се висина фид-ин тарифе одређује на основу методологије коју припрема и јавно објављује на својој интернет страници Агенција за енергетику Републике Србије као посебно регулаторно тело,

3) подстицајни период од 15 година,

4) предвиђено је да гарантовани снабдевач преузима балансну одговорност за све произвођаче из ОИЕ до успостављања ликвидног организованог унутардневног тржишта електричне енергије, а што је у складу

са Смерницама државне помоћи. С тим у вези, утврђено је да произвођачи из ОИЕ ипак носе трошкове балансирања ако њихова производња одступа од дозвољеног процента балансног одступања. Подзаконским актом биће регулисана накнада за трошкове балансирања за недозвољено одступање и проценат дозвољеног одступања. Агенција за енергетику Републике Србије, пратиће развој ликвидности организованог унутардневног тржишта на основу испуњености законом утврђених критеријума и томе извештавати једном годишње.

5) и друге подстицајне мере које се могу посебно дефинисати и подзаконским актима.

Предмет подстицаја ће бити нове или реконструисане електране са уграђеном некоришћеном опремом које користе ОИЕ, а нарочито: хидроелектране до 30 MW, електране на биомасу, електране на биогас, ветроелектране, соларне електране, геотермалне електране, електране на биоразградиви отпад, као и електране на друге обновљиве изворе, ако се утврди потреба за њиховим подстицајем. Забрањује се изградња хидроелектрана са затвореним деривацијама. Предлогом закона се предвиђају и подстицајне мере у области топлотне енергије. Енергетски субјекти који обављају делатност производње, дистрибуције и снабдевања купаца топлотном енергијом на енергетски ефикасан начин у складу са законом којим се уређује енергетска ефикасност, могу да стекну подстицајне мере ако користе високоефикасну когенерацију, отпадну топлоту или обновљиве изворе енергије:

- 1) топлотне пумпе,
- 2) соларну енергију,
- 3) геотермалну енергију,
- 4) енергију биоразградивог отпада,
- 5) биомасу,
- 6) друге обновљиве изворе енергије.

Подстицаји се могу стећи за топлотну енергију произведену у новоизграђеним или реконструисаним постројењима са уграђеном некоришћеном опремом. Поред наведених енергетских субјеката, подстицајне мере могу да стекну домаћинства и Заједница ОИЕ.

3) Да ли су, поред рестриктивних мера (забране, ограничења, санкције и слично) испитане и подстицајне мере за постизање посебног циља?

Предвиђене су подстицајне мере наведене у претходној тачки 2) овог прилога.

4) Да ли су у оквиру разматраних опција идентификоване институционално управљачко организационе мере које је неопходно спровести да би се постигли посебни циљеви?

Додељена је надлежност откупа електричне енергије од повлашћених произвођача гарантованом снабдевачу за мала постројења и демонстрационе пројекте за која се стекне фид-ин тарифа. Такође, исплата прикупљених средстава по основу накнаде повлашћеним произвођачима који остварују фид-ин тарифу у надлежности је гарантованог снабдевача. Методологију за одређивање годишње корекције тржишних премија, максимална висина тржишне премије, односно максималне подстицајне откупне цене и друге елементе од значаја за одређивање висине тржишне премије, прописује Агенција за енергетику Републике.

5) Да ли се промена може постићи кроз спровођење информативно-едукативних мера?

Едукација јавности о значају и користима употребе ОИЕ као и медијска промоција од кључног је значаја за разумевање потребе да сви грађани дају свој допринос креирању пословног окружења које ће омогућити веће коришћење свих врста ОИЕ.

- 6) Да ли циљне групе и друге заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора могу да буду укључене у процес спровођења јавне политике, односно прописа или се проблем може решити искључиво интервенцијом јавног сектора?

Заинтересоване стране из цивилног и приватног сектора не могу бити укључене у процес спровођења закона.

- 7) Да ли постоје расположиви, односно потенцијални ресурси за спровођење идентификованих опција?

Постоје потенцијални ресурси. Промене ће бити спроведене расположивим ресурсима.

- 8) Која опција је изабрана за спровођење и на основу чега је процењено да ће се том опцијом постићи жељена промена и остварење утврђених циљева?

Опција која је изабрана је доношење посебног закона да би се постигао динамичнији раст удела ОИЕ у БФПЕ. Процењено је да ће се овом опцијом постићи жељене промене у складу са директивама Европске уније.

ПРИЛОГ 5: Кључна питања за анализу финансијских ефеката

- 1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року?

Резултати непосредног утицаја новог закона на јавне приходе ће бити видљиви на средњи рок, јер ће улагања у енергетске капацитете и отварање нових радних места имати позитиван ефекат на јавне приходе. Посредан позитиван утицај може се очекивати кроз стварање услова за повећање БДП, чиме се остварују позитивни ефекти на грађане и привредна друштва у Републици Србији. Прецизна процена утицаја одабране опције на јавне приходе и расходе биће извршена у току израде подзаконских аката.

У односу на јавне расходе, за спровођење одабране опције биће потребно повећати административне капацитете.

- 2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Потребно је обезбедити финансијска средства прикупљањем посебне накнаде од свих крајњих потрошача и на основу прикупљених средстава од продаје електричне енергије коју је гарантовани снабдевач откупио од повлашћених произвођача електричне енергије.

- 3) Како ће спровођење изабране опције утицати на међународне финансијске обавезе?

Спровођење изабране опције неће утицати на међународне финансијске обавезе.

- 4) Колики су процењени трошкови увођења промена који проистичу из спровођења изабране опције (оснивање нових институција,

реструктурирање постојећих институција и обука државних службеника) исказани у категоријама капиталних трошкова, текућих трошкова и зарада?

Нема додатних трошкова који проистичу из спровођења изабране опције. Није предвиђено оснивање нових институција.

- 5) Да ли је могуће финансирати расходе изабране опције кроз редистрибуцију постојећих средстава?

Нису предвиђени додатни јавни расходи одабраном опцијом.

- 6) Какви ће бити ефекти спровођења изабране опције на расходе других институција?

Изабрана опција неће утицати на додатне трошкове других институција које су укључење у њено спровођење.

ПРИЛОГ 6: Кључна питања за анализу економских ефеката

- 1) Које трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати привреди, појединој грани, односно одређеној категорији привредних субјеката?

Повећање трошкова може се очекивати код крајњих потрошача (привредних субјеката и грађана) по основу повећања накнаде која се прикупља за исплату испоручене електричне енергије повлашћеним произвођачима.

Затим повећање трошкова могу очекивати обвезници намешавања одређеног процента биогорива. Прецизнија процена ових трошкова биће могућа приликом израде подзаконских аката којима се утврђује висина посебне накнаде за повлашћене произвођаче као и када се буде припремала Одлука Владе којом се утврђује минимални удео биогорива који су обвезници система биогорива дужни да ставе на тржиште Републике Србије.

У квалификационој фази аукција, која представља елиминациону фазу поступка аукције, врши се одабир пријављених учесника ако је учесник на аукцији прибавио: правноснажну енергетску дозволу за електрану, локацијске услове и финансијски инструмент обезбеђења за озбиљност понуде. Предлог ове одредбе закона усаглашене са Секретаријатом Енергетске заједнице и представницима привреде, који су изразили задовољство што је прихваћен принцип ране аукције. На наведени начин је омогућено да велики број инвеститора може да се пријави на аукцију али да услови, који се морају испунити, обезбеђују озбиљност пријаве. Локацијски услове потребно је прибавити за учешће у поступку аукције из разлога што се у оквиру ових услова налазе и мишљења/услови које пројекти у области обновљивих извора енергије морају да испуне у смислу прописа којима се уређује заштита природе и заштита животне средине. Енергетска дозвола, као документ који Министарство рударства и енергетике издаје у раној фази развоја пројекта исходује се ради прибављања грађевинске дозволе. На основу овог документа дефинишу се технички параметри као што је одобрена снага електране за коју се може стећи привремени статус, а који су од значаја за утврђивање покуњености квоте у оквиру које се учесници аукције надмећу. Ово је један од кључних разлога зашто је енергетска дозвола задржана као услов за учествовање у поступку аукција. Додано, енергетска дозвола је документ на основу којег Министарство прати ток и реализацију пројеката у области енергетике.

Учесници на аукцијама сносиће трошкове израде техничке документације за прибављање локацијских услова и енергетске дозволе, трошкове административних такси за обраду захтева и издавање решења за енергетску дозволу и локацијске услове. Процењена вредност услуга израде

пројектно-техничке документације износи 2 до 5% од предрачунске вредности пројекта. Предрачунска вредност пројекта разликује се за сваки појединачни пројекат у зависности од природе и комплексности пројекта. За захтев за издавање енергетске дозволе републичка административна такса износи 6350 динара, за решење којим се издаје енергетска дозвола за енергетске објекте плаћа се републичка административна такса у износу од 0,03% на предрачунску вредност изградње. За издавање локацијских услова за објекте категорије Г републичка административна такса износи 3770 динара, општа такса на поднесак 320 динара. За издавање и одржавање банкарске гаранције процењени су трошкови у износу од 5000 динара за обраду захтева, и трошкови одржавања 0,1% до 0,3% вредности банкарске гаранције на кварталном нивоу. За прибављање локацијских услова и енергетске дозволе није потребно решити имовинско-правне послове. У односу на постојеће стање Предлогом закона о коришћењу обновљивих извора енергије умањиће се трошкови за стицање статуса привременог повлашћеног произвођача електричне енергије, јер је тренутно за исходавање овог статуса, између осталог потребно приложити правноснажну грађевинску дозволу.

Очекиване користи се односе на побољшање услова за улагање у постројења за производњу енергије из ОИЕ. Стварањем банкабилног правног оквира и поједностављивањем административних процедура ствара се већа правна сигурност, смањује се ризик улагања и самим тим утиче на мање камате приликом подизања кредита за финансирање пројекта у области ОИЕ.

2) Да ли изабрана опција утиче на конкурентност привредних субјеката на домаћем и иностраном тржишту (укључујући и ефекте на конкурентност цена) и на који начин?

Изабрана опција утиче двојачко на конкурентност привредних субјеката. С једне стране, повећање накнаде за повлашћене произвођаче електричне енергије ће повећати трошкове пословања привредних субјеката који су велики потрошачи електричне енергије, а са друге стране домаћим фирмама које се баве производњом опреме која се користи у области ОИЕ, као и израдом софтвера за управљање радом електрана на ветар донеће веће приходе. Такође, рад берзе електричне енергије биће значајно ефикаснији с обзиром на то да ће произвођачи који остварују тржишне премије морати да продају део енергије на тржишту електричне енергије. Повећање трошкова производног процеса по основу повећања накнаде утицаће на крајњу цену производа, а са друге стране, фирме које се баве продајом опреме за коришћење ОИЕ такмичиће се са нижом продајном ценом за пројекте који стекну право на тржишну премију.

3) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

У поступку аукције учесници се такмиче нудећи најповољнију цену по којој су спремни да продају енергију из ОИЕ. На такав начин грађани Србије плаћају мању накнаду за повлашћене произвођаче електричне енергије, као и остали привредни субјекти крајњи потрошачи који су обвезници плаћања накнаде.

4) Да ли изабрана опција утиче на трансфер технологије и/или примену техничко-технолошких, организационих и пословних иновација и на који начин?

Одабрана опција утиче на структуру енергетске производње у Србији на начин да се повећава удео нових технологија. Додатно, омогућено је право на стицање фид-ин тарифа за демонстрационе пројекте. Демонстрациони пројекат је некомерцијални пројекат из обновљивих извора енергије којим се нека технологија демонстрира као прва те врсте, те представља значајну иновацију која увелико премашује највиши ниво постојеће технологије

коришћења обновљивих извора и има статус иновационог пројекта у смислу закона којим се уређује иновациона делатност.

5) Да ли изабрана опција утиче на друштвено богатство и његову расподелу и на који начин?

Повећање удела ОИЕ у укупној потрошње енергије у Републици Србији смањује трошкове лечења обољења која настају загађењем које проузрокује коришћење фосилних горива у свим секторима енергетике који су и највећи емитери гасова са ефектом стаклене баште и прашкастих материја. На овај начин доприноси се општем побољшању здравља грађана.

6) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Није релевантно питање.

ПРИЛОГ 7: Кључна питања за анализу ефеката на друштво

1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Грађани су у обавези да плаћају накнаду за повлашћене произвођаче из ОИЕ по kWh утрошене електричне енергије. Од висине накнаде зависиће и висина трошка. Овај трошак биће могуће проценити тек након спроведене аукције, с обзиром да ће висина накнаде директно зависити од цене која буде понуђена у поступку надметања.

2) Да ли ће ефекти реализације изабране опције штетно утицати на неку специфичну групу популације и да ли ће то негативно утицати на успешно спровођење те опције, као и које мере треба предузети да би се ови ризици свели на минимум?

Није релевантно питање.

3) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Није релевантно питање.

4) Да ли би и на који начин изабрана опција утицала на тржиште рада и запошљавање, као и на услове за рад (нпр. промене у стопама запослености, отпуштање технолошких вишкова, укинута или новоформирана радна места, постојећа права и обавезе радника, потребе за преквалификацијама или додатним обукама које намеће тржиште рада, родну равноправност, рањиве групе и облике њиховог запошљавања и слично)?

Изабрана опција треба да доведе до повећања радних места за инжењере који се баве пројектовањем енергетских објеката који користе ОИЕ и лица која управљају таквим објектима, такође очекује се и ангажовање домаће грађевинске индустрије за случај реализације изградње хидроелектрана, и отварање пратећих радних места који су неопходни за рад оваквих објеката.

5) Да ли изабране опције омогућавају равноправан третман, или доводе до директне или индиректне дискриминације различитих категорија лица (нпр. на основу националне припадности, етничког порекла, језика, пола, родног

идентитета, инвалидитета, старосне доби, сексуалне оријентације, брачног статуса или других личних својстава)?

Није релевантно питање.

6) Да ли би изабрана опција могла да утиче на цене роба и услуга и животни стандард становништва, на који начин и у којем обиму?

Изабрана опција може да покрене отварање нових фирми које би се бавиле производњом и продајом фотонапонских ћелија с обзиром да је у претходно периоду коришћење потенцијала соларне енергије било ограничено тзв. квотом од 10 MW. Увођењем нове категорије енергетског субјекта тзв. самопотрошача (купац-произвођач) промовише се постављање фотонапонских панела на кровове кућа. Очекује се и веће коришћење топлотних пумпи за грејање и хлађење, с обзиром да су предвиђене подстицајне мере за произвођаче топлотне енергије који користе ОИЕ.

7) Да ли би се реализацијом изабраних опција позитивно утицало на промену социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Изабрана опција ствара могућност организовања грађана у енергетске заједнице. Задругар може бити физичко или правно лице, удружења, као и јединице локалне самоуправе и други видови месне самоуправе. Примарни циљ оснивања Заједница је остваривање еколошке, економске или социјалне користи за чланове заједнице, као и за локалну заједницу и друштво. Поред овог циља оснивање Задруге има за циљ развијање, инвестирање и реализацију пројеката ОИЕ и енергетске ефикасности.

8) Да ли би се реализацијом изабране опције утицало на промене у финансирању, квалитету или доступности система социјалне заштите, здравственог система или система образовања, посебно у смислу једнаког приступа услугама и правима за осетљиве групе и на који начин?

Питање није релевантно.

ПРИЛОГ 8: Кључна питања за анализу ефеката на животну средину

1) Да ли изабрана опција утиче и у којем обиму утиче на животну средину, укључујући ефекте на квалитет воде, ваздуха и земљишта, квалитет хране, урбану екологију и управљање отпадом, сировине, енергетску ефикасност и обновљиве изворе енергије?

Коришћење ОИЕ кључно је у борби против климатских промена и загађења животне средине. Имајући у виду да је сектор енергетике, који се доминантно заснива на коришћењу фосилних горива, највећи емитер гасова са ефектом стаклене баште као и материја које су штетне за здравље људи, коришћење ОИЕ као алтернативних извора енергије фосилним горивима позитивно утиче на животну средину.

2) Да ли изабрана опција утиче на квалитет и структуру екосистема, укључујући и интегритет и биодиверзитет екосистема, као и флору и фауну?

За пројекте у области ОИЕ предвиђена је израда Студија утицаја процене утицаја на животну средину у складу са Законом о процени утицаја на животну средину.

3) Да ли изабрана опција утиче на здравље људи?

Изабрана опција утиче значајно на побољшање здравља људи имајући у виду да ОИЕ, за разлику од фосилних горива, не емитују штетне материје које негативно утичу на здравље људи. Коришћењем ОИЕ смањује се број плућних обољења.

4) Да ли изабрана опција представља ризик по животну средину и здравље људи и да ли се допунским мерама може утицати на смањење тих ризика?

Приликом изградње објеката који користе ОИЕ предвиђено је прибављање услова и мишљења органа надлежног за заштиту животне средине у складу са Законом о заштити животне средине.

5) Да ли изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта у складу са прописима који уређују предметну област?

Изабрана опција утиче на заштиту и коришћење земљишта. За пројекте у области ОИЕ примењују се прописи којима се уређује област заштите и коришћења земљишта.

ПРИЛОГ 9: Кључна питања за анализу управљачких ефеката

1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Не уводе се нове организационе, управљачке или институционалне промене.

2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Потребно је запослити већи број лица у Министарству рударства и енергетике, с обзиром на комплексност послова који се обављају приликом примене изабране опције.

3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију изабране опције није било потребно извршити наведене промене.

4) Да ли је изабрана опција у сагласности са важећим прописима, међународним споразумима и усвојеним документима јавних политика?

Изабрана опција у складу је са Споразумом о стабилизацији и придруживању ЕУ и Уговором о оснивању Енергетске заједнице.

5) Да ли изабрана опција утиче на владавину права и безбедност?

Изабраном опцијом предвиђено је поједностављење појединих поступака као и њихово дигитализовање поступака који ће имати позитивне ефекте на владавину права.

6) Да ли изабрана опција утиче на одговорност и транспарентност рада јавне управе и на који начин?

Дигитализовање поступака које је предвиђено одабраном опцијом утицаће на транспарентнији рад јавне управе.

7) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Потребно је донети 15 подзаконских аката у периоду од три до шест месеци како би се омогућило спровођење Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије.

ПРИЛОГ 10: Кључна питања за анализу ризика

1) Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђена подршка свих кључних заинтересованих страна и циљних група? Да ли је спровођење изабране опције приоритет за доносиоце одлука у наредном периоду (Народну скупштину, Владу, државне органе и слично)?

Укључивањем у рад радне групе за израду Предлога закона о коришћењу ОИЕ представника органа државне управе, других организација и удружења чији рад је повезан са облашћу ОИЕ обезбеђена је подршка заинтересованих страна и циљних група. Имајући у виду да је коришћење ОИЕ у интересу Републике Србије који је утврђен у документима јавне политике, спровођење овог закона приоритет је за доносиоце одлука у наредном периоду.

2) Да ли су обезбеђена финансијска средства за спровођење изабране опције? Да ли је за спровођење изабране опције обезбеђено довољно времена за спровођење поступка јавне набавке уколико је она потребна?

Није релевантно.

3) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Није препознат ризик за спровођење овог закона.

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач - Влада

Обрађивач: Министарство рударства и енергетике

2. Назив прописа

Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије

Draft Law on use of renewable energy sources

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) **Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа, Споразум, Наслов VIII Политике сарадње, члан 109. - Енергетика**

б) **Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума, Општи рок из члана 72. Споразума.**

в) **Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума, Споразум, Наслов VIII, Политике сарадње, члан 109 -испуњава у потпуности.**

г) **Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума**

/

д) **Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.**

3. СПОСОБНОСТ ПРЕУЗИМАЊА ОБАВЕЗА ИЗ ЧЛАНСТВА У ЕУЗ.15.

ЕНЕРГЕТИКА, 3.15.2. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије.

Шифра планираног прописа 2020-55. Рок за усвајање је 2021/IV.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) **Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,**

Уговор о функционисању Европске уније, Део трећи, Политике заједнице и унутрашње мере, Наслов XXI - Енергетика, члан 194. став 1. тачка ц) - делимично усклађен.

б) **Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,**

Директива 2018/2001/ЕЗ Европског парламента и Савета од 11. децембра 2018. године о промовисању употребе енергије из обновљивих извора (Сл. лист бр. Б 328/82 од 21/12/2018 P0082-00209),

DIRECTIVE (EU) 2018/2001 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources (OJ L 328 21.12.2018, p. 82) **CELEX 32018L2001**, **делимично усклађен**,

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима

/

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

Потпуна усклађеност биће остварена доношењем свих подзаконских аката.

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

2021/IV

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

/

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

/

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

/

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У пројекту који је покренут и подржан од стране Европске банке за обнову и развој (у даљем тексту: ЕБРД) под називом „Подршка у имплементацији система аукција за обновљиве изворе енергије/Support for the Implementation of Renewable Energy Auctions in Serbia” ангажован је тим консултаната са значајним међународним искуством у овој области. Консултантски тим чине NERA UK LIMITED, Уједињено Краљевство (представник и носилац посла), адвокатске канцеларије Schönherr Rechtsanwälte GmbH, Аустрија и Моравчевић Војновић и партнери АОД, Србија, технички консултанци Agur d.o.o. Београд и FRACTAL d.o.o, Хрватска, као и независни консултанци у посебним областима у оквиру система подстицаја обновљивих извора енергије путем аукција, г-дин Милош Младеновић, Република Србија и г-дин Mark Newbery, Уједињено Краљевство (у даљем тексту: Консултанти).

Досадашње учешће Консултаната у изради прописа састојало се у низу активности, достављеним појединачним мишљењима и анализама на поједине аспекте новог закона према захтевима Министарства, коментаре на неколико радних верзија закона, константну и активну комуникацију и сарадњу са Министарством приликом израде нацрта закона и активно учешће у свим дискусијама организованим од стране Министарства са кључним представницима индустрије. Чланови Консултантског тима из адвокатске канцеларије Моравчевић Војновић и партнери АОД, Србија су током месеца фебруара су активно учествовали и присуствовали свим седницама радне групе на изради новог закона, где су непосредно пружали подршку Министарству при уређивању правних решења из новог закона, са аспекта локалног права и међународне најбоље праксе из ове области.

Консултанти су у претходном периоду спровели следеће активности:

1) Приступио изради детаљне правне анализе и прегледа тренутног статуса уређења коришћења обновљивих извора енергије према постојећем законодавству Републике Србије;

2) Израдио коментаре и своја разматрања везано за Концепт новог закона;

3) Преглед, сугестије и анализе кључних одредби и решења који би требало да буду обрађени у новом закону и/или подзаконским актима у делу који се односи на спровођење система подстицаја путем аукције, а конкретно у деловима који се тичу: (i) дизајна аукције, (ii) механизма подстицаја, (iii) овлашћене уговорне стране из уговора о премији и (iv) уређења права и обавеза у вези са балансирањем трошкова повлашћених произвођача електричне енергије из обновљивих извора енергије;

4) Коментаре на нацрт новог закона који је објављен за јавну расправу;

5) Имплементацију и измене нацрта новог закона који је објављен за јавну расправу;

6) Преглед, анализу и сугестије поводом одређеног дела коментара учесника на јавној расправи; и

7) Активно учествовање у изради коначне верзија новог закона, након спроведене јавне расправе.

Коментари Консултаната и достављене сугестије су у највећој мери прихваћени и имплементирани у текст коначне верзије Предлога закона.

У наредном периоду, Консултанти ће почети са активностима на изради подзаконских аката Предлога закона који се тичу уређења права и обавеза у вези са балансирањем трошкова повлашћених произвођача електричне енергије из обновљивих извора енергије; модела уговора о тржишној премији и свих аспеката неопходних за спровођење система тржишне аукције.

Секретаријату Енергетске заједнице упућен је Нацрт закона на мишљење у току трајања јавне расправе. Секретаријат је доставио своје коментаре 3. фебруара 2021. године. Најзначајнији коментари су се односили на:

- поједине дефиниције појмова у тексту закона;
- прецизније дефинисање врсте тржишне премије;
- прецизирање начина пласмана електричне енергије на тржиште у смислу да треба јасно дефинисати да произвођачи продају електричну енергију на тржишту, и да за ту енергију добијају премију;
- овлашћену уговорну страну коју треба јасније дефинисати;
- рок за усвајање Интегрисаног националног енергетског и климатског плана који треба дефинисати;
- критеријуме за квалификације у аукцијама да треба да буду јасно дефинисани;

- јавни позив за аукције који треба шест месеци раније да буде објављен;
- мале хидроелектране које треба искључити из система подстицаја;
- тренутак успостављања потпуне балансне одговорности за произвођаче из обновљивих извора у смислу да тај тренутак треба узети не само за постојање организованог унутардневног тржишта, већ да треба да буде и ликвидно са јасним критеријумима ликвидности утврђеним у закону;
- могућност да електрана са делом капацитета може да учествује на аукцијама, с тим да за преостали део капацитета може да прибави гаранције порекла;
- максималну цену на аукцији чији начин одређивања треба препустити подзаконским актима;
- административне процедуре које треба поједноставити, као и да треба аукције спровести електронски;
- аукције за мала постројења које могу бити оптерећујуће за њих;
- на купце-произвођаче које би требало детаљније разрадити;
- произвођаче топлотне енергије из обновљивих извора где треба прецизирати да подстицаје за топлотну енергију могу да стекну домаћинства и заједнице обновљивих извора, да поступак додељивања подстицаја треба да буде заснован на принципу недискриминације и уз поштовање правила државне помоћи, затим да треба дефинисати право на прикључење и произвођачима који користе отпадну топлотну енергију, обезбедити другостепеног органа на одлуке оператора дистрибутивног система у вези са прикључењем произвођача из обновљивих извора.

Министарство је у Предлог закона у складу са коментарима Секретаријата уважило већину коментара и то:

- прецизирало појмове: гаранције порекла (члан 4. став 1. тачка 9), зелени водоник је именован обновљиви водоник (члан 4. став 1. тачка 10), дефинисало нов појам – отпадна топлотна енергија (члан 4. став 1. тачка 35), уклонило појам балансно одговорне стране из дефиниција;
- прецизирало да корисници тржишне премије продају електричну енергију на тржишту електричне енергије (члан 14. став 2);
- дефинисало овлашћену уговорну страну на јасан начин (члан 4. став 2. тачка 31);
- прецизирало критеријуме за квалификације на аукцијама (члан 19. став 1);
- искључило из система подстицаја све мале хидроелектране до 10 MW ако је њихова изградња предвиђена у режимима заштите I, II и III степена у границама заштићеног подручја међународног, националног, односно изузетног значаја, а у потпуности забранило изградњу хидроелектрана са затвореном деривацијом (члан 12);
- успостављање потпуне балансне одговорности произвођача условило постојањем ликвидног организованог унутардневног тржишта и дефинисало критеријуме за утврђивање те ликвидности (члан 10);
- увело могућност да подстицаје може да стекне електрана са делом капацитета, а да за преостали део може да стекне гаранције порекла (члан 12. став 3, члан 47 став 3, 50. став 4);
- дефинисало минимални рок за објаву јавног позива пре аукција (члан 17. став 1);
- увело могућност да произвођачи који користе отпадну топлоту могу да стекну подстицајне мере (члан 71. став 1), прецизирало да подстицајне мере за топлотну енергију могу да стекну домаћинства и заједнице обновљивих извора енергије (члан 71. став 1), прописало да јединице локалне самоуправе додељују подстицаје на недискриминаторан начин, уз поштовање правила

државне помоћи (члан 71. став 6), утврдило да у поступку доделе подстицајних мера могуће је изјавити жалбу јединици локалне самоуправе (члан 71. став 7).

Иновирану верзију Нацрта закона, Министарство је поново доставило Секретаријату Енергетске заједнице које 18. фебруара 2021. године он лајн путем организовало округли сто са представницима Министарства, инвеститорима, представницима финансијских институција, консултантима и другим заинтересованим странама, а чија је тема била дискусија о предложеним законским решењима. Министарство је изнело новитете у Нацрту закона. Реакција осталих учесника округлог стола и представника Секретаријата Енергетске заједнице била је позитивна.

Након тога Секретаријат је доставио нови круг коментара који су се односили на само неколико појединости. Секретаријат је предложио следеће:

- измењену дефиницију купца-произвођача;
- измењену дефиницију појма нето мерења и нето обрачуна;
- да сагласност на студију о процени утицаја на животну средину, односно одлука да није потребна процена утицаја на животну средину буде један од услова у квалификацијама за аукције;
- да привремени повлашћени произвођач има обавезу да у року од две године од дана стицања тог статуса прибави сагласност на студију о процени утицаја и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину;
- да гарантовани снабдевач не може бити корисник система подстицаја дефинисаног овим законом;
- да купац-произвођач има право да самостално или преко агрегације производи и складишти електричну енергију, да има право на уговор о откупу електричне енергије из обновљивих извора;
- да снабдевач има обавезу да купцу-произвођачу у категорији домаћинство или мали купац понуди уговор о потпуном снабдевању, чија укупна снага на месту примопредаје није већа од прописане у складу са подзаконским актом;
- да је цена по којој снабдевач купује од купца-произвођача једнака продајној цени до успостављање ликвидног организованог унутардневнoг тржишта;
- да обрачунски период за поравнање потраживања и обавеза по основу нето мерења и обрачуна износи годину дана и да се обрише одредба да снабдевач нето обрачуном обрачунава нето електричну енергију за остале крајње купце;
- да на месту примопредаје оператора система угради бројило које омогућава одвојено мерење количине предате и преузете електричне енергије у складу са техничким условима прописаним мрежним правилима;
- да оператор дистрибутивног система изврши процену производње електричне енергије купца-произвођача који је домаћинство или мали купац, а да остали купци произвођачи уграде бројило и извештавају надлежног оператора система о производњи електричне енергије;

Министарство је уважило:

- да привремени повлашћени произвођач има обавезу да у року од две године од дана стицања тог статуса прибави сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину (члан 23. став 3, члан 26. став 2, члан 27. став 1. тачка 1), члан 36. став 3, члан 39. став 3, члан 40 став 1. тачка 1);
- да купац-произвођач има право да самостално или преко агрегације производи и складишти електричну енергију, да има право на уговор о откупу електричне енергије из обновљивих извора (члан 58 став 1. и члан 59. став 1);
- да обрачунски период за поравнање потраживања и обавеза по основу нето мерења и обрачуна износи годину дана и да се обрише одредба да

снабдевач нето обрачуном обрачунава нето електричну енергију за остале крајње купце (члан 59);

- да на месту примопредаје оператора система угради бројило које омогућава одвојено мерење количине предате и преузете електричне енергије у складу са техничким условима прописаним мрежним правилима (члан 60).

Министарство није уважило:

- измењену дефиницију купца-произвођача у којој је наведено да купцу-произвођачу производња електричне енергије није претежна комерцијална или професионална делатност јер би предложена дефиниција захтевала додатна појашњења, а у глави IX Предлога закона која уређује ову области види се да производња електричне енергије од стране купца-произвођача није комерцијална и професионална делатност;

- измењену дефиницију нето мерења и нето обрачуна у делу сугестије да у појам укључи годишњи обрачун, јер би то учинило дефиницију недовољно одређеном, док са друге стране концепт годишњег обрачуна је већ укључен у члан 59. Предлог закона, па у том смислу сугестија Секретаријата је суштински прихваћена на другом месту Предлога закона;

- да сагласност на студију о процени утицаја, односно одлука да није потребна процена утицаја на животну средину буде један од услова у квалификацијама за аукције, из разлога што би поставило високе захтеве за учеснике аукције и могло да доведе до ситуације да мали број пројеката буде конкурентан на аукцији, с тим да је уважено да се сагласност на студију о процени утицаја на животну средину прибави у року од две године од дана стицања статуса привременог повлашћеног произвођача, чиме је суштински обезбеђено да ниједан пројекат не може бити изграђен ако није усаглашен са захтевима животне средине;

- да укупна снага купца произвођача на месту примопредаје није већа од прописане у складу са подзаконским актом из разлога што ће то питање бити разматрано у подзаконском акту;

- да гарантовани снабдевач не може бити корисник система подстицаја дефинисаног овог закона из разлога што би се тиме државно предузеће довело у неравноправан положај са другим учесницима на тржишту, и фактички значајно отежало највећем произвођачу електричне енергије у Србији да пређе на обновљиве изворе енергије;

- да је цена по којој снабдевач купује од купца-произвођача једнака продајној цени до успостављање ликвидног организованог унутардневног тржишта, из разлога што то не постоји потреба да се цена веже за унутардневно тржиште, а додатно, то питање није за ниво закона;

- да оператор дистрибутивног система изврши процену производње електричне енергије купца-произвођача који је домаћинство или мали купац, а да остали купци произвођачи уграде бројило на унутрашње инсталације и извештавају надлежног оператора система о производњи, из разлога што би такво бројило код унутрашњих инсталација било ван одговорности оператора система у погледу његове тачности и исправности.

<p>1. Назив прописа Европске уније: Директива 2018/2001/ЕЗ Европског парламента и Савета од 11. децембра 2018. године о промовисању употребе енергије из обновљивих извора (Сл. лист бр. L 328/82 од 21/12/2018 P0082 – 00209) Directive 2018/2001/EC of the European Parliament and of the Council of 11. December 2018 on the promotion of the use of the energy of renewable sources (recast) (Official Journal L 328/82 of 21/12/2018 P0082 – 00209) 02018L2001</p>	<p>2. „CELEX” ознака ЕУ прописа 32018L2001</p>
<p>3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа: Овлашћени предлагач прописа – Влада Обрађивач – Министарство рударства и енергетике</p>	<p>4. Датум израде табеле: 19.02.2021</p>
<p>5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније: 0.1. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије Draft Law on use of renewable energy sources 0.2. Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18) 0.3. Уредба о критеријумима одрживости биогорива („Службени гласник РС”, број 89/19) 0.4. Уредба о гаранцији порекла („Службени гласник РС”, број 82/17) 0.5. Правилник о израчунавању удела обновљивих извора енергије („Службени гласник РС”, број 37/20) 0.6. Правилник о начину прорачуна и приказивања удела свих врста извора енергије у продатој електричној енергији („Службени гласник РС”, број 96/17)</p>	<p>6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА: 2020-55</p>
<p>7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:</p>	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
1.	<p style="text-align: center;">Subject matter</p> <p>This Directive establishes a common framework for the promotion of energy from renewable sources. It sets a binding Union target for the overall share of energy from renewable sources in the Union's gross final consumption of energy in 2030. It also lays down rules on financial support for electricity from renewable sources, on self-consumption of such electricity, on the use of energy from renewable sources in the heating and cooling sector and in the transport sector, on regional cooperation between Member States, and between Member States and third countries, on guarantees of origin, on administrative procedures and on information and training. It also establishes sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria for biofuels, bioliquids and biomass fuels.</p>	0.1 1	<p style="text-align: center;">Предмет уређивања Члан 1.</p> <p>Овим законом уређују се начела коришћења енергије из обновљивих извора, начин одређивања обавезујућих удела обновљивих извора енергије Републике Србије у бруто финалној потрошњи енергије, систем подстицаја производње електричне енергије из обновљивих извора, гаранције порекла електричне енергије, производња електричне енергије из обновљивих извора за сопствену потрошњу, коришћење обновљивих извора енергије у области грејања и хлађења и области транспорта, посебни поступци који се односе на изградњу и прикључење енергетских објеката која користе обновљиве изворе енергије, основе механизма сарадње са другим државама у области обновљивих извора енергије, надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања од значаја за обновљиве изворе енергије.</p>	ПУ		
2.1.	<p style="text-align: center;">Definitions</p> <p>For the purposes of this Directive, the relevant definitions in Directive 2009/72/EC of the European Parliament and of the Council (5) apply.</p>			НП	Уводна одредба	
2.2.1.	‘energy from renewable sources’ or ‘renewable energy’ means energy from renewable non-fossil sources, namely wind, solar (solar thermal and solar photovoltaic) and geothermal energy, ambient energy, tide, wave and other ocean energy, hydropower, biomass, landfill gas, sewage treatment plant gas, and biogas;	0.1 4.1.29	обновљиви извори енергије су нефосилни извори енергије као што су: водотокови, биомаса, ветар, сунце, обновљиви водоник, биогас, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода и извори геотермалне енергије	ПУ		
2.2.2.	‘ambient energy’ means naturally occurring thermal energy and energy accumulated in the environment with constrained boundaries, which can be stored in the ambient air, excluding in exhaust air, or in surface or sewage water;	0.1 7		ДУ	Биће транспоновано у акту из члана 7. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
2.2.3	‘geothermal energy’ means energy stored in the form of heat beneath the surface of solid earth;	0.5.		ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		2.1.3.				
2.2.4	(4) 'gross final consumption of energy' means the energy commodities delivered for energy purposes to industry, transport, households, services including public services, agriculture, forestry and fisheries, the consumption of electricity and heat by the energy branch for electricity, heat and transport fuel production, and losses of electricity and heat in distribution and transmission;	0.1 4.1.7 0.2 2.18	брuto финална потрошња енергије је укупна финална енергија потрошена за енергетске сврхе у индустрији, транспорту, домаћинствима, јавним и комерцијалним делатностима, пољопривреди, шумарству и рибарству, укључујући сопствену потрошњу електричне и топлотне енергије у сектору производње електричне и топлотне енергије и губитке у преносу и дистрибуцији електричне и топлотне енергије	ПУ		
2.2.5	'support scheme' means any instrument, scheme or mechanism applied by a Member State, or a group of Member States, that promotes the use of energy from renewable sources by reducing the cost of that energy, increasing the price at which it can be sold, or increasing, by means of a renewable energy obligation or otherwise, the volume of such energy purchased, including but not restricted to, investment aid, tax exemptions or reductions, tax refunds, renewable energy obligation support schemes including those using green certificates, and direct price support schemes including feed-in tariffs and sliding or fixed premium payments;	0.1 4.1.37	подстицајне мере су инструменти или механизми подршке производњи енергије из обновљивих извора енергије	ПУ		
2.2.6	'renewable energy obligation' means a support scheme requiring energy producers to include a given share of energy from renewable sources in their production, requiring energy suppliers to include a given share of energy from renewable sources in their supply, or requiring energy consumers to include a given share of energy from renewable sources in their consumption, including schemes under which such requirements may be fulfilled by using green certificates;			НП	Република Србија не користи ову врсту подстицајне мере и због тога дефиниција није пренета. Дата је слобода избора свакој држави да процени које ће мере подстицаја примењивати	
2.2.7	financial instrument' means a financial instrument as defined in point (29) of Article 2 of Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council (1);			НП	Односи се на финансијске механизме ЕУ	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.2.8	‘SME’ means a micro, small or medium-sized enterprise as defined in Article 2 of the Annex to Commission Recommendation 2003/361/EC (2);			НУ	Биће транспоновано у наредним изменама закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
2.2.9	‘waste heat and cold’ means unavoidable heat or cold generated as by-product in industrial or power generation installations, or in the tertiary sector, which would be dissipated unused in air or water without access to a district heating or cooling system, where a cogeneration process has been used or will be used or where cogeneration is not feasible;	0.1 4.1.35	отпадна топлотна енергија је топлотна енергија која нужно настаје као нуспроизвод у индустријским постројењима, постројењима за производњу енергије, сектору услуга, која би без приступа систему за даљинско грејање и хлађење била неискоришћено расута у ваздух или воду	ПУ		
2.2.10	‘repowering’ means renewing power plants that produce renewable energy, including the full or partial replacement of installations or operation systems and equipment for the purposes of replacing capacity or increasing the efficiency or capacity of the installation;	0.1 12.4	Реконструисана електрана из става 2. овог члана је електрана, која производи електричну енергију из обновљивих извора, у којој је извршена потпуна или делимична замена инсталација или опреме у сврху обнове постојећег капацитета или повећања ефикасности капацитета или повећања капацитета постројења, при чему реконструкција може да буде са или без промене врсте електране у складу са законом који уређује изградња објеката.	ПУ		
2.2.11	‘distribution system operator’ means an operator as defined in point (6) of Article 2 of Directive 2009/72/EC and in point (6) of Article 2 of Directive 2009/73/EC of the European Parliament and of the Council (3);	0.2 2.1.48, 2.1.49		ПУ		
2.2.12	‘guarantee of origin’ means an electronic document which has the sole function of providing evidence to a final customer that a given share or quantity of energy was produced from renewable sources;	0.1 4.1.9	гаранција порекла је електронски документ који има искључиву функцију да крајњем купцу докаже да је одређена количина енергије произведена из обновљивих извора енергије	ПУ		
2.2.13	‘residual energy mix’ means the total annual energy mix for a Member State, excluding the share covered by cancelled guarantees of origin;	0.6. 2.1.4		ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.2.14	'renewables self-consumer' means a final customer operating within its premises located within confined boundaries or, where permitted by a Member State, within other premises, who generates renewable electricity for its own consumption, and who may store or sell self-generated renewable electricity, provided that, for a non-household renewables self-consumer, those activities do not constitute its primary commercial or professional activity;	0.1 4.1.23	купац-произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије, при чему се произведена електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије испоручује у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем,	ПУ		
2.2.15	'jointly acting renewables self-consumers' means a group of at least two jointly acting renewables self-consumers in accordance with point (14) who are located in the same building or multi-apartment block;	0.1 58.4	Стамбена заједница може имати права и обавезе купца-произвођача у складу са овим законом, прикључењем електране која је у власништву стамбене заједнице ако је изграђена на заједничким деловима стамбене зграде.	ПУ		
2.2.16	'renewable energy community' means a legal entity: (a) which, in accordance with the applicable national law, is based on open and voluntary participation, is autonomous, and is effectively controlled by shareholders or members that are located in the proximity of the renewable energy projects that are owned and developed by that legal entity; (b) the shareholders or members of which are natural persons, SMEs or local authorities, including municipalities; (c) the primary purpose of which is to provide environmental, economic or social community benefits for its shareholders or members or for the local areas where it operates, rather than financial profits;	0.1 62-64	Члан 62. Заједница обновљивих извора енергије (у даљем тексту: Заједница) је правно лице које се оснива у складу са законом којим је уређен правни положај удружења и заснива се на отвореном и добровољном учешћу својих чланова. Изузетно, Заједница може бити и стамбена заједница регистрована у складу са законом којим је уређена област становања и одржавања зграда. Члан 63. Члан Заједнице може бити физичко или правно лице, као и јединице локалне самоуправе и други видови месне самоуправе. Привредно друштво, односно предузетник може бити члан Заједнице, под условом да производња електричне енергије из обновљивих извора, не представља његову претежну комерцијалну или професионалну делатност. Члан Заједнице задржава статус крајњег	ДУ	Биће потпуно транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>купца, са правима и обавезама која има у складу са овим законом и не подложе неоправданим или дискриминаторним условима или поступцима који би спречили његово учешће у Заједници.</p> <p>Члан 64.</p> <p>Примарни циљ оснивања Заједнице је коришћење обновљивих извора енергије за задовољење енергетских потреба чланова заједнице на одржив начин који обухвата еколошке, економске или социјалне користи за чланове као и за локалну заједницу и друштво.</p>			
2.2.17	‘renewables power purchase agreement’ means a contract under which a natural or legal person agrees to purchase renewable electricity directly from an electricity producer;	0.1 4.1.47	уговор о откупу електричне енергије из обновљивих извора енергије је уговор на основу кога физичко или правно лице непосредно купује електричну енергију из обновљивих извора од произвођача електричне енергије из обновљивих извора	ПУ		
2.2.18	‘peer-to-peer trading’ of renewable energy means the sale of renewable energy between market participants by means of a contract with pre-determined conditions governing the automated execution and settlement of the transaction, either directly between market participants or indirectly through a certified third-party market participant, such as an aggregator. The right to conduct peer-to-peer trading shall be without prejudice to the rights and obligations of the parties involved as final customers, producers, suppliers or aggregators;			НУ	Биће транспоновано наредним изменама закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
2.2.19.	‘district heating’ or ‘district cooling’ means the distribution of thermal energy in the form of steam, hot water or chilled liquids, from central or decentralised sources of production through a network to multiple buildings or sites, for the use of space or process heating or cooling	0.5 2.1.1		ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.2.20	'efficient district heating and cooling' means efficient district heating and cooling as defined in point (41) of Article 2 of Directive 2012/27/EU;			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује енергетска ефикасност	
2.2.21	'high-efficiency cogeneration' means high-efficiency cogeneration as defined in point (34) of Article 2 of Directive 2012/27/EU;	0.5 2.1.1		ПУ		
2.2.22	'energy performance certificate' means energy performance certificate as defined in point (12) of Article 2 of Directive 2010/31/EU;			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује енергетска ефикасност	
2.2.23	'waste' means waste as defined in point (1) of Article 3 of Directive 2008/98/EC, excluding substances that have been intentionally modified or contaminated in order to meet this definition;	0.1 4.1.34	отпад је свака материја или предмет који држалац одбацује, намерава да га одбаци или је неопходно да га одбаци, при чему се не сматрају отпадом материје или предмети који се намерно промене или контаминирају да би били обухваћени овом дефиницијом	ПУ		
2.2.24	'biomass' means the biodegradable fraction of products, waste and residues from biological origin from agriculture, including vegetal and animal substances, from forestry and related industries, including fisheries and aquaculture, as well as the biodegradable fraction of waste, including industrial and municipal waste of biological origin;	0.1 4.1.4	биомаса је биоразградиви део производа, отпада и остатака биолошког порекла из пољопривреде (укључујући биљне и животињске материје), шумарства и повезаних индустрија, као и биоразградиви део индустријског и комуналног отпада,	ПУ		
2.2.25	'agricultural biomass' means biomass produced from agriculture;	0.1 4.1.38	пољопривредна биомаса је биомаса произведена у пољопривреди	ПУ		
2.2.26	'forest biomass' means biomass produced from forestry;	0.1 4.1.49	шумска биомаса је биомаса произведена у шумарству	ПУ		
2.2.27	'biomass fuels' means gaseous and solid fuels produced from biomass;	0.1 4.1.10	гориво из биомасе је гасовито, односно чврсто гориво произведено из биомасе,	ПУ		
2.2.28	'biogas' means gaseous fuels produced from biomass;	0.1	биогаз је гасовито гориво из биомасе,	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
		4.1.3				
2.2.29	'biowaste' means biowaste as defined in point (4) of Article 3 of Directive 2008/98/EC;	0.1 7		ДУ	Биће транспоновано у акту из члана 7. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
2.2.30	'sourcing area' means the geographically defined area from which the forest biomass feedstock is sourced, from which reliable and independent information is available and where conditions are sufficiently homogeneous to evaluate the risk of the sustainability and legality characteristics of the forest biomass;	0.1 82		ДУ	Биће транспоновано у акту из члана 82. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
2.2.31	'forest regeneration' means the re-establishment of a forest stand by natural or artificial means following the removal of the previous stand by felling or as a result of natural causes, including fire or storm;	0.1 82		ДУ	Биће транспоновано у акту из члана 82. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
2.2.32.	'bioliquids' means liquid fuel for energy purposes other than for transport, including electricity and heating and cooling, produced from biomass;	0.1 4.1.6	биотечност је течно гориво произведено из биомасе, које се користи у енергетске сврхе, осим за саобраћај, укључујући производњу електричне енергије и топлотне енергије	ПУ		
2.2.33	'biofuels' means liquid fuel for transport produced from biomass;	0.1 4.1.2	биогорива су течна или гасовита горива за саобраћај, произведена из биомасе,	ПУ		
2.2.34.	'advanced biofuels' means biofuels that are produced from the feedstock listed in Part A of Annex IX;	0.1 4.1.25	напредна биогорива су биогорива произведена из посебних сировина прописани подзаконским актом из члана 78. овог закона,	ПУ		
2.2.35	'recycled carbon fuels' means liquid and gaseous fuels that are produced from liquid or solid waste streams of non-renewable origin which are not suitable for material recovery in accordance with Article 4 of Directive 2008/98/EC, or from waste processing gas and exhaust gas of non-renewable origin which are produced as an unavoidable and unintentional consequence of the production process in industrial	0.1 4.1.11	горива из рециклираног угљеника представљају течна и гасовита горива произведена из течног или чврстог отпада необновљивог порекла, који није погодан за рециклажу материјала, или од гаса из процеса прераде отпада и издувног/отпадног гаса необновљивог порекла, који су настали као незаобилазне и ненамерне последице	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	installations;		производног процеса у индустријским постројењима,			
2.2.36	‘renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin’ means liquid or gaseous fuels which are used in the transport sector other than biofuels or biogas, the energy content of which is derived from renewable sources other than biomass	0.1 4.1.30	обновљива течна и гасовита горива небиолошког порекла су течна или гасовита горива из обновљивих извора енергије која се користе у транспорту, али под условом да нису добијена из биомасе и да нису биогорива	ПУ		
2.2.37	‘low indirect land-use change-risk biofuels, bioliquids and biomass fuels’ means biofuels, bioliquids and biomass fuels, the feedstock of which was produced within schemes which avoid displacement effects of food and feed-crop based biofuels, bioliquids and biomass fuels through improved agricultural practices as well as through the cultivation of crops on areas which were previously not used for cultivation of crops, and which were produced in accordance with the sustainability criteria for biofuels, bioliquids and biomass fuels laid down in Article 29;	0.1 82		ДУ	Биће транспоновано у акту из члана 82. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
2.2.38	‘fuel supplier’ means an entity supplying fuel to the market that is responsible for passing fuel through an excise duty point or, in the case of electricity or where no excise is due or where duly justified, any other relevant entity designated by a Member State;	0.1 4.1.43	снабдевачи горивом су енергетски субјекти који на тржиште стављају деривате нафте из сопствене производње и увоза,	ПУ		
2.2.39	‘starch-rich crops’ means crops comprising mainly cereals, regardless of whether the grains alone or the whole plant, such as in the case of green maize, are used; tubers and root crops, such as potatoes, Jerusalem artichokes, sweet potatoes, cassava and yams; and corm crops, such as taro and cocoyam;	0.5. 2.1.5.		ПУ		
2.2.40	‘food and feed crops’ means starch-rich crops, sugar crops or oil crops produced on agricultural land as a main crop excluding residues, waste or ligno-cellulosic material and intermediate crops, such as catch crops and cover crops, provided that the use of such intermediate crops does not trigger demand for additional land;	0.1 7		ДУ	Биће транспоновано у акту из члана 7. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
2.2.41	‘ligno-cellulosic material’ means material composed of lignin, cellulose and hemicellulose, such as biomass	0.5.		ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	sourced from forests, woody energy crops and forest-based industries' residues and wastes;	2.1.6.				
2.2.42	'non-food cellulosic material' means feedstock mainly composed of cellulose and hemicellulose, and having a lower lignin content than ligno-cellulosic material, including food and feed crop residues, such as straw, stover, husks and shells; grassy energy crops with a low starch content, such as ryegrass, switchgrass, miscanthus, giant cane; cover crops before and after main crops; ley crops; industrial residues, including from food and feed crops after vegetal oils, sugars, starches and protein have been extracted; and material from biowaste, where ley and cover crops are understood to be temporary, short-term sown pastures comprising grass-legume mixture with a low starch content to obtain fodder for livestock and improve soil fertility for obtaining higher yields of arable main crops;	0.5. 2.1.7.		ПУ		
2.2.43	'residue' means a substance that is not the end product(s) that a production process directly seeks to produce; it is not a primary aim of the production process and the process has not been deliberately modified to produce it;	0.1 4.1.33	остаци прераде су материје које нису финални производи и не представљају примарни циљ производног поступка, а настали су у поступку који није намерно измењен у циљу њихове производње,	ПУ		
2.2.44	agricultural, aquaculture, fisheries and forestry residues' means residues that are directly generated by agriculture, aquaculture, fisheries and forestry and that do not include residues from related industries or processing;	0.3. 2.1.16		ПУ		
2.2.45.	'actual value' means the greenhouse gas emissions savings for some or all of the steps of a specific biofuel, bioliquid or biomass fuel production process, calculated in accordance with the methodology laid down in Part C of Annex V or Part B of Annex VI;	0.1 82 0.3 2.1.9		ДУ	Биће потпуно транспоновано актом из члана 82. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
2.2.46	‘typical value’ means an estimate of the greenhouse gas emissions and greenhouse gas emissions savings for a particular biofuel, bioliquid or biomass fuel production pathway, which is representative of the Union consumption;	0.3 2.1.11		ПУ		
2.2.47	‘default value’ means a value derived from a typical value by the application of pre-determined factors and that may, in circumstances specified in this Directive, be used in place of an actual value.	0.3 2.1.12		ПУ		
3.1	<p style="text-align: center;">Binding overall Union target for 2030</p> <p>Member States shall collectively ensure that the share of energy from renewable sources in the Union's gross final consumption of energy in 2030 is at least 32 %. The Commission shall assess that target with a view to submitting a legislative proposal by 2023 to increase it where there are further substantial costs reductions in the production of renewable energy, where needed to meet the Union's international commitments for decarbonisation, or where a significant decrease in energy consumption in the Union justifies such an increase.</p>			НП	Обавеза Европске комисије	
3.2	Member States shall set national contributions to meet, collectively, the binding overall Union target set in paragraph 1 of this Article as part of their integrated national energy and climate plans in accordance with Articles 3 to 5 and 9 to 14 of Regulation (EU) 2018/1999. In preparing their draft integrated national energy and climate plans, Member States may consider the formula referred to in Annex II to that Regulation.	0.1 б	Обавезујући удео енергије из обновљивих извора енергије у бруто финалној потрошњи и саобраћају утврђује се у Интегрисаном националном плану за климу и енергетику у складу са законом којим се уређује енергетика.	ПУ		
3.2.1	If, on the basis of the assessment of the draft integrated national energy and climate plans submitted pursuant to Article 9 of Regulation (EU) 2018/1999, the Commission concludes that the national contributions of the Member States are insufficient for the collective achievement of the binding overall Union target, it shall follow the procedure laid down in Articles 9 and 31 of that Regulation.			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
3.3	Member States shall ensure that their national policies, including the obligations deriving from Articles 25 to 28 of this Directive, and their support schemes, are designed with due regard to the waste hierarchy as set out in Article 4 of Directive 2008/98/EC to aim to avoid undue distortive effects on the raw material markets. Member States shall grant no support for renewable energy produced from the incineration of waste if the separate collection obligations laid down in that Directive have not been complied with	0.1 29.1.8,42.1.8	Привремени повлашћени произвођач стиче статус повлашћеног произвођача електричне енергије цео капацитет или део капацитета електране ако је: прибавио интегрисану дозволу, односно дозволу за управљањем отпадом или други акт у складу прописима којима се уређује област управљања отпадом и употреба отпада за производњу енергије, у случају да је предмет захтева електрана на биоразградиви отпад,	ДУ	Биће потпуно транспоновано подзаконским актима	
3.4.	From 1 January 2021, the share of energy from renewable sources in each Member State's gross final consumption of energy shall not be lower than the baseline share shown in the third column of the table in Part A of Annex I to this Directive. Member States shall take the necessary measures to ensure compliance with that baseline share. If a Member State does not maintain its baseline share as measured over any one-year period, the first and second subparagraphs of Article 32(4) of Regulation (EU) 2018/1999 shall apply.	0.1 6		ДУ	Биће транспоновано кроз Интегрисани национални план за климу и енергетику	
3.5	The Commission shall support the high ambition of Member States through an enabling framework comprising the enhanced use of Union funds, including additional funds to facilitate a just transition of carbon intensive regions towards increased shares of renewable energy, in particular financial instruments, especially for the following purposes: (a) reducing the cost of capital for renewable energy projects; (b) developing projects and programmes for integrating renewable sources into the energy system, for increasing flexibility of the energy system, for maintaining grid stability and for managing grid congestions; (c) developing transmission and distribution grid infrastructure, intelligent networks, storage facilities			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	and interconnections, with the objective of arriving at a 15 % electricity interconnection target by 2030, in order to increase the technically feasible and economically affordable level of renewable energy in the electricity system;					
3.6	The Commission shall establish a facilitative platform in order to support Member States that use cooperation mechanisms to contribute to the binding overall Union target set in paragraph 1.			НП	Обавеза Европске комисије	
4.1	In order to reach or exceed the Union target set in Article 3(1), and each Member State's contribution to that target set at a national level for the deployment of renewable energy, Member States may apply support schemes.	0.1 4.1.37	подстицајне мере су инструменти или механизми подршке производњи енергије из обновљивих извора енергије	ПУ	подстицајне мере су инструменти или механизми подршке производњи енергије из обновљивих извора енергије	
4.2	Support schemes for electricity from renewable sources shall provide incentives for the integration of electricity from renewable sources in the electricity market in a market-based and market-responsive way, while avoiding unnecessary distortions of electricity markets as well as taking into account possible system integration costs and grid stability.	0.1 3.1.7 3.1.9	7) обезбеђивање стабилности тржишта електричне енергије уз узимање у обзир трошкова интеграције обновљивих извора енергије у систем и стабилност мреже 9) стабилност система подстицаја и примена оперативне државне помоћи у форми тржишне премије, изузев за мала постројења и демонстрационе пројекте	ПУ		
4.3	Support schemes for electricity from renewable sources shall be designed so as to maximise the integration of electricity from renewable sources in the electricity market and to ensure that renewable energy producers are responding to market price signals and maximise their market revenues. To that end, with regard to direct price support schemes, support shall be granted in the form of a market premium, which could be, inter alia, sliding or fixed.	0.1 3.1.6	интеграција електричне енергије из обновљивих извора на тржиште електричне енергије, која укључује изложеност произвођача електричне енергије променама тржишних цена електричне енергије у циљу максимизације њихових тржишних прихода	ПУ		
4.3.2	Member States may exempt small-scale installations and demonstration projects from this paragraph, without prejudice to the applicable Union law on the	0.1 3.1.9	стабилност система подстицаја и примена оперативне државне помоћи у форми тржишне премије, изузев за мала постројења	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	internal market for electricity.		и демонстрационе пројекте			
4.4.	<p>Member States shall ensure that support for electricity from renewable sources is granted in an open, transparent, competitive, non-discriminatory and cost-effective manner.</p> <p>Member States may exempt small-scale installations and demonstration projects from tendering procedures.</p> <p>Member States may also consider establishing mechanisms to ensure the regional diversification in the deployment of renewable electricity, in particular to ensure cost-efficient system integration.</p>	0.1 3.1.10 0.1 16.4	<p>додељивање подстицаја путем аукција на јаван, транспарентан, конкурентан и економичан начин, без дискриминације којим се обезбеђује висок степен реализације пројеката, осим у случају малих постројења и демонстрационих пројеката када се подстицаји не морају доделити путем аукције,</p> <p>Због ограничења мреже и стабилности система, аукције се могу спровести за посебна географска подручја за једну или више врста електрана</p>	ПУ		
4.5	<p>Member States may limit tendering procedures to specific technologies where opening support schemes to all producers of electricity from renewable sources would lead to a suboptimal result, in view of:</p> <p>(a) the long-term potential of a particular technology;</p> <p>(b) the need to achieve diversification;</p> <p>(c) grid integration costs;</p> <p>(d) network constraints and grid stability;</p> <p>(e) for biomass, the need to avoid distortions of raw materials markets.</p>	0.1 16.3	<p>Аукција се може организовати јединствено за две или више врста електрана из члана 9 или одвојено по посебним врстама електрана.</p> <p>1) дугорочног потенцијала одређене нове и иновативне технологије,</p> <p>2) остваривања потребе за диверсификацијом обновљивих извора енергије,</p> <p>3) због ограничења мреже и стабилности система и</p> <p>4) трошкова интегрисања у систем.</p>	ПУ		
4.6	<p>Where support for electricity from renewable sources is granted by means of a tendering procedure, Member States shall, in order to ensure a high project realisation rate: (a) establish and publish non-discriminatory and transparent criteria to qualify for the tendering procedure and set clear dates and rules for delivery of the project; (b) publish information about previous tendering procedures, including project realisation rates.</p>	0.1. 3.1.10 0.1 17.3.6- 17.5	<p>додељивање подстицаја путем аукција на јаван, транспарентан, конкурентан и економичан начин, без дискриминације којим се обезбеђује висок степен реализације пројеката</p> <p>Јавни позив нарочито садржи следеће:</p> <p>4) услови за квалификацију и надметање на аукцији у складу са овим</p>	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>законом и прописима донетим на основу њега,</p> <p>Министарство је дужно да на веб платформи, односно интернет страници објави обрасце које учесници аукције достављају у вези са јавним позивом у поступку аукција, као и информације о одржаним аукцијама, укључујући и степен реализације пројеката из аукција.</p>			
4.7	<p>In order to increase the generation of energy from renewable sources in the outermost regions and small islands, Member States may adapt financial support schemes for projects located in those regions in order to take into account the production costs associated with their specific conditions of isolation and external dependence.</p>			НП	Одредба даје могућност избора.	
4.8	<p>By 31 December 2021 and every three years thereafter, the Commission shall report to the European Parliament and to the Council on the performance of support for electricity from renewable sources granted by means of tendering procedures in the Union, analysing in particular the ability of tendering procedures to:</p> <p>(a) achieve cost-reduction; (b) achieve technological improvement; (c) achieve high realisation rates; (d) provide non-discriminatory participation of small actors and, where applicable, local authorities; (e) limit environmental impact; (f) ensure local acceptability; (g) ensure security of supply and grid integration.</p>			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
4.9	This Article shall apply without prejudice to Articles 107 and 108 TFEU.			НП	Није примењиво на државе чланице	
5.1	<p>Opening of support schemes for electricity from renewable sources</p> <p>Member States shall have the right, in accordance with Articles 7 to 13 of this Directive, to decide to which extent they support electricity from renewable sources which is produced in another Member State. However, Member States may open participation in support schemes for electricity from renewable sources to producers located in other Member States, subject to the conditions laid down in this Article.</p> <p>When opening participation in support schemes for electricity from renewable sources, Member States may provide that support for an indicative share of the newly-supported capacity, or of the budget allocated thereto, in each year is open to producers located in other Member States. Such indicative shares may, in each year, amount to at least 5 % from 2023 to 2026 and at least 10 % from 2027 to 2030, or, where lower, to the level of interconnectivity of the Member State concerned in any given year.</p> <p>In order to acquire further implementation experience, Member States may organise one or more pilot schemes where support is open to producers located in other Member States.</p>			НП	Одредба је примењива од тренутка приступања Републике Србије ЕУ	
5.2	Member States may require proof of physical import of electricity from renewable sources. To that end, Member States may limit participation in their support schemes to producers located in Member States with which there is a direct connection via interconnectors. However, Member States shall not change or otherwise affect cross-zonal schedules and capacity allocation due to producers participating in cross-border support schemes. Cross-border electricity transfers shall be determined only by the outcome of			НП	Одредба је примењива од тренутка приступања Републике Србије ЕУ	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	capacity allocation pursuant to Union law on the internal market in electricity.					
5.3	If a Member State decides to open participation in support schemes to producers located in other Member States, the relevant Member States shall agree on the principles of such participation. Such agreements shall cover at least the principles of allocation of renewable electricity that is the subject of cross-border support.			НП	Одредба је примењива од тренутка приступања Републике Србије ЕУ	
5.4	The Commission shall, upon the request of the relevant Member States, assist them throughout the negotiation process with the setting up of cooperation arrangements by providing information and analysis, including quantitative and qualitative data on the direct and indirect costs and benefits of cooperation, as well as with guidance and technical expertise. The Commission may encourage or facilitate the exchange of best practices and may develop templates for cooperation agreements in order to facilitate the negotiation process. The Commission shall assess, by 2025, the costs and benefits of the deployment of electricity from renewable sources in the Union pursuant to this Article.			НП	Обавеза Европске комисије	
5.5	By 2023, the Commission shall carry out an evaluation of the implementation of this Article. That evaluation shall assess the need to introduce an obligation on Member States partially to open participation in their support schemes for electricity from renewable sources to producers located in other Member States with a view to a 5 % opening by 2025 and a 10 % opening by 2030.			НП	Обавеза Европске комисије	
6.1	<p>Stability of financial support</p> <p>Without prejudice to adaptations necessary to comply with Articles 107 and 108 TFEU, Member States shall ensure that the level of, and the conditions attached to, the support granted to renewable energy projects are not revised in a way that negatively affects the rights conferred thereunder and undermines the economic viability of projects that already benefit from support.</p>	0.1 8.1, 8.2	<p>Енергетски субјекти користе подстицајне мере по прописима који су важили у тренутку стицања права на подстицајне мере.</p> <p>Услови под којима су енергетски субјекти стекли право на подстицајне мере не могу се накнадно мењати на начин којим се умањују или ограничавају њихова стечена права и угрожава економска корист њихових</p>	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			постројења која су предмет подстицаја.			
6.2	Member States may adjust the level of support in accordance with objective criteria, provided that such criteria are established in the original design of the support scheme	0.1 8.3	Изузетно од става 2. овог члана, подстицајне мере могу се мењати у складу са објективним критеријумима, под условом да су такви критеријуми утврђени у системима подстицаја који су важиви у тренутку стицања права на подстицајне мере	ПУ		
6.3	Member States shall publish a long-term schedule anticipating the expected allocation of support, covering, as a reference, at least the following five years, or, in the case of budgetary planning constraints, the following three years, including the indicative timing, the frequency of tendering procedures where appropriate, the expected capacity and budget or maximum unitary support expected to be allocated, and the expected eligible technologies, if applicable. That schedule shall be updated on an annual basis or, where necessary, to reflect recent market developments or expected allocation of support	0.1 13.1-13.2	Министарство објављује за период од три године план система подстицаја који се примењује, оквирни временски план одржавања аукција, учесталост аукција, очекиване нове капацитете из обновљивих извора енергије који ће бити у систему подстицаја, укупна подстицајна средства која ће се расподелити повлашћеним произвођачима који остваре право на подстицаје у наредном периоду од три године, као и врсте технологије које ће бити подржане у систему подстицаја, уколико су познате. План система подстицаја из става 1. овог члана, Министарство објављује до краја фебруара једном у три године, ажурирајући план система подстицаја, сваке године до краја фебруара у случају промене података из става 1. овог члана.	ПУ		
6.4	Member States shall, at least every five years, assess the effectiveness of their support schemes for electricity from renewable sources and their major distributive effects on different consumer groups, and on investments. That assessment shall take into account the effect of possible changes to the support schemes. The indicative long-term planning governing the decisions of the support and design of new support shall take into account the results of that assessment. Member States shall include the assessment in the relevant updates of their integrated national energy and climate plans and progress reports in accordance	0.1 13.3-13.4	Агенција за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција), једном у пет година доноси процену ефекта система подстицаја на тржиште електричне енергије, крајње купце, као и на инвестиције у сектору електроенергетике, уколико су познате, узимајући у обзир и утицај могућих измена система подстицаја. Акт из става 3. овог члана представља документациону основу када се врши припрема прописа и других мера којима се одређује јавна политика Владе у	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	with Regulation (EU) 2018/1999.		области обновљивих извора енергије.			
7.1	<p>Calculation of the share of energy from renewable sources</p> <p>The gross final consumption of energy from renewable sources in each Member State shall be calculated as the sum of:</p> <p>(a) gross final consumption of electricity from renewable sources;</p> <p>(b) gross final consumption of energy from renewable sources in the heating and cooling sector; and</p> <p>(c) final consumption of energy from renewable sources in the transport sector.</p> <p>With regard to point (a), (b), or (c) of the first subparagraph, gas, electricity and hydrogen from renewable sources shall be considered only once for the purposes of calculating the share of gross final consumption of energy from renewable sources.</p> <p>Subject to the second subparagraph of Article 29(1), biofuels, bioliquids and biomass fuels that do not fulfil the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10) shall not be taken into account.</p>	<p>0.1.</p> <p>7.</p> <p>0.5.</p> <p>3</p>		ДУ	Биће потпуно транспонована актом из члана 7. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
7.2	<p>For the purposes of point (a) of the first subparagraph of paragraph 1, gross final consumption of electricity from renewable sources shall be calculated as the quantity of electricity produced in a Member State from renewable sources, including the production of electricity from renewables self-consumers and renewable energy communities and excluding the production of electricity in pumped storage units from water that has previously been pumped uphill.</p> <p>In multi-fuel plants using renewable and non-renewable sources, only the part of electricity produced from renewable sources shall be taken into account. For the purposes of that calculation, the contribution of each energy source shall be calculated on the basis of its energy content.</p> <p>The electricity generated by hydropower and wind power shall be accounted for in accordance with the normalisation rules set out in Annex II.</p>	0.5. 4		ПУ		
7.3.1	<p>For the purposes of point (b) of the first subparagraph of paragraph 1, gross final consumption of energy from renewable sources in the heating and cooling sector shall be calculated as the quantity of district heating and cooling produced in a Member State from renewable sources, plus the consumption of other energy from renewable sources in industry, households, services, agriculture, forestry and fisheries, for heating, cooling and processing purposes.</p>	0.5. 5.		ПУ		
7.3.2	<p>In multi-fuel plants using renewable and non-renewable sources, only the part of heating and cooling produced from renewable sources shall be taken into account. For the purposes of that calculation, the contribution of each energy source shall be calculated on the basis of its energy content.</p>	0.5. 5.1-5.2		ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
7.3.3	Ambient and geothermal energy used for heating and cooling by means of heat pumps and district cooling systems shall be taken into account for the purposes of point (b) of the first subparagraph of paragraph 1, provided that the final energy output significantly exceeds the primary energy input required to drive the heat pumps. The quantity of heat or cold to be considered to be energy from renewable sources for the purposes of this Directive shall be calculated in accordance with the methodology set out in Annex VII and shall take into account energy use in all end-use sectors.	0.5. 5.3-5.4		ПУ		
7.3.4	Thermal energy generated by passive energy systems, under which lower energy consumption is achieved passively through building design or from heat generated by energy from non-renewable sources, shall not be taken into account for the purposes of point (b) of the first subparagraph of paragraph 1.	0.5. 5.5		ПУ		
7.3.5	By 31 December 2021, the Commission shall adopt delegated acts in accordance with Article 35 to supplement this Directive by establishing a methodology for calculating the quantity of renewable energy used for cooling and district cooling and to amend Annex VII. That methodology shall include minimum seasonal performance factors for heat pumps operating in reverse mode.			НП	Обавеза Европске комисије	
7.4.1.a	For the purposes of point (c) of the first subparagraph of paragraph 1, the following requirements shall apply: (a) Final consumption of energy from renewable sources in the transport sector shall be calculated as the sum of all biofuels, biomass fuels and renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin consumed in the transport sector. However, renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin that are produced from renewable	0.5. 6.1 0.1 7		ДУ	Део одредбе биће транспонован у акту из члана 7. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	electricity shall be considered to be part of the calculation pursuant to point (a) of the first subparagraph of paragraph 1 only when calculating the quantity of electricity produced in a Member State from renewable sources.					
7.4.1.b	b) For the calculation of final consumption of energy in the transport sector, the values regarding the energy content of transport fuels, as set out in Annex III, shall be used. For the determination of the energy content of transport fuels not included in Annex III, Member States shall use the relevant European Standards Organisation (ESO) standards in order to determine the calorific values of fuels. Where no ESO standard has been adopted for that purpose, Member States shall use the relevant International Organization for Standardisation (ISO) standards.	0.1 7 0.5 6.5		ДУ	Део одредбе биће транспонован у акту из члана 7. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
7.5.1	The share of energy from renewable sources shall be calculated as the gross final consumption of energy from renewable sources divided by the gross final consumption of energy from all energy sources, expressed as a percentage.	0.5 7.1		ПУ		
7.5.2	For the purposes of the first subparagraph of this paragraph, the sum referred to in the first subparagraph of paragraph 1 of this Article shall be adjusted in accordance with Articles 8, 10, 12 and 13.	0.5 7.2		ПУ		
7.5.3	In calculating a Member State's gross final consumption of energy for the purposes of measuring its compliance with the targets and indicative trajectory laid down in this Directive, the amount of energy consumed in aviation shall, as a proportion of that Member State's gross final consumption of energy, be considered to be no more than 6,18 %. For Cyprus and Malta the amount of energy consumed in aviation shall, as a proportion of those Member States' gross final consumption of energy, be considered to be no more than 4,12 %.	0.1 7		ДУ	Део одредбе биће транспонован у акту из члана 7. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
7.6.	<p>The methodology and definitions used in the calculation of the share of energy from renewable sources shall be those provided for in Regulation (EC) No 1099/2008.</p> <p>Member States shall ensure coherence of the statistical information used in calculating those sectoral and overall shares and of the statistical information reported to the Commission pursuant to that Regulation.</p>	0.1 7 0.5 2.1.9, 7.3		ДУ	Део одредбе биће транспонован у акту из члана 7. Предлог закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
8.1	<p>Union renewable development platform and statistical transfers between Member States</p> <p>Member States may agree on the statistical transfer of a specified amount of energy from renewable sources from one Member State to another Member State. The transferred quantity shall be:</p> <p>(a) deducted from the amount of energy from renewable sources that is taken into account in calculating the renewable energy share of the Member State making the transfer for the purposes of this Directive; and</p> <p>(b) added to the amount of energy from renewable sources that is taken into account in calculating the renewable energy share of the Member State accepting the transfer for the purposes of this Directive.</p>	0.1 4.1.44 0.5 7.2.	статистички трансфер је врста механизма сарадње између држава којим се количина енергије из обновљивих извора уговорена између две или више држава, статистички преноси из једне државе у другу	ПУ		
8.2	<p>In order to facilitate the achievement of the Union target set in Article 3(1) of this Directive and of each Member State's contribution to that target in accordance with Article 3(2) of this Directive, and to facilitate statistical transfers in accordance with paragraph 1 of this Article, the Commission shall establish a Union renewable development platform ('URDP'). Member States may, on a voluntary basis, submit to the URDP annual data on their national contributions to the Union target or any benchmark set for monitoring progress in Regulation (EU) 2018/1999, including the amount by which they expect to fall short of or exceed their contribution, and an indication of the price at which they would accept</p>			НП	Обавеза Европске комисије, и примењиво на чланице ЕУ	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	to transfer any excess production of energy from renewable sources from or to another Member State. The price of those transfers shall be set on a case-by-case basis based on the URDP demand-and-supply matching mechanism.					
8.3	<p>The Commission shall ensure that the URDP is able to match the demand for and supply of the amounts of energy from renewable sources that are taken into account in the calculation of the renewable energy share of a Member State based on prices or other criteria specified by the Member State accepting the transfer.</p> <p>The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 35 to supplement this Directive by establishing the URDP and setting the conditions for the finalisation of transfers as referred to in paragraph 5 of this Article.</p>			НП	Обавеза Европске комисије	
8.4	The arrangements referred to in paragraphs 1 and 2 may have a duration of one or more calendar years. Such arrangements shall be notified to the Commission or finalised on the URDP not later than 12 months after the end of each year in which they have effect. The information sent to the Commission shall include the quantity and price of the energy involved. For transfers finalised on the URDP, the parties involved and the information on the particular transfer shall be disclosed to the public.	0.1 101.3, 101.4	<p>Механизми сарадње из става 1. овог члана могу се уговорити на једну или више година.</p> <p>Министарство је дужно, да најкасније у року од три месеца по завршетку године у којој су механизми сарадње реализовани, надлежном телу у складу са међународним споразумима достави обавештење које нарочито садржи информацију о количинама и ценама енергије које су предмет сарадње.</p>	ПУ		
8.5	Transfers shall become effective after all Member States involved in the transfer have notified the transfer to the Commission or after all clearing conditions are met on the URDP, as applicable.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
9.1	Two or more Member States may cooperate on all types of joint projects with regard to the production of electricity, heating or cooling from renewable sources. Such cooperation may involve private operators.	0.1 4.1.17	заједнички пројекат је врста механизма сарадње између држава који могу да уговоре две или више држава у циљу производње електричне, односно топлотне енергије и који може да укључи приватне произвођаче	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
9.2	Member States shall notify the Commission of the proportion or amount of electricity, heating or cooling from renewable sources produced by any joint project in their territory that became operational after 25 June 2009, or by the increased capacity of an installation that was refurbished after that date, which is to be regarded as counting towards the renewable energy share of another Member State for the purposes of this Directive.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
9.3.a	The notification referred to in paragraph 2 shall: (a) describe the proposed installation or identify the refurbished installation; 21.12.2018 L 328/110 Official Journal of the European Union EN;			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
9.3.b	(b) specify the proportion or amount of electricity or heating or cooling produced from the installation which is to be regarded as counting towards the renewable energy share of the other Member State			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
9.3.c	(c) identify the Member State in whose favour the notification is being made; and			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
9.3.d	d) specify the period, in whole calendar years, during which the electricity or heating or cooling produced by the installation from renewable sources is to be regarded as counting towards the renewable energy share of the other Member State.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
9.4	The duration of a joint project as referred to in this Article may extend beyond 2030.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
9.5	A notification made under this Article shall not be varied or withdrawn without the joint agreement of the Member State making the notification and the Member State identified in accordance with point (c) of paragraph 3.			НП	Обавеза држава чланица према Европској комисији	
9.6	The Commission shall, upon the request of the Member States concerned, facilitate the establishment			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	of joint projects between Member States, in particular via dedicated technical assistance and project development assistance.					
10.1	Effects of joint projects between Member States Within three months of the end of each year falling within the period referred to in point (d) of Article 9(3), the Member State that made the notification under Article 9 shall issue a letter of notification stating:			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
10.1.a	(a) the total amount of electricity or heating or cooling produced from renewable sources during that year by the installation which was the subject of the notification under Article 9; and			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
10.1.b	b) the amount of electricity or heating or cooling produced from renewable sources during that year by that installation which is to count towards the renewable energy share of another Member State in accordance with the terms of the notification.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
10.2	The notifying Member State shall submit the letter of notification to the Member State in whose favour the notification was made and to the Commission.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
10.3.a	For the purposes of this Directive, the amount of electricity or heating or cooling from renewable sources notified in accordance with point (b) of paragraph 1 shall be: (a) deducted from the amount of electricity or heating or cooling from renewable sources that is taken into account in calculating the renewable energy share of the Member State issuing the letter of notification pursuant to paragraph 1; and	0.5 7.2.		ПУ		
10.3.b	(b) added to the amount of electricity or heating or cooling from renewable sources that is taken into account in calculating the renewable energy share of the Member State receiving the letter of notification pursuant to paragraph 2.	0.5 7.2.		ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
11.1	<p>Joint projects between Member States and third countries</p> <p>One or more Member States may cooperate with one or more third countries on all types of joint projects with regard to the production of electricity from renewable sources. Such cooperation may involve private operators and shall take place in full respect of international law.</p>			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
11.2.	<p>Electricity from renewable sources produced in a third country shall be taken into account for the purposes of calculating the renewable energy shares of the Member States only where the following conditions are met:</p> <p>(a) the electricity is consumed in the Union, which is deemed to be met where:</p> <p>(i) an equivalent amount of electricity to the electricity accounted for has been firmly nominated to the allocated interconnection capacity by all responsible transmission system operators in the country of origin, the country of destination and, if relevant, each third country of transit; 21.12.2018 L 328/111 Official Journal of the European Union EN</p> <p>(ii) an equivalent amount of electricity to the electricity accounted for has been firmly registered in the schedule of balance by the responsible transmission system operator on the Union side of an interconnector; and</p> <p>(iii) the nominated capacity and the production of electricity from renewable sources by the installation referred to in point (b) refer to the same period of time;</p> <p>(b) the electricity is produced by an installation that became operational after 25 June 2009 or by the increased capacity of an installation that was refurbished after that date, under a joint project as referred to in paragraph 1;</p> <p>the amount of electricity produced and exported has not received support from a support scheme of a third country other than investment aid granted to the installation; and</p> <p>the electricity has been produced in accordance with international law, in a third country that is a signatory to the Council of Europe Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, or other international conventions or treaties on human rights.</p>					
11.3	For the purposes of paragraph 4, Member States may apply to the Commission for account to be taken of			НП	Одредба је у вези са обавезом	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>electricity from renewable sources produced and consumed in a third country, in the context of the construction of an interconnector with a very long lead-time between a Member State and a third country where the following conditions are met:</p> <p>(a) construction of the interconnector started by 31 December 2026;</p> <p>(b) it is not possible for the interconnector to become operational by 31 December 2030;</p> <p>(c) it is possible for the interconnector to become operational by 31 December 2032;</p> <p>(d) after it becomes operational, the interconnector will be used for the export to the Union, in accordance with paragraph 2, of electricity from renewable sources;</p> <p>(e) the application relates to a joint project that fulfils the criteria set out in points (b) and (c) of paragraph 2 and that will use the interconnector after it becomes operational, and to a quantity of electricity that is no greater than the quantity that will be exported to the Union after the interconnector becomes operational.</p>				<p>коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији</p>	
11.4	<p>The proportion or amount of electricity produced by any installation in the territory of a third country, which is to be regarded as counting towards the renewable energy share of one or more Member States for the purposes of this Directive, shall be notified to the Commission. When more than one Member State is concerned, the distribution between Member States of that proportion or amount shall be notified to the Commission. The proportion or amount shall not exceed the proportion or amount actually exported to, and consumed in, the Union, shall correspond to the amount referred to in point (a)(i) and (ii) of paragraph 2 and shall meet the conditions set out in point (a) of that paragraph. The notification shall be made by each Member State towards whose overall national target the proportion or amount of electricity is to count.</p>			НП	<p>Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији</p>	
11.5	<p>The notification referred to in paragraph 4 shall:</p> <p>(a) describe the proposed installation or identify the refurbished installation;</p> <p>(b) specify the proportion or amount of electricity</p>			НП	<p>Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према</p>	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>produced from the installation which is to be regarded as counting towards the renewable energy share of a Member State as well as, subject to confidentiality requirements, the corresponding financial arrangements;</p> <p>(c) specify the period, in whole calendar years, during which the electricity is to be regarded as counting towards the renewable energy share of the Member State; and</p> <p>(d) include a written acknowledgement of points (b) and (c) by the third country in whose territory the installation is to become operational and an indication of the proportion or amount of electricity produced by the installation which will be used domestically by that third country.</p>				Европској комисији	
11.6	The duration of a joint project as referred to in this Article may extend beyond 2030.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
11.7	A notification made under this Article shall be varied or withdrawn only where there is a joint agreement between the Member State making the notification and the third country that has acknowledged the joint project in accordance with point (d) of paragraph 5.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
11.8	Member States and the Union shall encourage the relevant bodies of the Energy Community to take, in conformity with the Energy Community Treaty, the measures necessary to allow the Contracting Parties to apply the provisions on cooperation between Member States laid down in this Directive.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
12.1	<p>Effects of joint projects between Member States and third countries</p> <p>Within 12 months of the end of each year falling within the period specified under point (c) of Article 11(5), the notifying Member State shall issue a letter of notification stating: (a) the total amount of electricity produced from renewable sources during that year by the installation which was the subject of</p>			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	the notification under Article 11; (b) the amount of electricity produced from renewable sources during that year by that installation which is to count towards its renewable energy share in accordance with the terms of the notification under Article 11; and (c) evidence of compliance with the conditions laid down in Article 11(2).					
12.2	The Member State referred to in paragraph 1 shall submit the letter of notification to the Commission and to the third country that has acknowledged the project in accordance with point (d) of Article 11(5).			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
12.3	For the purposes of calculating the renewable energy shares under this Directive, the amount of electricity from renewable sources notified in accordance with point (b) of paragraph 1 shall be added to the amount of energy from renewable sources that is taken into account in calculating the renewable energy shares of the Member State issuing the letter of notification.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
13.1	<p style="text-align: center;">Joint support schemes</p> <p>Without prejudice to the obligations of Member States under Article 5, two or more Member States may decide, on a voluntary basis, to join or partly coordinate their national support schemes. In such cases, a certain amount of energy from renewable sources produced in the territory of one participating Member State may count towards the renewable energy share of another participating Member State, provided that the Member States concerned:</p> <p>(a) make a statistical transfer of specified amounts of energy from renewable sources from one Member State to another Member State in accordance with Article 8; or</p> <p>(b) set up a distribution rule agreed by participating Member States that allocates amounts of energy from renewable sources between the participating Member</p>	0.1 4.1.18	заједничка шема подршке је врста механизма сарадње коју две или више држава могу да уговоре у циљу омогућавања њиховог узајамног учешћа у њиховим националним системима подстицаја	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	States.					
13.1.2	A distribution rule as referred to in point (b) of the first subparagraph shall be notified to the Commission not later than three months after the end of the first year in which it takes effect.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
13.2	Within three months of the end of each year, each Member State that has made a notification under the second subparagraph of paragraph 1 shall issue a letter of notification stating the total amount of electricity or heating or cooling from renewable sources produced during the year which is to be the subject of the distribution rule.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
13.3	For the purposes of calculating the renewable energy shares under this Directive, the amount of electricity or heating or cooling from renewable sources notified in accordance with paragraph 2 shall be reallocated between the Member States concerned in accordance with the notified distribution rule.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
13.4	The Commission shall disseminate guidelines and best practices, and, upon the request of the Member States concerned, facilitate the establishment of joint support schemes between Member States.			НП	Обавеза Европске комисије	
	Capacity increases					
14.	For the purposes of Article 9(2) and point (b) of Article 11(2), units of energy from renewable sources imputable to an increase in the capacity of an installation shall be treated as if they were produced by a separate installation becoming operational at the moment at which the increase of capacity occurred.			НП	Одредба је у вези са обавезом коју може да испуни само држава чланица ЕУ према Европској комисији	
15.1	Administrative procedures, regulations and codes Member States shall ensure that any national rules concerning the authorisation, certification and licensing procedures that are applied to plants and associated transmission and distribution networks for the production of electricity, heating or cooling from renewable sources, to the process of transformation of	0.2 6.4.		ДУ	Биће Предлогом закона о изменама и допунама Закона о енергетици потпуно усаглашено.	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>biomass into biofuels, bioliquids, biomass fuels or other energy products, and to renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin are proportionate and necessary and contribute to the implementation of the energy efficiency first principle.</p> <p>Member States shall, in particular, take the appropriate steps to ensure that:</p> <p>(a) administrative procedures are streamlined and expedited at the appropriate administrative level and predictable timeframes are established for the procedures referred to in the first subparagraph;</p> <p>(b) rules concerning authorisation, certification and licensing are objective, transparent and proportionate, do not discriminate between applicants and take fully into account the particularities of individual renewable energy technologies;</p> <p>(c) administrative charges paid by consumers, planners, architects, builders and equipment and system installers and suppliers are transparent and cost-related; and</p> <p>(d) simplified and less burdensome authorisation procedures, including a simple-notification procedure, are established for decentralised devices, and for producing and storing energy from renewable sources.</p>					
15.2	<p>Member States shall clearly define any technical specifications which are to be met by renewable energy equipment and systems in order to benefit from support schemes. Where European standards exist, including eco-labels, energy labels and other technical reference systems established by the European standardisation bodies, such technical specifications shall be expressed in terms of those standards. Such technical specifications shall not prescribe where the equipment and systems are to be certified and shall not impede the proper functioning of the internal market.</p>			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
15.3	<p>Member States shall ensure that their competent authorities at national, regional and local level include provisions for the integration and deployment of renewable energy, including for renewables self-consumption and renewable energy communities, and the use of unavoidable waste heat and cold when planning, including early spatial planning, designing, building and renovating urban infrastructure, industrial, commercial or residential areas and energy infrastructure, including electricity, district heating and cooling, natural gas and alternative fuel networks. Member States shall, in particular, encourage local and regional administrative bodies to include heating and cooling from renewable sources in the planning of city infrastructure where appropriate, and to consult the network operators to reflect the impact of energy efficiency and demand response programs as well as specific provisions on renewables self-consumption and renewable energy communities, on the infrastructure development plans of the operators.</p>			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
15.4	<p>Member States shall introduce appropriate measures in their building regulations and codes in order to increase the share of all kinds of energy from renewable sources in the building sector. In establishing such measures or in their support schemes, Member States may take into account, where applicable, national measures relating to substantial increases in renewables self-consumption, in local energy storage and in energy efficiency, relating to cogeneration and relating to passive, low-energy or zero-energy buildings. 21.12.2018 L 328/114 Official Journal of the European Union EN Member States shall, in their building regulations and codes or by other means with equivalent effect, require the use of minimum levels of energy from renewable sources in new buildings and in existing buildings that are subject to major renovation in so far as technically, functionally and economically feasible, and reflecting the results of the cost-optimal calculation carried out pursuant to Article 5(2) of Directive 2010/31/EU, and in so far as this does not negatively affect indoor air</p>			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује изградња објеката	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	quality. Member States shall permit those minimum levels to be fulfilled, inter alia, through efficient district heating and cooling using a significant share of renewable energy and waste heat and cold. The requirements laid down in the first subparagraph shall apply to the armed forces only to the extent that its application does not cause any conflict with the nature and primary aim of the activities of the armed forces and with the exception of material used exclusively for military purposes.					
15.5	Member States shall ensure that new public buildings, and existing public buildings that are subject to major renovation, at national, regional and local level, fulfil an exemplary role in the context of this Directive from 1 January 2012. Member States may, inter alia, allow that obligation to be fulfilled by complying with nearly zero-energy building provisions as required in Directive 2010/31/EU, or by providing for the roofs of public or mixed private-public buildings to be used by third parties for installations that produce energy from renewable sources.	0.1 85.1	Јединица локалне самоуправе може одлуком утврдити критеријуме, износ и поступак умањивања доприноса за уређивање грађевинског земљишта, посебна умањења износа доприноса за недостајућу инфраструктуру као и друге погодности за инвеститоре који приликом изградње нове зграде, као и реконструкције, адаптације, санације или енергетске санације постојеће зграде предвиде алтернативно обезбеђење електричне или топлотне енергије из домена обновљивих извора енергије	ДУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
15.6	With respect to their building regulations and codes, Member States shall promote the use of renewable heating and cooling systems and equipment that achieve a significant reduction of energy consumption. To that end, Member States shall use energy or eco-labels or other appropriate certificates or standards developed at national or Union level, where these exist, and ensure the provision of adequate information and advice on renewable, highly energy efficient alternatives as well as eventual financial instruments and incentives available in the case of replacement, with a view to promoting an increased replacement rate of old heating systems and an increased switch to solutions based on renewable energy in accordance with Directive 2010/31/EU.			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује изградња објеката	
15.7	Member States shall carry out an assessment of their potential of energy from renewable sources and of the use of waste heat and cold in the heating and cooling			НУ	Биће транспоновано кроз прописе којима се уређује	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	sector. That assessment shall, where appropriate, include spatial analysis of areas suitable for low-ecological-risk deployment and the potential for small-scale household projects and shall be included in the second comprehensive assessment required pursuant to Article 14(1) of Directive 2012/27/EU for the first time by 31 December 2020 and in the subsequent updates of the comprehensive assessments.				енергетска ефикасност	
15.8	Member States shall assess the regulatory and administrative barriers to long-term renewables power purchase agreements, and shall remove unjustified barriers to, and facilitate the uptake of, such agreements. Member States shall ensure that those agreements are not subject to disproportionate or discriminatory procedures or charges. Member States shall describe policies and measures facilitating the uptake of renewables power purchase agreements in their integrated national energy and climate plans and progress reports pursuant to Regulation (EU) 2018/1999.	0.1 6		ДУ	Биће транспоновано кроз Интегрисани национални енергетски и климатски план	
16.1	<p>Organisation and duration of the permit-granting process</p> <p>Member States shall set up or designate one or more contact points. Those contact points shall, upon request by the applicant, guide through and facilitate the entire administrative permit application and granting process. The applicant shall not be required to contact more than one contact point for the entire process. The permit-granting process shall cover the relevant administrative permits to build, repower and operate plants for the production of energy from renewable sources and assets necessary for their connection to the grid. The permit-granting process shall comprise all procedures from the acknowledgment of the receipt of the application to the transmission of the outcome of the procedure referred to in paragraph 2.</p>			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује изградња објеката и изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
16.2	The contact point shall guide the applicant through the administrative permit application process in a transparent manner up to the delivery of one or several decisions by the responsible authorities at the end of the process, provide the applicant with all necessary information and involve, where appropriate, other administrative authorities. Applicants shall be allowed to submit relevant documents also in digital form.			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује изградња објеката и изменом закона о обновљивим изворима енергије	
16.3	The contact point shall make available a manual of procedures for developers of renewable energy production projects and shall provide that information also online, addressing distinctly also small-scale projects and renewables self-consumers projects. The online information shall indicate the contact point relevant to the applicant's application. If a Member State has more than one contact point, the online information shall indicate the contact point relevant to the applicant's application.			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује изградња објеката и изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
16.4	Without prejudice to paragraph 7, the permit-granting process referred to in paragraph 1 shall not exceed two years for power plants, including all relevant procedures of competent authorities. Where duly justified on the grounds of extraordinary circumstances, that two-year period may be extended by up to one year.			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује изградња објеката и изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
16.5	Without prejudice to paragraph 7, the permit-granting process shall not exceed one year for installations with an electrical capacity of less than 150 kW. Where duly justified on the grounds of extraordinary circumstances, that one-year period may be extended by up to one year. Member States shall ensure that applicants have easy access to simple procedures for the settlement of disputes concerning the permit-granting process and the issuance of permits to build and operate renewable energy plants, including, where applicable, alternative dispute resolution			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује изградња објеката и изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	mechanisms.					
16.6	Member States shall facilitate the repowering of existing renewable energy plants by ensuring a simplified and swift permit-granting process. The length of that process shall not exceed one year. Where duly justified on the grounds of extraordinary circumstances, such as on grounds of overriding safety reasons where the repowering project impacts substantially on the grid or the original capacity, size or performance of the installation, that one-year period may be extended by up to one year.			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује изградња објеката и изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
16.7	The deadlines established in this Article shall apply without prejudice to obligations under applicable Union environmental law, to judicial appeals, remedies and other proceedings before a court or tribunal, and to alternative dispute resolution mechanisms, including complaints procedures, non-judicial appeals and remedies, and may be extended for the duration of such procedures.			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује изградња објеката и изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
16.8	Member States may establish a simple-notification procedure for grid connections for repowering projects as referred to in Article 17(1). Where Member States do so, repowering shall be permitted following notification to the relevant authority where no significant negative environmental or social impact is expected. That authority shall decide within six months of receipt of a notification whether this is sufficient. Where the relevant authority decides that a notification is sufficient, it shall automatically grant the permit. Where that authority decides that the notification is not sufficient, it shall be necessary to apply for a new permit and the time-limits referred to in paragraph 6 shall apply.			НУ	Биће транспоновано законом којим се уређује изградња објеката и изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
17.	Simple-notification procedure for grid connections	0.1	Оператор дистрибутивног система електричне енергије, односно затвореног	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>Member States shall establish a simple-notification procedure for grid connections whereby installations or aggregated production units of renewables self-consumers and demonstration projects, with an electrical capacity of 10,8 kW or less, or equivalent for connections other than three-phase connections, are to be connected to the grid following a notification to the distribution system operator. The distribution system operator may, within a limited period following the notification, reject the requested grid connection or propose an alternative grid connection point on justified grounds of safety concerns or technical incompatibility of the system components. In the case of a positive decision by the distribution system operator, or in the absence of a decision by the distribution system operator within one month following the notification, the installation or aggregated production unit may be connected. Member States may allow a simple-notification procedure for installations or aggregated production units with an electrical capacity of above 10,8 kW and up to 50 kW, provided that grid stability, grid reliability and grid safety are maintained.</p>	68.3-5	<p>дистрибутивног система електричне енергије, је дужан да успостави поједностављену процедуру прикључења за електрану крајњег купца који производи електричну енергију са сопствене потребе и за електрану која је део демонстрационог пројекта, инсталисане снаге 10,8 kW или мање, или еквивалентној снази прикључка који није трофазни.</p> <p>Оператор дистрибутивног система, односно затвореног дистрибутивног система електричне енергије, дужан је да донесе и објави на својој интернет страници општи акт о поступку поједностављене процедуре прикључења којим се ближе уређује начин подношења захтева за поједностављено прикључење, услови за усвајање захтева, документацију која се подноси, рокове за поступање који не могу бити дужи од 30 дана од подношења захтева, рокове за прикључење на систем и друга питања од значаја за овај поступак.</p> <p>У случају да оператор дистрибутивног система, односно затвореног дистрибутивног система електричне енергије, не одлучи о поднетом захтеву у року из става 2. овог члана, сматра се да је захтев усвојен.</p>			
18.1	<p style="text-align: center;">Information and training</p> <p>Member States shall ensure that information on support measures is made available to all relevant actors, such as consumers including low-income, vulnerable consumers, renewables self-consumers, renewable energy communities, builders, installers, architects, suppliers of heating, cooling and electricity equipment and systems, and suppliers of vehicles compatible with the use of renewable energy and of intelligent transport systems.</p>			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
18.2	Member States shall ensure that information on the net benefits, cost and energy efficiency of equipment and systems for the use of heating, cooling and electricity from renewable sources is made available either by the supplier of the equipment or system or by the competent authorities.			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
18.3	Member States shall ensure that certification schemes or equivalent qualification schemes are available for installers of small-scale biomass boilers and stoves, solar photovoltaic and solar thermal systems, shallow geothermal systems and heat pumps. Those schemes may take into account existing schemes and structures as appropriate, and shall be based on the criteria laid down in Annex IV. Each Member State shall recognise the certification awarded by other Member States in accordance with those criteria.			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
18.4	Member States shall make information on certification schemes or equivalent qualification schemes as referred to in paragraph 3 available to the public. Member States may also make the list of installers who are qualified or certified in accordance with paragraph 3 available to the public.			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
18.5	Member States shall ensure that guidance is made available to all relevant actors, in particular to planners and architects so that they are able properly to consider the optimal combination of energy from renewable sources, of high- efficiency technologies, and of district heating and cooling when planning, designing, building and renovating industrial, commercial or residential areas.			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
18.6	Member States, where appropriate with the participation of local and regional authorities, shall develop suitable information, awareness-raising, guidance or training programmes in order to inform citizens of how to exercise their rights as active			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	customers, and of the benefits and practicalities, including technical and financial aspects, of developing and using energy from renewable sources, including by renewables self-consumption or in the framework of renewable energy communities.					
19.1	<p>Guarantees of origin for energy from renewable sources</p> <p>For the purposes of demonstrating to final customers the share or quantity of energy from renewable sources in an energy supplier's energy mix and in the energy supplied to consumers under contracts marketed with reference to the consumption of energy from renewable sources, Member States shall ensure that the origin of energy from renewable sources can be guaranteed as such within the meaning of this Directive, in accordance with objective, transparent and non-discriminatory criteria.</p>	0.1 50.11	Поступак издавања, преношења и престанка важења гаранције порекла заснива се на принципима објективности, транспарентности и недискриминације.	ПУ		
19.2	To that end, Member States shall ensure that a guarantee of origin is issued in response to a request from a producer of energy from renewable sources, unless Member States decide, for the purposes of accounting for the market value of the guarantee of origin, not to issue such a guarantee of origin to a producer that receives financial support from a support scheme. Member States may arrange for guarantees of origin to be issued for energy from non- renewable sources. Issuance of guarantees of origin may be made subject to a minimum capacity limit. A guarantee of origin shall be of the standard size of 1 MWh. No more than one guarantee of origin shall be issued in respect of each unit of energy produced. Member States shall ensure that the same unit of energy from renewable sources is taken into account only once. Member States shall ensure that when a producer receives financial support from a support	0.4 3		ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>scheme, the market value of the guarantee of origin for the same production is taken into account appropriately in the relevant support scheme.</p> <p>It shall be presumed that the market value of the guarantee of origin has been taken into account appropriately in any of the following cases:</p> <p>(a) where the financial support is granted by way of a tendering procedure or a tradable green certificate system;</p> <p>(b) where the market value of the guarantees of origin is administratively taken into account in the level of financial support; or</p> <p>(c) where the guarantees of origin are not issued directly to the producer but to a supplier or consumer who buys the energy from renewable sources either in a competitive setting or in a long-term renewables power purchase agreement.</p> <p>In order to take into account the market value of the guarantee of origin, Member States may, inter alia, decide to issue a guarantee of origin to the producer and immediately cancel it.</p> <p>The guarantee of origin shall have no function in terms of a Member State's compliance with Article 3. Transfers of guarantees of origin, separately or together with the physical transfer of energy, shall have no effect on the decision of Member States to use statistical transfers, joint projects or joint support schemes for compliance with Article 3 or on the calculation of the gross final consumption of energy from renewable sources in accordance with Article 7.</p>	0.1 47.1-2	<p>Произвођач електричне енергије из обновљивих извора је енергетски субјект који производи електричну енергију из обновљивих извора и који нема статус привременог повлашћеног произвођача, односно статус повлашћеног произвођача (у даљем тексту: произвођач из обновљивих извора).</p> <p>Произвођач из обновљивих извора има право на гаранције порекла.</p>			
19.3	<p>For the purposes of paragraph 1, guarantees of origin shall be valid for 12 months after the production of the relevant energy unit. Member States shall ensure that all guarantees of origin that have not been cancelled expire at the latest 18 months after the production of the energy unit. Member States shall include expired guarantees of origin in the calculation of their residual energy</p>	0.4 8.1.2		ДУ	<p>Биће потпуно транспоновано актом из члана 55. став 6. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије</p>	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	mix.					
19.4	For the purposes of disclosure referred to in paragraphs 8 and 13, Member States shall ensure that energy companies cancel guarantees of origin at the latest six months after the end of the validity of the guarantee of origin.	0.1 55.6		ДУ	Биће потпуно транспоновано актом из члана 55. став 6. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
19.5	Member States or designated competent bodies shall supervise the issuance, transfer and cancellation of guarantees of origin. The designated competent bodies shall not have overlapping geographical responsibilities, and shall be independent of production, trade and supply activities.	0.1 55.4	Агенција надзире оператора преносног система, оператора дистрибутивног система, оператора затвореног дистрибутивног система, снабдеваче и друге субјекте у извршавању обавеза утврђених законом и прописима донетим на основу њега, а којима се уређују гаранције порекла	ПУ		
19.6	Member States or the designated competent bodies shall put in place appropriate mechanisms to ensure that guarantees of origin are issued, transferred and cancelled electronically and are accurate, reliable and fraud-resistant. Member States and designated competent bodies shall ensure that the requirements they impose comply with the standard CEN - EN 16325.	0.1 50.1	Оператор преносног система издаје произвођачу из обновљивих извора енергије гаранцију порекла на његов захтев и одговоран је за њену тачност, поузданост и заштићеност од злоупотребе.	ПУ		
19.7	A guarantee of origin shall specify at least: (a) the energy source from which the energy was produced and the start and end dates of production; (b) whether it relates to: (i) electricity; (ii) gas, including hydrogen; or (iii) heating or cooling; (c) the identity, location, type and capacity of the installation where the energy was produced; (d) whether the installation has benefited from investment support and whether the unit of energy has benefited in any other way from a national support scheme, and the type of support scheme; (e) the date on which the installation became operational; and (f) the date and country of issue and a unique	0.1 53	Гаранција порекла за електричну енергију произведену из обновљивих извора садржи нарочито: 1) назив, локацију, врсту и снагу производног капацитета, 2) датум пуштања објекта у рад, 3) податак да се гаранција порекла односи на електричну енергију, 4) датум почетка и краја производње електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла, 5) податак да ли је за изградњу производног капацитета била коришћена инвестициона подршка и врста те подршке, 6) податак да ли су коришћене мере подстицаја и врста подстицаја, 7) датум и земљу издавања и јединствени	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	identification number. Simplified information may be specified on guarantees of origin from installations of less than 50 kW.		идентификациони број.			
19.8	<p>Where an electricity supplier is required to demonstrate the share or quantity of energy from renewable sources in its energy mix for the purposes of point (a) of Article 3(9) of Directive 2009/72/EC, it shall do so by using guarantees of origin except:</p> <p>(a) as regards the share of its energy mix corresponding to non-tracked commercial offers, if any, for which the supplier may use the residual mix; or</p> <p>(b) where a Member State decides not to issue guarantees of origin to a producer that receives financial support from a support scheme.</p> <p>Where Member States have arranged to have guarantees of origin for other types of energy, suppliers shall use for disclosure the same type of guarantees of origin as the energy supplied. Likewise, guarantees of origin created pursuant to Article 14(10) of Directive 2012/27/EU may be used to substantiate any requirement to demonstrate the quantity of electricity produced from high-efficiency cogeneration. For the purposes of paragraph 2 of this Article, where electricity is generated from high-efficiency cogeneration using renewable sources, only one guarantee of origin specifying both characteristics may be issued.</p>			НП	Република Србија не захтева од снабдевача да остваре удео из обновљивих извора енергије. Дата је слобода избора свакој држави да процени да ли ће ту обавезу наметнути снабдевачима. Одредба се односи на државе који су такву обавезу прописале.	
19.9	Member States shall recognise guarantees of origin issued by other Member States in accordance with this Directive exclusively as evidence of the elements referred to in paragraph 1 and points (a) to (f) of the first subparagraph of paragraph 7. A Member State may refuse to recognise a guarantee of origin only where it has well-founded doubts about its accuracy, reliability or veracity. The Member State shall notify the Commission of such a refusal and its justification.	0.1 51.	<p>Гаранција порекла издата у другим државама, важи и у Републици Србији под условима реципроцитета у складу са потврђеним међународним уговором. Оператор преносног система одлучује о признању гаранција порекла из става 1. овог члана.</p> <p>Ако је оператор преносног система члан европске асоцијације тела за издавање гаранција порекла, гаранција порекла издата</p>	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			у другим државама важиће у складу са правилима те асоцијације.			
19.10	If the Commission finds that a refusal to recognise a guarantee of origin is unfounded, the Commission may adopt a decision requiring the Member State in question to recognise it.			НП	Обавеза Европске комисије	
19.11	Member States shall not recognise guarantees of origins issued by a third country except where the Union has concluded an agreement with that third country on mutual recognition of guarantees of origin issued in the Union and compatible guarantees of origin systems established in that third country, and only where there is direct import or export of energy.	0.1 51.	Гаранција порекла издата у другим државама, важи и у Републици Србији под условима реципроцитета у складу са потврђеним међународним уговором. Оператор преносног система одлучује о признању гаранција порекла из става 1. овог члана. Ако је оператор преносног система члан европске асоцијације тела за издавање гаранција порекла, гаранција порекла издата у другим државама важиће у складу са правилима те асоцијације.	ПУ		
19.12	A Member State may, in accordance with Union law, introduce objective, transparent and non-discriminatory criteria for the use of guarantees of origin in accordance with the obligations laid down in Article 3(9) of Directive 2009/72/EC.	0.1 50.11	Поступак издавања, преношења и престанка важења гаранције порекла заснива се на принципима објективности, транспарентности и недискриминације.	ПУ		
19.13	The Commission shall adopt a report assessing options to establish a Union-wide green label with a view to promoting the use of renewable energy coming from new installations. Suppliers shall use the information contained in guarantees of origin to demonstrate compliance with the requirements of such a label.			НП	Обавеза Европске комисије	
20.1	Access to and operation of the grids Where relevant, Member States shall assess the need to extend existing gas network infrastructure to facilitate the integration of gas from renewable sources.			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
20.2	Where relevant, Member States shall require transmission system operators and distribution system operators in their territory to publish technical rules in accordance with Article 8 of Directive 2009/73/EC, in particular regarding network connection rules that include gas quality, gas odorization and gas pressure requirements. Member States shall also require transmission and distribution system operators to publish the connection tariffs to connect gas from renewable sources based on objective, transparent and non-discriminatory criteria.			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
20.3	Subject to their assessment included in the integrated national energy and climate plans in accordance with Annex I to Regulation (EU) 2018/1999 on the necessity to build new infrastructure for district heating and cooling from renewable sources in order to achieve the Union target set in Article 3(1) of this Directive, Member States shall, where relevant, take the necessary steps with a view to developing a district heating and cooling infrastructure to accommodate the development of heating and cooling from large biomass, solar energy, ambient energy and geothermal energy facilities and from waste heat and cold. 21.12.2018 L 328/119 Official Journal of the European Union EN			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
21.1	<p style="text-align: center;">Renewables self-consumers</p> <p>Member States shall ensure that consumers are entitled to become renewables self-consumers, subject to this Article.</p>	0.1 4.1.23	купац-произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије, при чему се произведена електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије испоручује у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем,	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
21.2	<p>Member States shall ensure that renewables self-consumers, individually or through aggregators, are entitled:</p> <p>(a) to generate renewable energy, including for their own consumption, store and sell their excess production of renewable electricity, including through renewables power purchase agreements, electricity suppliers and peer-to-peer trading arrangements, without being subject:</p> <p>(i) in relation to the electricity that they consume from or feed into the grid, to discriminatory or disproportionate procedures and charges, and to network charges that are not cost-reflective;</p> <p>(ii) in relation to their self-generated electricity from renewable sources remaining within their premises, to discriminatory or disproportionate procedures, and to any charges or fees;</p> <p>(b) to install and operate electricity storage systems combined with installations generating renewable electricity for self-consumption without liability for any double charge, including network charges, for stored electricity remaining within their premises;</p> <p>(c) to maintain their rights and obligations as final consumers;</p> <p>(d) to receive remuneration, including, where applicable, through support schemes, for the self-generated renewable electricity that they feed into the grid, which reflects the market value of that electricity and which may take into account its long-term value to the grid, the environment and society.</p>	0.1 58.1-4	<p>Купац-произвођач има право да самостално или посредством агрегатора:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) да производи електричну енергију за сопствену потрошњу, 2) да складишти електричну енергију, 3) да вишак произведене електричне енергије испоручи у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем. 4) и друга права и обавезе у складу са овим законом и законом којим се уређује област енергетике. 	ДУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
21.3	<p>Member States may apply non-discriminatory and proportionate charges and fees to renewables self-consumers, in relation to their self-generated renewable electricity remaining within their premises in one or more of the following cases:</p> <p>(a) if the self-generated renewable electricity is</p>			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>effectively supported via support schemes, only to the extent that the economic viability of the project and the incentive effect of such support are not undermined;</p> <p>(b) from 1 December 2026, if the overall share of self-consumption installations exceeds 8 % of the total installed electricity capacity of a Member State, and if it is demonstrated, by means of a cost-benefit analysis performed by the national regulatory authority of that Member State, which is conducted by way of an open, transparent and participatory process, that the provision laid down in point (a)(ii) of paragraph 2 either results in a significant disproportionate burden on the long-term financial sustainability of the electric system, or creates an incentive exceeding what is objectively needed to achieve cost-effective deployment of renewable energy, and that such burden or incentive cannot be minimised by taking other reasonable actions; or</p> <p>(c) if the self-generated renewable electricity is produced in installations with a total installed electrical capacity of more than 30 kW.</p>					
21.4	<p>Member States shall ensure that renewables self-consumers located in the same building, including multi-apartment blocks, are entitled to engage jointly in activities referred to in paragraph 2 and that they are permitted to arrange sharing of renewable energy that is produced on their site or sites between themselves, without prejudice to the network charges and other relevant charges, fees, levies and taxes applicable to each renewables self-consumer. Member States may differentiate between individual renewables self-consumers and jointly acting renewables self-consumers. Any such differentiation shall be proportionate and duly justified.</p>			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
21.5	The renewables self-consumer's installation may be owned by a third party or managed by a third party for installation, operation, including metering and maintenance, provided that the third party remains subject to the renewables self-consumer's instructions. The third party itself shall not be considered to be a renewables self-consumer.			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
21.6	<p>Member States shall put in place an enabling framework to promote and facilitate the development of renewables self-consumption based on an assessment of the existing unjustified barriers to, and of the potential of, renewables self-consumption in their territories and energy networks. That enabling framework shall, inter alia:</p> <p>(a) address accessibility of renewables self-consumption to all final customers, including those in low-income or vulnerable households;</p> <p>(b) address unjustified barriers to the financing of projects in the market and measures to facilitate access to finance;</p> <p>(c) address other unjustified regulatory barriers to renewables self-consumption, including for tenants;</p> <p>(d) address incentives to building owners to create opportunities for renewables self-consumption, including for tenants;</p> <p>(e) grant renewables self-consumers, for self-generated renewable electricity that they feed into the grid, non-discriminatory access to relevant existing support schemes as well as to all electricity market segments;</p> <p>(f) ensure that renewables self-consumers contribute in an adequate and balanced way to the overall cost sharing of the system when electricity is fed into the grid.</p> <p>Member States shall include a summary of the policies and measures under the enabling framework and an assessment of their implementation respectively in their integrated national energy and climate plans and progress</p>	0.1 6		НУ	Биће транспоновано кроз Интегрисани национални енергетски и климатски план	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	reports pursuant to Regulation (EU) 2018/1999.					
21.7	This Article shall apply without prejudice to Articles 107 and 108 TFEU.			НП	Не примењује се на државе чланице	
22.1	<p style="text-align: center;">Renewable energy communities</p> <p>Member States shall ensure that final customers, in particular household customers, are entitled to participate in a renewable energy community while maintaining their rights or obligations as final customers, and without being subject to unjustified or discriminatory conditions or procedures that would prevent their participation in a renewable energy community, provided that for private undertakings, their participation does not constitute their primary commercial or professional activity.</p>	0.1 62-63	<p>Члан 62. Заједница обновљивих извора енергије (у даљем тексту: Заједница) је правно лице основано на принципу отвореног и добровољног учешћа својих чланова у складу са овим законом и над којим контролу врше чланови чије је пребивалиште или седиште у близини места постројења на обновљиве изворе енергије чији је власник то правно лице или које то правно лице развија.</p> <p>Чланови Заједнице</p> <p>Члан 63. Члан Заједнице може бити физичко или правно лице, као и јединице локалне самоуправе и други видови месне самоуправе. Привредно друштво, односно предузетник може бити члан Заједнице, под условом да производња електричне енергије из обновљивих извора, не представља његову претежну комерцијалну или професионалну делатност. Члан Заједнице задржава статус крајњег купца, са правима и обавезама која има у складу са овим законом и не подлеже неоправданим или дискриминаторним условима или поступцима који би спречили његово учешће у Заједници.</p>	ПУ		
22.2	Member States shall ensure that renewable energy communities are entitled to: (a) produce, consume, store and sell renewable energy, including through renewables power purchase agreements;	0.1 66	<p>Заједница има право на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) производњу, потрошњу, складиштење и продају обновљиве енергије, 2) приступ свим тржиштима енергије, директно или путем агрегације, на 	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	(b) share, within the renewable energy community, renewable energy that is produced by the production units owned by that renewable energy community, subject to the other requirements laid down in this Article and to maintaining the rights and obligations of the renewable energy community members as customers; (c) access all suitable energy markets both directly or through aggregation in a non-discriminatory manner.		недискриминаторан начин и 3) друга права и обавезе повлашћеног произвођача у складу са овим законом.			
22.3	Member States shall carry out an assessment of the existing barriers and potential of development of renewable energy communities in their territories.	0.1 б		ДУ	Биће транспоновано кроз Интегрисани национални енергетски и климатски план	
22.4	Member States shall provide an enabling framework to promote and facilitate the development of renewable energy communities. That framework shall ensure, inter alia, that: (a) unjustified regulatory and administrative barriers to renewable energy communities are removed; (b) renewable energy communities that supply energy or provide aggregation or other commercial energy services are subject to the provisions relevant for such activities; (c) the relevant distribution system operator cooperates with renewable energy communities to facilitate energy transfers within renewable energy communities; (d) renewable energy communities are subject to fair, proportionate and transparent procedures, including registration and licensing procedures, and cost-reflective network charges, as well as relevant charges, levies and taxes, ensuring that they contribute, in an adequate, fair and balanced way, to the overall cost sharing of the system in line with a transparent cost-benefit analysis of distributed energy sources developed by the national competent authorities;	0.1 б		ДУ	Биће транспоновано кроз Интегрисани национални енергетски и климатски план	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>(e) renewable energy communities are not subject to discriminatory treatment with regard to their activities, rights and obligations as final customers, producers, suppliers, distribution system operators, or as other market participants;</p> <p>(f) the participation in the renewable energy communities is accessible to all consumers, including those in low-income or vulnerable households;</p> <p>(g) tools to facilitate access to finance and information are available;</p> <p>(h) regulatory and capacity-building support is provided to public authorities in enabling and setting up renewable energy communities, and in helping authorities to participate directly;</p> <p>(i) rules to secure the equal and non-discriminatory treatment of consumers that participate in the renewable energy community are in place.</p>					
22.5	The main elements of the enabling framework referred to in paragraph 4, and of its implementation, shall be part of the updates of the Member States' integrated national energy and climate plans and progress reports pursuant to Regulation (EU) 2018/1999.	0.1 6		ДУ	Биће транспоновано кроз Интегрисани национални енергетски и климатски план	
22.6	Member States may provide for renewable energy communities to be open to cross-border participation.			НУ	Биће транспоновано наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
22.7	Without prejudice to Articles 107 and 108 TFEU, Member States shall take into account specificities of renewable energy communities when designing support schemes in order to allow them to compete for support on an equal footing with other market participants.	0.1 65	Заједница може да стекне статус привременог повлашћеног произвођача, односно статус повлашћеног произвођача и статус произвођача електричне енергије из обновљивих извора и подстицајне мере из члана 65. овог закона, у складу са овим законом.	ПУ		
23.1	Mainstreaming renewable energy in heating and cooling	0.1 6		ДУ	Биће транспоновано кроз Интегрисани национали	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>In order to promote the use of renewable energy in the heating and cooling sector, each Member State shall endeavour to increase the share of renewable energy in that sector by an indicative 1,3 percentage points as an annual average calculated for the periods 2021 to 2025 and 2026 to 2030, starting from the share of renewable energy in the heating and cooling sector in 2020, expressed in terms of national share of final energy consumption and calculated in accordance with the methodology set out in Article 7, without prejudice to paragraph 2 of this Article. That increase shall be limited to an indicative 1,1 percentage points for Member States where waste heat and cold is not used. Member States shall, where appropriate, prioritise the best available technologies.</p>				енергетски и климатски план	
23.2	<p>For the purposes of paragraph 1, when calculating its share of renewable energy in the heating and cooling sector and its average annual increase in accordance with that paragraph, each Member State:</p> <p>(a) may count waste heat and cold, subject to a limit of 40 % of the average annual increase;</p> <p>(b) where its share of renewable energy in the heating and cooling sector is above 60 %, may count any such share as fulfilling the average annual increase; and</p> <p>(c) where its share of renewable energy in the heating and cooling sector is above 50 % and up to 60 %, may count any such share as fulfilling half of the average annual increase. When deciding which measures to adopt for the purposes of deploying energy from renewable sources in the heating and cooling sector, Member States may take into account cost-effectiveness reflecting structural barriers arising from the high share of natural gas or cooling, or from a dispersed settlement structure with low population density.</p> <p>Where those measures would result in a lower</p>			НП	Опциона одредба	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	average annual increase than that referred to in paragraph 1 of this Article, Member States shall make it public, for instance by the means of their integrated national energy and climate progress reports pursuant to Article 20 of Regulation (EU) 2018/1999, and provide the Commission with reasons, including of choice of measures as referred to the second subparagraph of this paragraph.					
23.3	On the basis of objective and non-discriminatory criteria, Member States may establish and make public a list of measures and may designate and make public the implementing entities, such as fuel suppliers, public or professional bodies, which are to contribute to the average annual increase referred to in paragraph 1.			НП	Опциона одредба	
23.4	Member States may implement the average annual increase referred to in paragraph 1 by means, inter alia, of one or more of the following options: (a) physical incorporation of renewable energy or waste heat and cold in the energy and energy fuel supplied for heating and cooling; (b) direct mitigation measures such as the installation of highly efficient renewable heating and cooling systems in buildings, or the use of renewable energy or waste heat and cold in industrial heating and cooling processes; (c) indirect mitigation measures covered by tradable certificates proving compliance with the obligation laid down in paragraph 1 through support to indirect mitigation measures, carried out by another economic operator such as an independent renewable technology installer or energy service company providing renewable installation services; (d) other policy measures, with an equivalent effect, to reach the average annual increase referred to in paragraph 1, including fiscal measures or other financial incentives. When adopting and implementing the measures			НП	Опциона одредба	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	referred to in the first subparagraph, Member States shall aim to ensure the accessibility of measures to all consumers, in particular those in low-income or vulnerable households, who would not otherwise possess sufficient up-front capital to benefit.					
23.5	Member States may use the structures established under the national energy savings obligations set out in Article 7 of Directive 2012/27/EU to implement and monitor the measures referred to in paragraph 3 of this Article.			НП	Опциона одредба	
23.6	Where entities are designated under paragraph 3, Member States shall ensure that the contribution by those designated entities is measurable and verifiable and that the designated entities report annually on: (a) the total amount of energy supplied for heating and cooling; (b) the total amount of renewable energy supplied for heating and cooling; (c) the amount of waste heat and cold supplied for heating and cooling; (d) the share of renewable energy and waste heat and cold in the total amount of energy supplied for heating and cooling; and (e) the type of renewable energy source.			НП	Опциона одредба	
24.1	<p style="text-align: center;">District heating and cooling</p> <p>Member States shall ensure that information on the energy performance and the share of renewable energy in their district heating and cooling systems is provided to final consumers in an easily accessible manner, such as on the suppliers' websites, on annual bills or upon request.</p>	0.1 70	Јединице локалне самоуправе су дужне да обезбеде да снабдевачи топлотном енергијом учине доступним информације о уделу обновљивих извора енергије крајњим потрошачима на интернет страници снабдевача топлотном енергијом, уз рачун, на захтев крајњих потрошача или на други погодан начин	ДУ	Биће потпуно транспонована наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
24.2	Member States shall lay down the necessary measures and conditions to allow customers of district heating or cooling systems which are not efficient district heating and cooling systems, or which are not such a system by 31 December 2025 on the basis of a plan approved by the competent authority, to disconnect by terminating or modifying their contract in order to produce			НУ	Биће транспонована наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>heating or cooling from renewable sources themselves.</p> <p>Where the termination of a contract is linked to physical disconnection, such a termination may be made conditional on compensation for the costs directly incurred as a result of the physical disconnection and for the undepreciated portion of assets needed to provide heat and cold to that customer.</p>					
24.3	<p>Member States may restrict the right to disconnect by terminating or modifying a contract in accordance with paragraph 2 to customers who can demonstrate that the planned alternative supply solution for heating or cooling results in a significantly better energy performance. The energy-performance assessment of the alternative supply solution may be based on the energy performance certificate.</p>			НУ	Биће транспонована наредном изменом закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
24.4	<p>Member States shall lay down the necessary measures to ensure that district heating and cooling systems contribute to the increase referred to in Article 23(1) of this Directive by implementing at least one of the two following options:</p> <p>(a) Endeavour to increase the share of energy from renewable sources and from waste heat and cold in district heating and cooling by at least one percentage point as an annual average calculated for the period 2021 to 2025 and for the period 2026 to 2030, starting from the share of energy from renewable sources and from waste heat and cold in district heating and cooling in 2020, expressed in terms of share of final energy consumption in district heating and cooling, by implementing measures that can be expected to trigger that average annual increase in years with normal climatic conditions. Member States with a share of energy from renewable sources and from waste heat and cold in district heating and cooling above 60 % may count any such share as fulfilling the</p>			НП	Одредба је опциона Република Србија је одабрала опцију из члана 24.4. б)	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	average annual increase referred to in the first subparagraph of this point. Member States shall lay down the necessary measures to implement the average annual increase referred to in the first subparagraph of this point in their integrated national energy and climate plans pursuant to Annex I to Regulation (EU) 2018/1999.					
24.4.b	(b) Ensure that operators of district heating or cooling systems are obliged to connect suppliers of energy from renewable sources and from waste heat and cold or are obliged to offer to connect and purchase heat or cold from renewable sources and from waste heat and cold from third-party suppliers based on non-discriminatory criteria set by the competent authority of the Member State concerned, where they need to do one or more of the following: (i) meet demand from new customers; (ii) replace existing heat or cold generation capacity; (iii) expand existing heat or cold generation capacity.	0.1 72.1	Јединица локалне самоуправе, поштујући принципе транспарентности и недискриминације, прописује услове под којима је дистрибутер топлотне енергије дужан да енергетског субјекта који производи топлотну енергију из обновљивих извора енергије, високоефикасне когенерације или отпадне топлоте прикључи на своју дистрибутивну мрежу или да му понуди прикључење и откуп топлотне енергије, у случају када се: 1) испуњавају захтеви нових корисника, 2) врши замена постојећих капацитета за производњу ТОПЛОТНЕ енергије , 3) проширује постојећи капацитет за прозводњу топлотне енергије.	ПУ		
24.5	Where a Member State exercises the option referred to in point (b) of paragraph 4, an operator of a district heating or cooling system may refuse to connect and to purchase heat or cold from a third-party supplier where: (a) the system lacks the necessary capacity due to other supplies of waste heat and cold, of heat or cold from renewable sources or of heat or cold produced by high-efficiency cogeneration; (b) the heat or cold from the third-party supplier	0.1 72.2.	Дистрибутер топлотне енергије може одбити прикључење енергетског субјекта из става 1. овог члана ако: 1) систем нема потребан капацитет због постојећег снабдевања топлотном енергијом из обновљивих извора енергије, високоефикасне когенерације или отпадне топлоте, 2) нису задовољени технички параметри за прикључење и осигурање	ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>does not meet the technical parameters necessary to connect and ensure the reliable and safe operation of the district heating and cooling system; or (c) the operator can demonstrate that providing access would lead to an excessive heat or cold cost increase for final customers compared to the cost of using the main local heat or cold supply with which the renewable source or waste heat and cold would compete. Member States shall ensure that, when an operator of a district heating or cooling system refuses to connect a supplier of heating or cooling pursuant to the first subparagraph, information on the reasons for the refusal, as well as the conditions to be met and measures to be taken in the system in order to enable the connection, is provided by that operator to the competent authority in accordance with paragraph 9.</p>		<p>поузданог и сигурног снабдевања, 3) докаже да би прикључење енергетског субјекта из става 1. довело до прекомерног повећања цене топлотне енергије у поређењу са постојећом ценом топлотне енергије за крајње купце.</p>			
24.6	<p>Where a Member State exercises the option referred to in point (b) of paragraph 4, it may exempt operators of the following district heating and cooling systems from the application of that point: (a) efficient district heating and cooling; (b) efficient district heating and cooling that exploits high-efficiency cogeneration; (c) district heating and cooling that, on the basis of a plan approved by the competent authority, is efficient district heating and cooling by 31 December 2025; (d) district heating and cooling with a total rated thermal input below 20 MW.</p>			НП	Одредба је опциона	
24.7	<p>The right to disconnect by terminating or modifying a contract in accordance with paragraph 2 may be exercised by individual customers, by joint undertakings formed by customers or by parties acting on behalf of customers. For multi-apartment blocks, such disconnection may be exercised only at a whole building level in accordance with the applicable housing law.</p>			НУ	Биће транспоновано у наредним изменама закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
24.8	Member States shall require electricity distribution system operators to assess at least every four years, in cooperation with the operators of district heating or cooling systems in their respective area, the potential for district heating or cooling systems to provide balancing and other system services, including demand response and storing of excess electricity from renewable sources, and whether the use of the identified potential would be more resource- and cost-efficient than alternative solutions.			НУ	Биће транспоновано у наредним изменама закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
24.9	Member States shall ensure that the rights of consumers and the rules for operating district heating and cooling systems in accordance with this Article are clearly defined and enforced by the competent authority.			НУ	Биће транспоновано у наредним изменама закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
24.10	A Member State shall not be required to apply paragraphs 2 to 9 of this Article where: (a) its share of district heating and cooling is less than or equal to 2 % of the overall consumption of energy in heating and cooling on 24 December 2018; (b) its share of district heating and cooling is increased above 2 % by developing new efficient district heating and cooling based on its integrated national energy and climate plan pursuant to Annex I to Regulation (EU) 2018/1999 or the assessment referred to in Article 15(7) of this Directive; or (c) its share of systems referred to in paragraph 6 of this Article constitutes over 90 % of total sales of its district heating and cooling.			НУ	Биће транспоновано у наредним изменама закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
25.1	<p style="text-align: center;">Mainstreaming renewable energy in the transport sector</p> <p>In order to mainstream the use of renewable energy in the transport sector, each Member State shall set an obligation on fuel suppliers to ensure that the share of renewable energy within the final</p>	0.1 6 0.1	Снабдевачи горивом дужни су да обезбеде да удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају до 2030. године буде у складу са националним циљем коришћења обновљивих извора у саобраћају утврђеног Интегрисаним националним енергетским и климатским планом у складу са законом којим се уређује	ДУ	Биће транспоновано у потпуности кроз Интегрисани национални енергетски и климатски план	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>consumption of energy in the transport sector is at least 14 % by 2030 (minimum share) in accordance with an indicative trajectory set by the Member State and calculated in accordance with the methodology set out in this Article and in Articles 26 and 27. The Commission shall assess that obligation, with a view to submitting, by 2023, a legislative proposal to increase it in the event of further substantial costs reductions in the production of renewable energy, where necessary to meet the Union's international commitments for decarbonisation, or where justified on the grounds of a significant decrease in energy consumption in the Union.</p> <p>Member States may exempt, or distinguish between, different fuel suppliers and different energy carriers when setting the obligation on the fuel suppliers, ensuring that the varying degrees of maturity and the cost of different technologies are taken into account.</p> <p>For the calculation of the minimum share referred to in the first subparagraph, Member States:</p> <p>(a) shall take into account renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin also when they are used as intermediate products for the production of conventional fuels; and</p> <p>(b) may take into account recycled carbon fuels.</p> <p>Within the minimum share referred to in the first subparagraph, the contribution of advanced biofuels and biogas produced from the feedstock listed in Part A of Annex IX as a share of final consumption of energy in the transport sector shall be at least 0,2 % in 2022, at least 1 % in 2025 and at least 3,5 % in 2030.</p> <p>Member States may exempt fuel suppliers supplying fuel in the form of electricity or renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin from the requirement to comply with the minimum share of advanced</p>	<p>75</p> <p>0.1</p> <p>78.2</p>	<p>енергетика.</p> <p>Приликом утврђивања националног циља из става 1. овог члана узимају се у обзир биогорива, биометан, електрична енергија, обновљива течна и гасовита горива небиолошког порекла намењена употреби у саобраћају када се употребљавају као међупроизвод за производњу конвенционалних горива, а могу се узети у обзир и горива из рециклираног угљеника.</p> <p>Приликом доношења акта из става 1. овог члана Влада:</p> <p>1) може да изузме или да утврди различите обавезе за различите снабдеваче горивом или за различита горива, узимајући у обзир степен развоја и трошкове различитих технологија производње горива,</p> <p>2) утврђује снабдевачима горивом посебну обавезу стављања напредних биогорива на тржиште,</p> <p>3) омогућава снабдевачима горивом који испоручују електричну енергију, односно обновљива течна и гасовита горива небиолошког порекла на тржиште за потребе саобраћаја, да буду изузета од обавезе стављања удела напредних биогорива на тржиште из тачке 2. овог члана.</p>			

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>biofuels and biogas produced from the feedstock listed in Part A of Annex IX with respect to those fuels.</p> <p>When setting the obligation referred to in the first and fourth subparagraphs to ensure the achievement of the share set out therein, Member States may do so, inter alia, by means of measures targeting volumes, energy content or greenhouse gas emissions, provided that it is demonstrated that the minimum shares referred to in the first and fourth subparagraphs are achieved.</p>					
25.2	<p>The greenhouse gas emissions savings from the use of renewable liquid and gaseous transport fuels of non- biological origin shall be at least 70 % from 1 January 2021.</p> <p>By 1 January 2021, the Commission shall adopt a delegated act in accordance with Article 35 to supplement this Directive by establishing appropriate minimum thresholds for greenhouse gas emissions savings of recycled carbon fuels through a life-cycle assessment that takes into account the specificities of each fuel.</p>			НП	Обавеза Европске комисије	
26.1	<p>Specific rules for biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from food and feed crops</p> <p>For the calculation of a Member State's gross final consumption of energy from renewable sources referred to in Article 7 and the minimum share referred to in the first subparagraph of Article 25(1), the share of biofuels and bioliquids, as well as of biomass fuels consumed in transport, where produced from food and feed crops, shall be no more than one percentage point higher than the share of such fuels in the final consumption of energy in the road and rail transport sectors in 2020 in that Member State, with a maximum of 7 % of final consumption of energy in the road and rail transport sectors in that Member State.</p>					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>Where that share is below 1 % in a Member State, it may be increased to a maximum of 2 % of the final consumption of energy in the road and rail transport sectors.</p> <p>Member States may set a lower limit and may distinguish, for the purposes of Article 29(1), between different biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from food and feed crops, taking into account best available evidence on indirect land-use change impact. Member States may, for example, set a lower limit for the share of biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from oil crops.</p> <p>Where the share of biofuels and bioliquids, as well as of biomass fuels consumed in transport, produced from food and feed crops in a Member State is limited to a share lower than 7 % or a Member State decides to limit the share further, that Member State may reduce the minimum share referred to in the first subparagraph of Article 25(1) accordingly, by a maximum of 7 percentage points.</p>					
26.2	<p>For the calculation of a Member State's gross final consumption of energy from renewable sources referred to in Article 7 and the minimum share referred to in the first subparagraph of Article 25(1), the share of high indirect land- use change-risk biofuels, bioliquids or biomass fuels produced from food and feed crops for which a significant expansion of the production area into land with high-carbon stock is observed shall not exceed the level of consumption of such fuels in that Member State in 2019, unless they are certified to be low indirect land-use change- risk biofuels, bioliquids or biomass fuels pursuant to this paragraph.</p> <p>From 31 December 2023 until 31 December 2030 at the latest, that limit shall gradually decrease to 0 %.</p>	0.1 7		ДУ	Биће транспоновано кроз акт из члана 7. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
26.2.3- 26.2.5	<p>By 1 February 2019, the Commission shall submit to the European Parliament and to the Council a report on the status of worldwide production expansion of the relevant food and feed crops.</p> <p>By 1 February 2019, the Commission shall adopt a delegated act in accordance with Article 35 to supplement this Directive by setting out the criteria for certification of low indirect land-use change-risk biofuels, bioliquids and biomass fuels and for determining the high indirect land-use change-risk feedstock for which a significant expansion of the production area into land with high-carbon stock is observed. The report and the accompanying delegated act shall be based on the best available scientific data.</p> <p>By 1 September 2023, the Commission shall review the criteria laid down in the delegated act referred to in the fourth subparagraph based on the best available scientific data and shall adopt delegated acts in accordance with Article 35 to amend such criteria, where appropriate, and to include a trajectory to gradually decrease the contribution to the Union target set in Article 3(1) and to the minimum share referred to in the first subparagraph of Article 25(1), of high indirect land-use change-risk biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from feedstock for which a significant expansion of the production into land with high-carbon stock is observed.</p>			НП	Обавеза Европске комисије	
27.1	<p>Calculation rules with regard to the minimum shares of renewable energy in the transport sector</p> <p>For the calculation of the minimum shares referred to in the first and fourth subparagraphs of Article 25(1), the following provisions shall apply: (a) for the calculation of the denominator, that is the energy content of road- and rail- transport fuels supplied for consumption or use on the market,</p>	0.1 7 0.5 6		ДУ	Биће у потпуности транспонована актом из члана 7. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>petrol, diesel, natural gas, biofuels, biogas, renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, recycled carbon fuels and electricity supplied to the road and rail transport sectors, shall be taken into account;</p> <p>(b) for the calculation of the numerator, that is the amount of energy from renewable sources consumed in the transport sector for the purposes of the first subparagraph of Article 25(1), the energy content of all types of energy from renewable sources supplied to all transport sectors, including renewable electricity supplied to the road and rail transport sectors, shall be taken into account. Member States may also take into account recycled carbon fuels. For the calculation of the numerator, the share of biofuels and biogas produced from the feedstock listed in Part B of Annex IX shall, except for in Cyprus and Malta, be limited to 1,7 % of the energy content of transport fuels supplied for consumption or use on the market. Member States may, where justified, modify that limit, taking into account the availability of feedstock. Any such modification shall be subject to approval by the Commission;</p> <p>(c) for the calculation of both numerator and denominator, the values regarding the energy content of transport fuels set out in Annex III shall be used. For the determination of the energy content of transport fuels not included in Annex III, the Member States shall use the relevant ESO standards for the determination of the calorific values of fuels. Where no ESO standard has been adopted for that purpose, the relevant ISO standards shall be used. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 35 to amend this Directive by adapting the energy content of transport fuels, as set out in Annex III, in accordance with scientific and technical progress.</p>					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
27.2	<p>For the purposes of demonstrating compliance with the minimum shares referred to in Article 25(1):</p> <p>(a) the share of biofuels and biogas for transport produced from the feedstock listed in Annex IX may be considered to be twice its energy content;</p> <p>(b) the share of renewable electricity shall be considered to be four times its energy content when supplied to road vehicles and may be considered to be 1,5 times its energy content when supplied to rail transport;</p> <p>(c) with the exception of fuels produced from food and feed crops, the share of fuels supplied in the aviation and maritime sectors shall be considered to be 1,2 times their energy content.</p>	0.1 7 0.5 6		ДУ	Биће у потпуности транспонована актом из члана 7. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
27.3.1- 27.3.2	<p>For the calculation of the share of renewable electricity in the electricity supplied to road and rail vehicles for the purposes of paragraph 1 of this Article, Member States shall refer to the two-year period before the year in which the electricity is supplied in their territory. 21.12.2018 L 328/127 Official Journal of the European Union EN.</p> <p>By way of derogation from the first subparagraph of this paragraph, to determine the share of electricity for the purposes of paragraph 1 of this Article, in the case of electricity obtained from a direct connection to an installation generating renewable electricity and supplied to road vehicles, that electricity shall be fully counted as renewable.</p>	0.1 7		ДУ	Биће у потпуности транспонована актом из члана 7. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
27.3.3	<p>In order to ensure that the expected increase in demand for electricity in the transport sector beyond the current baseline is met with additional renewable energy generation capacity, the Commission shall develop a framework on additionality in the transport sector and shall develop different options with a view to determining the baseline of Member States and measuring additionality.</p>			НП	Обавеза Комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
27.3.4- 27.3.6	<p>For the purposes of this paragraph, where electricity is used for the production of renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, either directly or for the production of intermediate products, the average share of electricity from renewable sources in the country of production, as measured two years before the year in question, shall be used to determine the share of renewable energy.</p> <p>However, electricity obtained from direct connection to an installation generating renewable electricity may be fully counted as renewable electricity where it is used for the production of renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, provided that the installation:</p> <p>(a) comes into operation after, or at the same time as, the installation producing the renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin; and</p> <p>(b) is not connected to the grid or is connected to the grid but evidence can be provided that the electricity concerned has been supplied without taking electricity from the grid.</p> <p>Electricity that has been taken from the grid may be counted as fully renewable provided that it is produced exclusively from renewable sources and the renewable properties and other appropriate criteria have been demonstrated, ensuring that the renewable properties of that electricity are claimed only once and only in one end-use sector.</p>	0.1 7		ДУ	Биће у потпуности транспонована актом из члана 7. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
	By 31 December 2021, the Commission shall adopt a delegated act in accordance with Article 35 to supplement this Directive by establishing a Union methodology setting out detailed rules by which economic operators are to comply with the requirements laid down in the fifth and sixth subparagraphs of this paragraph.			НП	Обавеза Комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
28.1	<p>Other provisions on renewable energy in the transport sector</p> <p>With a view to minimising the risk of single consignments being claimed more than once in the Union, Member States and the Commission shall strengthen cooperation among national systems and between national systems and voluntary schemes and verifiers established pursuant to Article 30, including, where appropriate, the exchange of data. Where the competent authority of one Member State suspects or detects a fraud, it shall, where appropriate, inform the other Member States.</p>			НП	Обавеза Европске комисије	
28.2	<p>The Commission shall ensure that a Union database is put in place to enable the tracing of liquid and gaseous transport fuels that are eligible for being counted towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1) or that are taken into account for the purposes referred to in points (a), (b), and (c) of the first subparagraph of Article 29(1). Member States shall require the relevant economic operators to enter into that database information on the transactions made and the sustainability characteristics of those fuels, including their life-cycle greenhouse gas emissions, starting from their point of production to the fuel supplier that places the fuel on the market. A Member State may set up a national database that is linked to the Union database ensuring that information entered is instantly transferred between the databases.</p> <p>Fuel suppliers shall enter the information necessary to verify compliance with the requirements laid down in the first and fourth subparagraphs of Article 25(1) into the relevant database.</p>			НП	Обавеза Европске комисије	
28.3	<p>By 31 December 2021, Member States shall take measures to ensure the availability of fuels from renewable sources for transport including with regard to publicly accessible high-power recharging points and other refuelling infrastructure</p>			НП	Примењиво само на државе чланице	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	as provided for in their national policy frameworks in accordance with Directive 2014/94/EU.					
28.4	Member States shall have access to the Union database referred to in paragraph 2 of this Article. They shall take measures to ensure that economic operators enter accurate information into the relevant database. The Commission shall require the schemes that are the subject of a decision pursuant to Article 30(4) of this Directive to verify compliance with that requirement when checking compliance with the sustainability criteria for biofuels, bioliquids and biomass fuels. It shall publish, every two years, aggregated information from the Union database pursuant to Annex VIII to Regulation (EU) 2018/1999.			НП	Обавеза Европске комисије	
28.5	By 31 December 2021, the Commission shall adopt delegated acts in accordance with Article 35 to supplement this Directive by specifying the methodology to determine the share of biofuel, and biogas for transport, resulting from biomass being processed with fossil fuels in a common process, and by specifying the methodology for assessing greenhouse gas emissions savings from renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin and from recycled carbon fuels, which shall ensure that credit for avoided emissions is not given for CO ₂ the capture of which has already received an emission credit under other provisions of law.			НП	Обавеза Европске комисије	
28.6	By 25 June 2019 and every two years thereafter, the Commission shall review the list of feedstock set out in Parts A and B of Annex IX with a view to adding feedstock in accordance with the principles set out in the third subparagraph. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 35 to amend the list of feedstock set out in Parts A and B of Annex IX by adding, but not removing, feedstock. Feedstock			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>that can be processed only with advanced technologies shall be added to Part A of Annex IX. Feedstock that can be processed into biofuels, or biogas for transport, with mature technologies shall be added to Part B of Annex IX.</p> <p>Such delegated acts shall be based on an analysis of the potential of the raw material as feedstock for the production of biofuels and biogas for transport, taking into account all of the following:</p> <p>(a) the principles of the circular economy and of the waste hierarchy established in Directive 2008/98/EC;</p> <p>(b) the Union sustainability criteria laid down in Article 29(2) to (7);</p> <p>(c) the need to avoid significant distortive effects on markets for (by-)products, wastes or residues;</p> <p>(d) the potential for delivering substantial greenhouse gas emissions savings compared to fossil fuels based on a life-cycle assessment of emissions;</p> <p>(e) the need to avoid negative impacts on the environment and biodiversity;</p> <p>(f) the need to avoid creating an additional demand for land.</p>					
28.7	<p>By 31 December 2025, in the context of the biennial assessment of progress made pursuant to Regulation (EU) 2018/1999, the Commission shall assess whether the obligation relating to advanced biofuels and biogas produced from feedstock listed in Part A of Annex IX laid down in the fourth subparagraph of Article 25(1) effectively stimulates innovation and ensures greenhouse gas emissions savings in the transport sector. The Commission shall analyse in that assessment whether the application of this Article effectively avoids double accounting of renewable energy.</p> <p>The Commission shall, if appropriate, submit a proposal to amend the obligation relating to advanced biofuels and biogas produced from</p>			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	feedstock listed in Part A of Annex IX laid down in the fourth subparagraph of Article 25(1).					
29.1	<p>Sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria for biofuels, bioliquids and biomass fuels</p> <p>Energy from biofuels, bioliquids and biomass fuels shall be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of this subparagraph only if they fulfil the sustainability and the greenhouse gas emissions saving criteria laid down in paragraphs 2 to 7 and 10:</p> <p>(a) contributing towards the Union target set in Article 3(1) and the renewable energy shares of Member States; 21.12.2018 L 328/129 Official Journal of the European Union EN</p> <p>(b) measuring compliance with renewable energy obligations, including the obligation laid down in Article 25;</p> <p>(c) eligibility for financial support for the consumption of biofuels, bioliquids and biomass fuels.</p> <p>However, biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from waste and residues, other than agricultural, aquaculture, fisheries and forestry residues, are required to fulfil only the greenhouse gas emissions saving criteria laid down in paragraph 10 in order to be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph. This subparagraph shall also apply to waste and residues that are first processed into a product before being further processed into biofuels, bioliquids and biomass fuels.</p> <p>Electricity, heating and cooling produced from municipal solid waste shall not be subject to the greenhouse gas emissions saving criteria laid down in paragraph 10.</p> <p>Biomass fuels shall fulfil the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down</p>	0.1 79, 82	<p>Члан 79.</p> <p>Биогорива, биотечности и горива из биомасе која се стављају на тржиште морају да испуњавају критеријуме одрживости и да остварују уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште:</p> <p>Енергија из биогорива, биотечности и горива из биомасе из става 1. овог члана ће бити:</p> <p>1) узета у обзир за потребе прорачуна оствареног удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије и и финалној потрошњи енергије у свим облицима саобраћаја,</p> <p>2) предмет финансијских подстицаја у циљу веће потрошње биогорива, биотечности и горива из биомасе и</p> <p>3) урачуната у испуњености обавезе снабдевача горивом да остваре удео обновљивих извора енергије које стављају на тржиште у саобраћају.</p> <p>Изузетно од става 1. и 2 овог члана, биогорива, биотечности и горива из биомасе која су произведена из отпада и остатака, осим из остатака и отпада из пољопривреде, рибарства, шумарства и аквакултуре, не морају да испуне критеријуме одрживости, већ само да остваре уштеде емисије гасова са ефектом стаклене баште.</p> <p>Горива из биомасе, ако се користе у производњи електричне енергије, односно производњи топлотне енергије, морају да испуне критеријуме одрживости и уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште у следећим случајевима:</p> <p>1) ако је улазна топлотна снага постројења која користи чврсту биомасу једнака или виша од 20 MW,</p> <p>2) ако је улазна топлотна снага постројења која користи биогас једнака или више од 2</p>	ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>in paragraphs 2 to 7 and 10 if used in installations producing electricity, heating and cooling or fuels with a total rated thermal input equal to or exceeding 20 MW in the case of solid biomass fuels, and with a total rated thermal input equal to or exceeding 2 MW in the case of gaseous biomass fuels. Member States may apply the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria to installations with lower total rated thermal input. The sustainability and the greenhouse gas emissions saving criteria laid down in paragraphs 2 to 7 and 10 shall apply irrespective of the geographical origin of the biomass.</p>		<p>MW. У случају да се електрична енергија, односно топлотна енергија производи из чврстог комуналног отпада, не постоји обавеза да се оствари уштеда емисије гасова са ефектом стаклене баште. Критеријуми одрживости и уштеде емисије гасова са ефектом стаклене баште примењују се на биогорива, биотечности и горива из биомасе, без обзира на географско порекло биомасе.</p>			
29.2	<p>Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from waste and residues derived not from forestry but from agricultural land shall be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 only where operators or national authorities have monitoring or management plans in place in order to address the impacts on soil quality and soil carbon. Information about how those impacts are monitored and managed shall be reported pursuant to Article 30(3).</p>	0.1 82		ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
29.3	<p>Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from agricultural biomass taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 shall not be made from raw material obtained from land with a high biodiversity value, namely land that had one of the following statuses in or after January 2008, whether or not the land continues to have that status: (a) primary forest and other wooded land, namely forest and other wooded land of native species, where there is no clearly visible indication of</p>	0.1 82 0.3 6		ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>human activity and the ecological processes are not significantly disturbed;</p> <p>(b) highly biodiverse forest and other wooded land which is species-rich and not degraded, or has been identified as being highly biodiverse by the relevant competent authority, unless evidence is provided that the production of that raw material did not interfere with those nature protection purposes;</p> <p>(c) areas designated:</p> <p>(i) by law or by the relevant competent authority for nature protection purposes; or</p> <p>(ii) for the protection of rare, threatened or endangered ecosystems or species recognised by international agreements or included in lists drawn up by intergovernmental organisations or the International Union for the Conservation of Nature, subject to their recognition in accordance with the first subparagraph of Article 30(4), unless evidence is provided that the production of that raw material did not interfere with those nature protection purposes;</p> <p>(d) highly biodiverse grassland spanning more than one hectare that is:</p> <p>(i) natural, namely grassland that would remain grassland in the absence of human intervention and that maintains the natural species composition and ecological characteristics and processes; or</p> <p>(ii) non-natural, namely grassland that would cease to be grassland in the absence of human intervention and that is species-rich and not degraded and has been identified as being highly biodiverse by the relevant competent authority, unless evidence is provided that the harvesting of the raw material is necessary to preserve its status as highly biodiverse grassland.</p> <p>The Commission may adopt implementing acts further specifying the criteria by which to determine which grassland are to be covered by</p>					

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	point (d) of the first subparagraph of this paragraph. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3).					
29.4	<p>Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from agricultural biomass taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 shall not be made from raw material obtained from land with high-carbon stock, namely land that had one of the following statuses in January 2008 and no longer has that status:</p> <p>(a) wetlands, namely land that is covered with or saturated by water permanently or for a significant part of the year;</p> <p>(b) continuously forested areas, namely land spanning more than one hectare with trees higher than five metres and a canopy cover of more than 30 %, or trees able to reach those thresholds in situ;</p> <p>(c) land spanning more than one hectare with trees higher than five metres and a canopy cover of between 10 % and 30 %, or trees able to reach those thresholds in situ, unless evidence is provided that the carbon stock of the area before and after conversion is such that, when the methodology laid down in Part C of Annex V is applied, the conditions laid down in paragraph 10 of this Article would be fulfilled.</p> <p>This paragraph shall not apply if, at the time the raw material was obtained, the land had the same status as it had in January 2008.</p>	0.1 82 0.3 7		ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
29.5	<p>Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from agricultural biomass taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 shall not be made from raw material obtained from land that was peatland in January 2008, unless evidence is provided that the cultivation and harvesting of that raw material does not involve drainage of</p>	0.1 82 0.3 8		ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	previously undrained soil.					
29.6	<p>Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from forest biomass taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 shall meet the following criteria to minimise the risk of using forest biomass derived from unsustainable production:</p> <p>(a) the country in which forest biomass was harvested has national or sub-national laws applicable in the area of harvest as well as monitoring and enforcement systems in place ensuring:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) the legality of harvesting operations; (ii) forest regeneration of harvested areas; (iii) that areas designated by international or national law or by the relevant competent authority for nature protection purposes, including in wetlands and peatlands, are protected; <p>(iv) that harvesting is carried out considering maintenance of soil quality and biodiversity with the aim of minimising negative impacts; and</p> <p>(v) that harvesting maintains or improves the long-term production capacity of the forest;</p> <p>(b) when evidence referred to in point (a) of this paragraph is not available, the biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from forest biomass shall be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 if management systems are in place at forest sourcing area level ensuring:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) the legality of harvesting operations; (ii) forest regeneration of harvested areas; (iii) that areas designated by international or national law or by the relevant competent authority for nature protection purposes, including in wetlands and peatlands, are protected unless evidence is provided that the harvesting of that raw material does not interfere with those nature 	0.1 82		ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>protection purposes;</p> <p>(iv) that harvesting is carried out considering the maintenance of soil quality and biodiversity with the aim of minimising negative impacts; and</p> <p>(v) that harvesting maintains or improves the long-term production capacity of the forest.</p>					
29.7	<p>Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from forest biomass taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 shall meet the following land-use, land-use change and forestry (LULUCF) criteria:</p> <p>(a) the country or regional economic integration organisation of origin of the forest biomass:</p> <p>(i) is a Party to the Paris Agreement;</p> <p>(ii) has submitted a nationally determined contribution (NDC) to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC), covering emissions and removals from agriculture, forestry and land use which ensures that changes in carbon stock associated with biomass harvest are accounted towards the country's commitment to reduce or limit greenhouse gas emissions as specified in the NDC;</p> <p>or</p> <p>(iii) has national or sub-national laws in place, in accordance with Article 5 of the Paris Agreement, applicable in the area of harvest, to conserve and enhance carbon stocks and sinks, and providing evidence that reported LULUCF-sector emissions do not exceed removals;</p> <p>(b) where evidence referred to in point (a) of this paragraph is not available, the biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from forest biomass shall be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 if management systems are in place at forest sourcing area level to ensure that carbon stocks and sinks levels in the forest are maintained,</p>	0.1 82		ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	or strengthened over the long term.					
29.8	By 31 January 2021, the Commission shall adopt implementing acts establishing the operational guidance on the evidence for demonstrating compliance with the criteria laid down in paragraphs 6 and 7 of this Article. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3).			НП	Обавеза Европске комисије	
29.9	By 31 December 2026, the Commission shall assess whether the criteria laid down in paragraphs 6 and 7 effectively minimise the risk of using forest biomass derived from unsustainable production and address LULUCF criteria, on the basis of the available data. The Commission shall, if appropriate, submit a legislative proposal to amend the criteria laid down in paragraphs 6 and 7 for the period after 2030.			НП	Обавеза Европске комисије	
29.10	The greenhouse gas emission savings from the use of biofuels, bioliquids and biomass fuels taken into account for the purposes referred to in paragraph 1 shall be: (a) at least 50 % for biofuels, biogas consumed in the transport sector, and bioliquids produced in installations in operation on or before 5 October 2015; (b) at least 60 % for biofuels, biogas consumed in the transport sector, and bioliquids produced in installations starting operation from 6 October 2015 until 31 December 2020; (c) at least 65 % for biofuels, biogas consumed in the transport sector, and bioliquids produced in installations starting operation from 1 January 2021; (d) at least 70 % for electricity, heating and cooling production from biomass fuels used in installations starting operation from 1 January 2021 until 31 December 2025, and 80 % for installations starting	0.1 82 0.3 5		ДУ	Биће потпуно транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>operation from 1 January 2026.</p> <p>An installation shall be considered to be in operation once the physical production of biofuels, biogas consumed in the transport sector and bioliquids, and the physical production of heating and cooling and electricity from biomass fuels has started.</p> <p>The greenhouse gas emission savings from the use of biofuels, biogas consumed in the transport sector, bioliquids and biomass fuels used in installations producing heating, cooling and electricity shall be calculated in accordance with Article 31(1).</p>					
29.11	<p>Electricity from biomass fuels shall be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 only if it meets one or more of the following requirements:</p> <p>(a) it is produced in installations with a total rated thermal input below 50 MW;</p> <p>(b) for installations with a total rated thermal input from 50 to 100 MW, it is produced applying high-efficiency cogeneration technology, or, for electricity-only installations, meeting an energy efficiency level associated with the best available techniques (BAT-AEELs) as defined in Commission Implementing Decision (EU) 2017/1442 (1);</p> <p>(c) for installations with a total rated thermal input above 100 MW, it is produced applying high-efficiency cogeneration technology, or, for electricity-only installations, achieving a net-electrical efficiency of at least 36 %;</p> <p>(d) it is produced applying Biomass CO2 Capture and Storage.</p> <p>For the purposes of points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 of this Article, electricity-only-installations shall be taken into account only if they do not use fossil fuels as a</p>	0.1 82		ДУ	Биће потпуно транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>main fuel and only if there is no cost-effective potential for the application of high-efficiency cogeneration technology according to the assessment in accordance with Article 14 of Directive 2012/27/EU.</p> <p>For the purposes of points (a) and (b) of the first subparagraph of paragraph 1 of this Article, this paragraph shall apply only to installations starting operation or converted to the use of biomass fuels after 25 December 2021. For the purposes of point (c) of the first subparagraph of paragraph 1 of this Article, this paragraph shall be without prejudice to support granted under support schemes in accordance with Article 4 approved by 25 December 2021.</p> <p>Member States may apply higher energy efficiency requirements than those referred in the first subparagraph to installations with lower rated thermal input.</p> <p>The first subparagraph shall not apply to electricity from installations which are the object of a specific notification by a Member State to the Commission based on the duly substantiated existence of risks for the security of supply of electricity. Upon assessment of the notification, the Commission shall adopt a decision taking into account the elements included therein.</p>					
29.12	<p>For the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 of this Article, and without prejudice to Articles 25 and 26, Member States shall not refuse to take into account, on other sustainability grounds, biofuels and bioliquids obtained in compliance with this Article. This paragraph shall be without prejudice to public support granted under support schemes approved before 24 December 2018.</p>	0.1 82		ДУ	Биће потпуно транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
29.13	<p>For the purposes referred to in point (c) of the first subparagraph of paragraph 1 of this Article, Member States may derogate, for a limited period</p>			НУ	Биће потпуно транспоновано актом из члана 82. Предлога	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>of time, from the criteria laid down in paragraphs 2 to 7 and 10 and 11 of this Article by adopting different criteria for:</p> <p>(a) installations located in an outermost region as referred to in Article 349 TFEU to the extent that such facilities produce electricity or heating or cooling from biomass fuels; and</p> <p>(b) biomass fuels used in the installations referred to in point (a) of this subparagraph, irrespective of the place of origin of that biomass, provided that such criteria are objectively justified on the grounds that their aim is to ensure, for that outermost region, a smooth phase-in of the criteria laid down in paragraphs 2 to 7 and 10 and 11 of this Article and thereby incentivise the transition from fossil fuels to sustainable biomass fuels.</p> <p>The different criteria referred to in this paragraph shall be subject to a specific notification by the relevant Member State to the Commission.</p> <p>For the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1, Member States may establish additional sustainability criteria for biomass fuels.</p>				<p>закон о коришћењу обновљивих извора енергије</p>	
29.14	<p>By 31 December 2026, the Commission shall assess the impact of such additional criteria on the internal market, accompanied, if necessary, by a proposal to ensure harmonisation thereof.</p>			НП	Обавеза Европске комисије	
30.1	<p style="text-align: center;">Verification of compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria</p> <p>Where biofuels, bioliquids and biomass fuels, or other fuels that are eligible for counting towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1), are to be taken into account for the purposes referred to in Articles 23 and 25 and in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of Article 29(1), Member States shall require economic</p>	<p>0.1</p> <p>82</p> <p>0.3</p> <p>17</p>		ДУ	<p>Биће потпуно транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије</p>	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>operators to show that the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10) have been fulfilled.</p> <p>For those purposes, they shall require economic operators to use a mass balance system which:</p> <p>(a) allows consignments of raw material or fuels with differing sustainability and greenhouse gas emissions saving characteristics to be mixed for instance in a container, processing or logistical facility, transmission and distribution infrastructure or site;</p> <p>(b) allows consignments of raw material with differing energy content to be mixed for the purposes of further processing, provided that the size of consignments is adjusted according to their energy content;</p> <p>(c) requires information about the sustainability and greenhouse gas emissions saving characteristics and sizes of the consignments referred to in point (a) to remain assigned to the mixture; and</p> <p>(d) provides for the sum of all consignments withdrawn from the mixture to be described as having the same sustainability characteristics, in the same quantities, as the sum of all consignments added to the mixture and requires that this balance be achieved over an appropriate period of time.</p> <p>The mass balance system shall ensure that each consignment is counted only once in point (a), (b) or (c) of the first subparagraph of Article 7(1) for the purposes of calculating the gross final consumption of energy from renewable sources and shall include information on whether support has been provided for the production of that consignment, and if so, on the type of support scheme.</p>					
30.2	Where a consignment is processed, information on the sustainability and greenhouse gas emissions saving characteristics of the consignment shall be	0.1		ДУ	Биће потпуно транспоновано актом из члана 82. Предлога	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>adjusted and assigned to the output in accordance with the following rules:</p> <p>(a) when the processing of a consignment of raw material yields only one output that is intended for the production of biofuels, bioliquids or biomass fuels, renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, or recycled carbon fuels, the size of the consignment and the related quantities of sustainability and greenhouse gas emissions saving characteristics shall be adjusted applying a conversion factor representing the ratio between the mass of the output that is intended for such production and the mass of the raw material entering the process;</p> <p>(b) when the processing of a consignment of raw material yields more than one output that is intended for the production of biofuels, bioliquids or biomass fuels, renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, or recycled carbon fuels, for each output a separate conversion factor shall be applied and a separate mass balance shall be used.</p>	82			<p>закона о коришћењу обновљивих извора енергије</p>	
30.3	<p>Member States shall take measures to ensure that economic operators submit reliable information regarding the compliance with the greenhouse gas emissions savings thresholds set in, and adopted pursuant to, Article 25(2), and with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10), and that economic operators make available to the relevant Member State, upon request, the data that were used to develop the information. Member States shall require economic operators to arrange for an adequate standard of independent auditing of the information submitted, and to provide evidence that this has been done. In order to comply with point (a) of Article 29(6) and point (a) of Article 29(7), the first or second party auditing may be used up to the first gathering point of the forest</p>	<p>0.1 82 0.3 12-20</p>		ДУ	<p>Биће потпуно транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије</p>	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>biomass. The auditing shall verify that the systems used by economic operators are accurate, reliable and protected against fraud, including verification ensuring that materials are not intentionally modified or discarded so that the consignment or part thereof could become a waste or residue. It shall evaluate the frequency and methodology of sampling and the robustness of the data.</p> <p>The obligations laid down in this paragraph shall apply regardless of whether the biofuels, bioliquids, biomass fuels, renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, or recycled carbon fuels are produced within the Union or are imported. Information about the geographic origin and feedstock type of biofuels, bioliquids and biomass fuels per fuel supplier shall be made available to consumers on the websites of operators, suppliers or the relevant competent authorities and shall be updated on an annual basis. Member States shall submit to the Commission, in aggregated form, the information referred to in the first subparagraph of this paragraph. The Commission shall publish that information on the e-reporting platform referred to in Article 28 of Regulation (EU) 2018/1999 in summary form preserving the confidentiality of commercially sensitive information.</p>					
30.4	<p>The Commission may decide that voluntary national or international schemes setting standards for the production of biofuels, bioliquids or biomass fuels, or other fuels that are eligible for counting towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1), provide accurate data on greenhouse gas emission savings for the purposes of Article 25(2) and Article 29(10), demonstrate compliance with Article 27(3) and Article 28(2) and (4), or demonstrate that consignments of biofuels, bioliquids or biomass fuels comply with the sustainability criteria laid down in Article 29(2)</p>			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>to (7). When demonstrating that the criteria laid down in Article 29(6) and (7) are met, the operators may provide the required evidence directly at sourcing area level. The Commission may recognise areas for the protection of rare, threatened or endangered ecosystems or species recognised by international agreements or included in lists drawn up by intergovernmental organisations or the International Union for the Conservation of Nature for the purposes of point (c)(ii) of the first subparagraph of Article 29(3). The Commission may decide that those schemes contain accurate information on measures taken for soil, water and air protection, for the restoration of degraded land, for the avoidance of excessive water consumption in areas where water is scarce, and for certification of biofuels, bioliquids and biomass fuels with low indirect land-use change-risk.</p>					
30.5	<p>The Commission shall adopt decisions under paragraph 4 of this Article by means of implementing acts. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3). Such decisions shall be valid for a period of no more than five years.</p> <p>The Commission shall require that each voluntary scheme on which a decision has been adopted under paragraph 4 submit annually by 30 April a report to the Commission covering each of the points set out in Annex IX to Regulation (EU) 2018/1999. The report shall cover the preceding calendar year. The requirement to submit a report shall apply only to voluntary schemes that have operated for at least 12 months.</p> <p>The Commission shall make the reports drawn up by the voluntary schemes available, in an aggregated form or in full if appropriate, on the e-reporting platform referred to in Article 28 of Regulation (EU) 2018/1999.</p>			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
30.6	<p>Member States may set up national schemes where compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10) and with the greenhouse gas emissions savings thresholds for renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin and recycled carbon fuels set in, and adopted pursuant to, Article 25(2) and in accordance with Article 28(5) is verified throughout the entire chain of custody involving competent national authorities. A Member State may notify such a national scheme to the Commission. The Commission shall give priority to the assessment of such a scheme in order to facilitate mutual bilateral and multilateral recognition of schemes for verification of compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria for biofuels, bioliquids and biomass fuels and with the greenhouse gas emissions savings thresholds for other fuels that are eligible for counting towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1). The Commission may decide, by means of implementing acts, whether such a notified national scheme complies with the conditions laid down in this Directive. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3).</p> <p>Where the decision is positive, schemes established in accordance with this Article shall not refuse mutual recognition with that Member State's scheme, as regards verification of compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10) and the greenhouse gas emissions savings thresholds set in, and adopted pursuant to, Article 25(2).</p>			НП	Обавеза Европске комисије	
30.7	<p>The Commission shall adopt decisions under paragraph 4 of this Article only if the scheme in question meets adequate standards of reliability,</p>			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>transparency and independent auditing and provides adequate assurances that no materials have been intentionally modified or discarded so that the consignment or part thereof would fall under Annex IX. In the case of schemes to measure greenhouse gas emissions savings, such schemes shall also comply with the methodological requirements set out in Annex V or VI. Lists of areas of high biodiversity value as referred to in point (c)(ii) of the first subparagraph of Article 29(3) shall meet adequate standards of objectivity and coherence with internationally recognised standards and provide for appropriate appeal procedures.</p> <p>The voluntary schemes referred to in paragraph 4 shall, at least annually, publish a list of their certification bodies used for independent auditing, indicating for each certification body by which entity or national public authority it was recognised and which entity or national public authority is monitoring it.</p>					
30.8	<p>In order to ensure that compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria as well as with the provisions on low or high direct and indirect land-use change-risk biofuels, bioliquids and biomass fuels is verified in an efficient and harmonised manner and in particular to prevent fraud, the Commission shall adopt implementing acts specifying detailed implementing rules, including adequate standards of reliability, transparency and independent auditing and require all voluntary schemes to apply those standards. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3).</p> <p>In those implementing acts, the Commission shall pay particular attention to the need to minimise administrative burden. The implementing acts shall set a time frame by which voluntary schemes are</p>			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	required to implement the standards. The Commission may repeal decisions recognising voluntary schemes pursuant to paragraph 4 in the event that those schemes fail to implement such standards in the time frame provided for. Where a Member State raises concerns that a voluntary scheme does not operate in accordance with the standards of reliability, transparency and independent auditing that constitute the basis for decisions under paragraph 4, the Commission shall investigate the matter and take appropriate action.					
30.9	Where an economic operator provides evidence or data obtained in accordance with a scheme that has been the subject of a decision pursuant to paragraph 4 or 6 of this Article, to the extent covered by that decision, a Member State shall not require the supplier to provide further evidence of compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10). Competent authorities of the Member States shall supervise the operation of certification bodies that are conducting independent auditing under a voluntary scheme. Certification bodies shall submit, upon the request of competent authorities, all relevant information necessary to supervise the operation, including the exact date, time and location of audits. Where Member States find issues of non-conformity, they shall inform the voluntary scheme without delay.	0.1 82 0.3. 11.5		ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
30.10	At the request of a Member State, which may be based on the request of an economic operator, the Commission shall, on the basis of all available evidence, examine whether the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10) in relation to a source of biofuels, bioliquids and biomass fuels, and the greenhouse gas emissions savings thresholds set in, and adopted pursuant to, Article			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>25(2), have been met. Within six months of receipt of such a request and in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3), the Commission shall, by means of implementing acts, decide whether the Member State concerned may either:</p> <p>(a) take into account biofuels, bioliquids, biomass fuels and other fuels that are eligible for counting towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1) from that source for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of Article 29(1); or</p> <p>(b) by way of derogation from paragraph 9 of this Article, require suppliers of the source of biofuels, bioliquids, biomass fuels and other fuels that are eligible for counting towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1) to provide further evidence of compliance with those sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria and those greenhouse gas emissions savings thresholds.</p>					
31.1	<p>Calculation of the greenhouse gas impact of biofuels, bioliquids and biomass fuels</p> <p>For the purposes of Article 29(10), the greenhouse gas emissions saving from the use of biofuel, bioliquids and biomass fuels shall be calculated in one of the following ways:</p> <p>(a) where a default value for greenhouse gas emissions saving for the production pathway is laid down in Part A or B of Annex V for biofuels and bioliquids and in Part A of Annex VI for biomass fuels where the el value for those biofuels or bioliquids calculated in accordance with point 7 of Part C of Annex V and for those biomass fuels calculated in accordance with point 7 of Part B of Annex VI is equal to or less than zero, by using that default value;</p> <p>(b) by using an actual value calculated in</p>	<p>0.1 82 0.3 Прилог 1</p>		ДУ	<p>Биће потпуно транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије</p>	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>accordance with the methodology laid down in Part C of Annex V for biofuels and bioliquids and in Part B of Annex VI for biomass fuels;</p> <p>(c) by using a value calculated as the sum of the factors of the formulas referred to in point 1 of Part C of Annex V, where disaggregated default values in Part D or E of Annex V may be used for some factors, and actual values, calculated in accordance with the methodology laid down in Part C of Annex V, are used for all other factors;</p> <p>(d) by using a value calculated as the sum of the factors of the formulas referred to in point 1 of Part B of Annex VI, where disaggregated default values in Part C of Annex VI may be used for some factors, and actual values, calculated in accordance with the methodology laid down in Part B of Annex VI, are used for all other factors.</p>					
31.2	<p>Member States may submit to the Commission reports including information on the typical greenhouse gas emissions from the cultivation of agricultural raw materials of the areas on their territory classified as level 2 in the nomenclature of territorial units for statistics (NUTS) or as a more disaggregated NUTS level in accordance with Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council (1). Those reports shall be accompanied by a description of the method and data sources used to calculate the level of emissions. That method shall take into account soil characteristics, climate and expected raw material yields.</p>			НП	По приступању ЕУ	
31.3	<p>In the case of territories outside the Union, reports equivalent to those referred to in paragraph 2 and drawn up by competent bodies may be submitted to the Commission.</p>			НП	По приступању ЕУ	
31.4	<p>The Commission may, by means of implementing acts, decide that the reports referred to in paragraphs 2 and 3 of this Article contain accurate</p>			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	<p>data for the purposes of measuring the greenhouse gas emissions associated with the cultivation of agriculture biomass feedstock produced in the areas included in such reports for the purposes of Article 29(10). Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3).</p> <p>Those data may, pursuant to such decisions, be used instead of the disaggregated default values for cultivation laid down in Part D or E of Annex V for biofuels and bioliquids and in Part C of Annex VI for biomass fuels.</p>					
31.5	<p>The Commission shall review Annexes V and VI with a view, where justified, to adding or revising values for biofuel, bioliquid and biomass fuel production pathways. Those reviews shall also consider modifying the methodology laid down in Part C of Annex V and in Part B of Annex VI.</p> <p>The Commission is empowered to adopt delegated acts pursuant to Article 35 to amend, where appropriate, Annexes V and VI by adding or revising the default values or modifying the methodology.</p> <p>In the case of an adaptation of, or addition to, the list of default values in Annexes V and VI:</p> <p>(a) where the contribution of a factor to overall emissions is small, where there is limited variation, or where the cost or difficulty of establishing actual values is high, the default values shall be typical of normal production processes;</p> <p>(b) in all other cases, the default values shall be conservative compared to normal production processes.</p>			НП	Обавеза Европске комисије	
31.6	<p>Where necessary in order to ensure the uniform application of Part C of Annex V and Part B of Annex VI, the Commission may adopt implementing acts setting out detailed technical specifications including definitions, conversion factors, the calculation of annual cultivation</p>			НП	Обавеза Европске комисије	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	emissions or emission savings caused by changes above and below-ground carbon stocks on already cultivated land, the calculation of emission savings from CO2 capture, CO2 replacement and CO2 geological storage. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3).					
32	<p style="text-align: center;">Implementing acts</p> <p>The implementing acts referred to in the second subparagraph of Article 29(3), Article 29(8), the first subparagraph of Article 30(5), the second subparagraph of Article 30(6), the first subparagraph of Article 30(8), the first subparagraph of Article 31(4) and Article 31(6) of this Directive, shall take full account of the provisions relating to greenhouse gas emissions reductions in accordance with Article 7a of Directive 98/70/EC of the European Parliament and of the Council (1).</p>			НП	Обавеза Европске комисије	
33.	Monitoring by the EC			НП	Прелазне и завршне одредбе	
34.	Committee procedure			НП	Прелазне и завршне одредбе	
35.	Exercise of the delegation			НП	Прелазне и завршне одредбе	
36.	Transposition			НП	Прелазне и завршне одредбе	
37.	Repeal			НП	Прелазне и завршне одредбе	
38.	Entry into force			НП	Прелазне и завршне одредбе	
39.	Addressees			НП	Прелазне и завршне одредбе	
ANNEX I	NATIONAL OVERALL TARGETS FOR THE SHARE OF ENERGY FROM RENEWABLE			НП	Примењиво само на државе	

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
	SOURCES IN GROSS FINAL CONSUMPTION OF ENERGY IN 2020				чланице ЕУ	
ANNEX II	NORMALISATION RULE FOR ACCOUNTING FOR ELECTRICITY GENERATED FROM HYDROPOWER AND WIND POWER	0.5.		ПУ		
ANNEX III	ENERGY CONTENT OF FUELS	0.5.		ПУ		
ANNEX IV	CERTIFICATION OF INSTALLERS			НУ	Биће транспоновано прописима у области грађевине	
ANNEX V	RULES FOR CALCULATING THE GREENHOUSE GAS IMPACT OF BIOFUELS, BIOLIQUIDS AND THEIR FOSSIL FUEL COMPARATORS	0.5.		ПУ		
ANNEX VI	RULES FOR CALCULATING THE GREENHOUSE GAS IMPACT OF BIOMASS FUELS AND THEIR FOSSIL FUEL COMPARATORS	0.1 82		ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
ANNEX VII	ACCOUNTING OF ENERGY FROM HEAT PUMPS	0.5.		ПУ		
ANNEX VIII	PART A. PROVISIONAL ESTIMATED INDIRECT LAND-USE CHANGE EMISSIONS FROM BIOFUEL, BIOLIQUID AND BIOMASS FUEL FEEDSTOCK (g CO ₂ eq/MJ)			ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
ANNEX VIII	PART B .BIOFUELS, BIOLIQUIDS AND BIOMASS FUELS FOR WHICH THE ESTIMATED INDIRECT LAND-USE CHANGE EMISSIONS ARE CONSIDERED TO BE ZERO	0.1 82		ДУ	Биће транспоновано актом из члана 82. Предлога закона о коришћењу обновљивих извора енергије	
ANNEX IX	Part A.	0.5.		ПУ		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
ANNEX X	PART A Repealed Directive with a list of the successive amendments thereto (referred to in Article 37)			НП	Прелазне и завршне одредбе	
ANNEX X	PART B Time-limits for transposition into national law (referred to in Article 36)			НП	Прелазне и завршне одредбе	
ANNEX XI	Correlation table			НП	Прелазне и завршне одредбе	